

STRATEŠKI PLAN RAZVOJA OPŠTINE TIVAT
2019 - 2022.

Novembar, 2018. godina

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

Broj: 002-2/2018-3
Podgorica, 05.11.2018. godine

OPŠTINA TIVAT
predsjednik Opštine, g-din Prof. dr Siniša Kusovac

Na osnovu člana 8 Zakona o regionalnom razvoju, a u vezi Vešeg akta broj 002-2/2018-2 od 02.11.2018. godine, kojim ste na saglasnost dostavili Prijedlog strateškog plana razvoja Vaše Opštine, Ministarstvo ekonomije daje

SAGLASNOST

na Prijedlog strateškog plana razvoja opštine Tivat
za period 2019-2022. godina

Ministarstvo ekonomije razmotrilo je predmetni Prijedlog strateškog plana razvoja i prije svega izvršilo provjeru usklađenosti dokumenta sa Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore, 2014-2020. godina. Strateškim planom razvoja definisan je opšti cilj koji se odnosi na održivi razvoj Tivta kao jednakih šans za sve njegove građane; efikasnu i otvorenu lokalnu samoupravu koja će pružanjem kvalitetnih i svima dostupnih javnih usluga uživati povjerenje svih korisnika i partnera; vodeću opštinu po načinu upravljanja javnim dobrima; obezbjeđivanje daljeg napretka Tivta kao prestižne destinacije nautičkog turizma prepoznate u Crnoj Gori i Svijetu po očuvanju prirodnog i kulturnog baštini. Predloženi opšti cilj, specifični strateški ciljevi i prioriteti uskladijeni su sa vizijom, ciljevima, prioritetnim oblastima i mjerama razvoja na nacionalnom nivou, kao i prioritetima i mjerama razvoja na nivou Primorskog regiona, kojem pripada opština Tivat, a definisanim Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore, 2014-2020. godina.

Strateški plan razvoja sadrži listu i razradu jednogodišnjih i višegodišnjih projekata čija je realizacija planirana u svrhu postizanja opštег cilja Plana, uz poseban Akcioni plan za 2019. godinu. Pomenutim Akcionim planom planirana je realizacija projekata uglavnom sredstvima državnog budžeta i budžeta lokalne samouprave, a stepen realizacije Plana zavisće upravo od obezbjeđivanja planiranih sredstava i uspješnosti realizacije projekata, što će biti predmet izrade godišnjih Izvještaja o realizaciji Strateškog plana razvoja.

Takođe, predmet razmatranja Prijedloga strateškog plana razvoja jeste i usklađenost strukture dokumenta sa strukturu definisanim Pravilnikom o metodologiji za izradu Strateškog plana razvoja jedinice lokalne samouprave, koji je u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju donijelo Ministarstvo ekonomije. Sa tog aspekta, Prijedlog strateškog plana ispunjava uslove, odnosno izrađen je u skladu sa predviđenom skructurom dokumenta.

Na osnovu navedenog, Ministarstvo ekonomije je saglasno da se Prijedlog strateškog plana razvoja opštine Tivat za period 2019-2022. godina uputi Skupštini Opštine na usvajanje.

Pripremila:
Milena Jovević

Odobrio:
Miloš Čelanović

SADRŽAJ

OBRAĆANJE PREDSJEDNIKA OPŠTINE

1. UVOD	9
2. Analiza realizacije Strateškog plana razvoja opštine za prethodni srednjoročni plan.....	12
3. Analiza postojećeg stanja	13
3.1. Istorijat, prirodne karakteristike	13
3.1.1. Položaj.....	13
3.1.2. Klima	14
3.1.3. Hidrografija.....	15
3.1.4. Pokrivenost opštine planskim dokumentima	15
3.2. Demografska kretanja.....	26
3.2.1. Mreža naselja urbanizacija i prostorni pokazatelji	28
3.2.2. Analiza stanovanja	29
3.2.3. Glavni demografski problemi.....	30
3.3. Morsko dobro i obalno područje	30
4. Analiza ekonomske situacije	32
4.1. Ambijent za bavljenje preduzetništvom u Crnoj Gori i Tivtu.....	32
4.2. Poljoprivreda.....	36
4.3. Turizam.....	40
4.3.1. Smještajni kapaciteti	40
5. Analiza tržišta radne snage	47
5.1. Nezaposlenost	50
5.2. Zapošljavanje	52
6. Društvene djelatnosti.....	55
6.1. Obrazovni sistem.....	55
6.2. Predškolsko vaspitanje.....	55
6.3. Osnovno obrazovanje	57

6.4. Srednje obrazovanje	61
6.5. Visoko obrazovanje.....	63
6.6. Zdravstveni sistem	65
6.7. Socijalna zaštita	68
6.8. Kultura.....	70
6.9. Informisanje.....	76
6.9.1. Sport.....	76
6.9.2. Sportska infrastruktura	76
6.9.2.1. Školski sportski objekti – tereni	77
6.9.3. Finansiranje sporta iz budžeta.....	77
7. Tehnička infrastruktura.....	78
7.1. Drumski saobraćaj	78
7.1.1. Mreža saobraćajnica	78
7.1.2. Javni prevoz putnika u drumskom saobraćaju.....	79
7.1.3. Parkiranje	81
7.1.4. Biciklistički i pješački saobraćaj	82
7.2. Pomorski saobraćaj	83
7.3. Vazdušni saobraćaj.....	84
7.4. Upravljanje otpadom	84
7.5. Energetika i energetska efikasnost	86
7.6. Vodovod i kanalizacija.....	89
7.7. Ostala infrastruktura	90
8. Životna sredina.....	92
9. SWOT ANALIZA.....	96
10. Projekti	102
11. Akcioni plan za sprovođenje Strateškog plana razvoja 2019 - 2022. u 2019. godini	149
12. Anexi.....	157

Obraćanje predsjednika opštine

Poštovani sugrađani,

Naš Tivat, kao uspješan brend Crne Gore, je zahvaljujući dinamičnoj reformi lokalne zajednice, stvorio neophodne preduslove za ekonomski prosperitet, dajući time značajan doprinos sveukupnom razvoju i evropskom napretku naše zemlje. Tivat je turistička destinacija u koju se rado dolazi. Na tome smo radili zajedno, promišljeno i odgovorno, složni u želji da naš grad ostvari i potvrdi mjesto lidera u razvoju ne samo juga Crne Gore, već i šire. Kao plod tih nastojanja Tivat sve više postaje moderan i lijep grad. Ostvaren je samo preduslov, a da nam uspjesi predstoje najveća garancija su ljudi čije znanje, ugled i uspješan rad, predstavljaju najbolju poruku za vremena koja tek dolaze.

U proteklim godinama smo predano radili i samo u periodu 2012 - 2016. godina izgrađeni su kapitalni infrastrukturni objekti vrijedni više desetina miliona eura.

Sve što smo do sada uradili ostvarili smo zahvaljujući podršci građana! Povjerenje koje nam je ukazano zalog je za sigurnu budućnost svih stanovnika Tivta. Pred nama su novi zadaci i izazovi. U sljedećih pet godina u Tivtu će biti ostvarene nove velike investicije, valorizovani turistički kapaciteti, realizovani novi kapitalni infrastrukturni projekti. To će unaprijediti život stanovnika Tivta, ubrzaće ekonomski rast, povećati zaposlenost, unaprijediti kvalitet života.

Približavanjem članstvu u Evropskoj uniji i ulaskom u NATO, otvaraju nam se potpuno nove prilike za razvoj opštine. Kako bismo oslobodili razvojni potencijal, Opština će u narednim godinama povećati ulaganja u kapitalne projekte, samostalno i u partnerstvu s privatnim ulagačima, koji će imati efekta na stvaranje novih radnih mesta, zapošljavanje i povećavanje budžetskih prihoda. U tom cilju izrađen je ovaj strateški plan razvoja s planom strateških projekata.

Za naglasiti je da su zajednički naporci svih nas ključ uspjeha i boljštika opštine, a ova strategija je alat koji nam u tome može pomoći.

Strateški plan je praktičan plan koji će pomoći opštini da organizuje i razvije svoje aktivnosti.

Polazeći od toga da su ključni prioriteti razvoja na nacionalnom nivou postizanje pametnog, održivog i inkluzivnog rasta, u funkciji njihovog dostizanja definisali

smo prioritete Strateškog razvoja opštine Tivat za period 2019 - 2022. godina, i to kroz sektorski pristup, odnosno definisani su prioritetni sektori razvoja. Prioritetni sektori koji su najrelevantniji za ravnomjeran razvoj do kraja 2022. godine su:

- Ekonomski razvoj, uređenje prostora i zaštita životne sredine;
- Izgradnja komunalne infrastrukture;
- Razvoj sporta i kulture;
- Socijalna politika;
- Međunarodni projekti i energetska efikasnost;
- Zaposlenje.

Strategija dalje razrađuje navedene prioritetne oblasti na nivou opštine u cilju dostizanja pametnog, inkluzivnog i održivog rasta. Realizacija ovih sektorskih prioriteta na nivou opštine treba da doprinese realizaciji ključnih pravaca i vizije razvoja Tivta.

OPŠTI STRATEŠKI CILJ

Tivat - grad koji oblikuje budućnost.

Održivi razvoj Tivta kao grada jednakih šansi za sve njegove građane. Želimo da budemo efikasna i otvorena lokalna samouprava koja će pružanjem kvalitetnih i svima dostupnih javnih usluga uživati povjerenje svih korisnika i partnera. Ostaćemo vodeći po načinu upravljanja javnim dobrima i obezbijediti dalji napredak Tivta kao prestižne destinacije nautičkog turizma, prepoznatog u Crnoj Gori i svijetu po očuvanoj prirodnoj i kulturnoj baštini.

1. UVOD

Prvi Strateški plan razvoja opštine Tivat-donijet za period 2012 - 2016. godina definisao je viziju razvoja grada, prioritete i mjere i sadržao je 138 projekata. Ambicioznost navedenog plana je već i tokom same izrade bila nesporna, ali je tada bila posljedica intencije Ministarstva ekonomije da se što veći broj projekata inkorporira u ovakvu vrstu strateškog dokumenta kako bi, između ostalog, podigli nivo kapaciteta lokalne samouprave na tržištu EU fondova. Danas možemo reći da se konačan bilans realizacije navedenog Strateškog plana razvoja opštine Tivat sagledava kroz 63% realizovanih projekata, 15% nerealizovanih i 22% projekata koji su još uvijek u fazi realizacije.

Iako je navedeni strateški plan opštine formalno istekao protekom 2016. godine, ne može se osporiti da su se i nakon tog perioda nastavile sprovoditi aktivnosti iz postojećeg dokumenta. U tom pravcu apostrofiramo niz, takođe, strateških akata koji su se redovno donosili od strane organa lokalne samouprave. Počev od donošenja i sproveđenja planske dokumentacije, kako je to propisano krovnim planskim dokumentom naše Opštine, Prostorno-urbanističkim planom opštine Tivat usvojenim 2010. godine i koji je još uvijek na snazi, zatim niza strategija iz oblasti poljoprivrede, preduzetništva, socijalnih i ekonomskih pitanja, zaštite životne sredine, kulture i slično. Svi ovi dokumenti svakako predstavljaju svojevrstan kontinuitet formalno isteklog Strateškog plana razvoja opštine 2012 - 2016. godine.

Upravo, polazeći od navedenog, donešena je odluka da se novi strateški plan razvoja opštine fokusira na četvorogodišnji period 2019 - 2022. godina, uz obaveznu saglasnost Ministarstva ekonomije. Četvorogodišnji period plana je sagledan kao najcjelishodniji, prije svega zbog optimizacije aktivnosti u smislu njihove realnije ocjene za izvođenjem, a samim tim i veće izvjesnosti.

Strateški plan razvoja, kao regulacioni instrument, usmjeren je na uspostavljanje ravnoteže između razvojnih potencijala i mogućnosti njihove valorizacije u svim sferama društvenog života. Svrha donošenja plana nije samo identifikacija ključnih problema, već iznalaženje mogućnosti za njihovo prevazilaženje.

Strateški plan razvoja opštine sadrži opis trenutnog stanja, analizu potencijalnih razvojnih mogućnosti, njihovu valorizaciju i davanje smjernica za njihovo što kvalitetnije korišćenje, u cilju podizanja standarda života stanovništva. Svrha izrade strateškog plana razvoja je sveobuhvatna četvorogodišnja vizija lokalnog razvoja opštine Tivat i stvaranje institucionalnog okvira za njenu kvalitetniju implementaciju. Izvjestan dio

planiranih zadataka koji nije izvršen u prethodnom planskom periodu, a još uvijek je aktuelan, biće prenesen u naredni planski period. Istovremeno, predmet narednog planskog perioda biće i nove mogućnosti, korišćenje privrednih, prirodnih i ljudskih resursa, naročito u oblastima turizma, energetike, malih i srednjih proizvodnih preduzeća kojima se povećava zaposlenost, zaštite životne sredine i dr.

Uzimajući u obzir navedeno formirana je Radna grupa za izradu Strateškog plana razvoja opštine u sastavu:

1. Marko Petričević, menadžer Opštine, koordinator;
2. Jela Mrdak, rukovoditeljka Službe za internu reviziju, zamjenik koordinatora;
3. Petar Vujović, sekretar Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo, član;
4. Gorica Nikšić, sekretarka Sekretarijata za stambeno-komunalne poslove i saobraćaj, član;
5. Dubravka Nikčević, sekretarka Sekretarijata za društvene djelatnosti i kulturu, član;
6. Tatjana Jelić, sekretarka Sekretarijata za zaštitu životne sredine, član;
7. Slobodan Gredo, savjetnik, član.

Zadatak Radne grupe je da prikuplja podatke i informacije u vezi sa postojećim stanjem razvoja opštine Tivat i ostale potrebne podatke i dostavlja ih Konsultativnoj grupi za izradu Prijedloga Strateškog plana; prikuplja podatke za izradu nacrta SWOT analize i dostavlja iste Konsultativnoj grupi za izradu Prijedloga Strateškog plana; priprema inicijalne verzije poglavlja Strateškog plana razvoja; prikuplja i analizira komentare od strane Konsultativne grupe i unosi izmjene; obavlja stručno - administrativne poslove i druge poslove za Konsultativnu grupu.

Takođe, formirana je i Konsultativna grupa koju čine predstavnici lokalne samouprave, javnih i privatnih institucija i organizacija, predstavnici NVO sektora, kao i eksperti iz pojedinih oblasti čime su mobilisani svi relevantni faktori i interesne grupe, koji svojim radom, iskustvom i uticajem mogu doprinijeti identifikovanju problema, potencijala, razvojnih šansi, razvojnih ciljeva, razvojnih prioriteta i mjera za njihovo ostvarivanje. Članovi Konsultativne grupe su:

1. Ilija Janović,
2. Dejan Maslovar,
3. Marija Sjerković,
4. Alen Krivokapić,
5. Dalibor Petković,
6. Neven Staničić,
7. Nevenka Saveljić,
8. Vlado Đukić,
9. Popadić Dragomir,

10. Gabrijela Glavočić,
11. Sreten Vukićević,
12. Zvonimir Dubravčić,
13. Budimir Cupara,
14. Ivan Starčević,
15. Đorđe Trajčevski,
16. Tonći Francesković,
17. Danilo Kalezić,
18. Goran Kovačević,
19. Jasmina Andželić,
20. Lompar Željko,
21. Rade Marić,
22. Saša Šćekić,
23. Milena Jovetić,
24. Nikoleta Pavićević.

Zadatak članova Konsultativne grupe je da: nakon prikupljanja podataka u vezi sa postojećim stanjem razvoja opštine Tivat analizira i ocijeni dobijene podatke; nakon izrade nacrta SWOT analize ocijeni kvalitet izvršene analize i da prijedlog za njenu konačnu verziju; utvrdi opšti cilj razvoja i strateške ciljeve sa prioritetima, mjerama i smjernicama za ostvarivanje Prijedloga Strateškog plana; odredi orijentaciona sredstva za sprovođenje Prijedloga Strateškog plana, način njihovog obezbjeđivanja i druga pitanja od značaja za razvoj; odobri Prijedlog Strateškog plana razvoja opštine Tivat, nakon diskusija i sastanaka; prati implementaciju Strateškog plana razvoja opštine nakon usvajanja istog na sjednici Skupštine opštine Tivat.

2. Analiza realizacije Strateškog plana razvoja opštine za prethodni srednjoročni plan 2012 - 2016.

Na izradi Strateškog plana opštine Tivat za period 2012 - 2016. rješenjem predsjednika opštine bila je angažovana Opštinska konsultativna grupa koja je brojala 12 članova (koordinator i 11 članova). U zakonskom roku, u skladu sa metodologijom i nakon sprovedenog transparentnog postupka, Strateški plan opštine usvojen je na sjednici Skupštine opštine Tivat održanoj 06. 11. 2012. godine. Izradom Stateškog plana za period od 2012. do 2016. godine opština Tivat je prvi put dobila strateški dokument izrađen sopstvenim snagama, po novoj metodologiji, koji na jasan i dinamičan način artikuliše razvoj za period od pet godina. Strateški plan s jedne strane definiše viziju, strateške prioritete i mjere koji su izraz utvrđene vizije i način na koji tu viziju želimo realizovati. Sa druge strane, posebnu dimenziju daje baza od 138 projekata koji čine sastavni dio Strateškog plana.

Strateški plan je sadržao, između ostalog, i pregled projekata koji su kandidovani za finansiranje iz međunarodnih fondova (u trenutku pisanja SP) čiji su finansijski iskazi visoki, pa isti povećavaju ukupnu finansijsku vrijednost svih projekata predviđenih SP. Uvrštavanje ovih projekata urađeno je po instrukcijama Ministarstva ekonomije kako bi prilikom kandidovanja istih bio ispunjen jedan od kriterijuma za finansiranje iz međunarodnih fondova, a to je kriterijum relevantnosti projekta, odnosno da projekt mora biti utvrđen strateškim dokumentima jedinice lokalne samouprave da bi mogao biti finansiran. Ovo tim prije što se njihovo finansiranje ne vrši na teret budžeta, kao i iz razloga što je za jedan broj ovih projekata, koji su bili planirani Strateškim planom razvoja (tada je bio u fazi kandidovanja kod međunarodnih fondova) u međuvremenu stigla informacija da nijesu prihvaćeni, dok je veliki broj drugih projekata u intervalu (2012 - 2016) prošao (ukupno osam projekata vrijednosti preko 3,5 mil EUR od čega preko 1 mil za opština Tivat).

Analizom tabela mogu se izvući određeni zaključci kao i potvrditi konstatacije koje su jasno iskazane i prilikom usvajanja Strateškog plana, a koje se uglavnom odnose na činjenicu da je vrlo teško bilo isplanirati i precizirati tačan rok za realizaciju projekata i tačno utvrditi finansijski iskaz pojedinih projekata koji su u momentu pisanja SP bili samo u fazi ideje bez postojanja projektne dokumentacije.

Određene poteškoće predstavljali su i projekti koji se sprovode na teritoriji opštine Tivat, poput projekata u zoni Morskog dobra, projekata u nadležnosti Vlade - ministarstava i direkcija kao i projekata koje sprovode krupni investitori na području opštine Tivat („Adriatic Marinas - Porto Montenegro“, „Qatary Diar“ i „Luštica Development“), a koji su se, takođe, našli u Strateškom planu.

3. Analiza postojećeg stanja

3.1. Istorijat, prirodne karakteristike

Tivat se kao grad počeo razvijati tek krajem XIX vijeka kad je osnovana vojno-pomorska luka „Arsenal”. Do izgradnje „Arsenala” zemljšni posjedi u Tivtu su uglavnom bili u rukama feudalne vlastele Prčanja, Perasta, Dobrote i Kotora.

Danas je Tivat moderan grad orijentisan na razvoj turizma kao prioritetne djelatnosti.

Duž obale Tivta nižu se male atraktivne luke, uvale i brojne plaže čija površina iznosi oko 30.000 m².

Sa svojim položajem u Bokokotorskem zalivu, sa poluostrvom Prevlaka i ostrvom Sveti Marko, luksuznom marinom za mega jahte „Porto Montenegro”, sa svojom poznatom plažom Pržno, te ostalim investicionim projektima, Tivat je upisan u turističke karte kao atraktivna turistička i nautička destinacija.

Prostor Tivta zauzima jedan širi dio zaliva, sa pitomom obalom, blagim padinama sa mediteranskom vegetacijom. Obilje izvorske vode sa obronaka Vrmca i Lovćena oduvijek je davalo idealne uslove za život ljudi. Prostor polja i obradivih terasa u okruženju omogućilo je agrarnu proizvodnju u svim istorijskim epohama. Poseban značaj imaju more koje je od ikona bilo plovni put za stanovnike Boke i Tivta. More je bilo kontakt sa raznim civilizacijama, sa kojima se trgovalo, a i ratovalo.

3.1.1. Položaj

Tivat se nalazi u centralnom dijelu Bokokotorskog zaliva, ispod lovćenskog ogranka Vrmca (710 m), na sjeveroistočnoj strani grada. Nasuprot se proteže Tivatski zaliv, ujedno i najveći od četiri zaliva u Boki Kotorskoj. Tivatski zaliv svojim jedinstvenim izgledom osvaja svakog posjetioca. Tivat je smješten na 42°26' sjeverne geografske širine i 18°42' istočne geografske dužine. Tivat je najmanja opština na crnogorskom primorju, ali sa velikim turističkim i ekonomskim značajem za cijelu državu. Na području opštine nalazi se i Aerodrom Tivat koji predstavlja i jednu vazdušnu vezu ovog regiona s drugim destinacijama.

More na tivatskoj rivijeri je čisto, a vazduh okrepljujuće blag. Zahvaljujući jedinstveno pogodnim prirodnim klimatskim uslovima u Tivtu, kao i geografskom položaju, gradsko područje obiluje vegetacijom. Osim raznovrsnog lokalnog mediteranskog bilja, ovdje uspijevaju brojne egzotične biljke koje su sa svojih putovanja iz čitavog svijeta donosili moreplovci.

Po prostornom planu opšina Tivat je administrativno podijeljena u šest mješnih zajednica i 13 katastarskih opština, kojima gravitiraju sljedeća naselja:

Tabela 1: Teritorijalna podjela opštine Tivat

MJESNA ZAJEDNICA	KATASTARSKA OPŠTINA	NASELJA
Lepetani	Lepetani	Lepetani
Tivat	Tivat	Tivat
Lastva – Seljanovo	Donja Lastva Gornja Lastva Tivat dio	Donja Lastva Gornja Lastva
Gradiošnica	Mrčevac Đuraševići dio	Mrčevac
MZ Krtoli	Đuraševići dio Bogišići Radovići Milovići Nikovići Gošići	Đuraševići Bogišići Radovići Milovići Gošići
MZ Krašići	Krašići	Krašići

3.1.2. Klima

Područje Tivta pripada prostoru sredozemne (mediteranske) klime, i to zoni blage, tzv. prave sredozemne klime ili eumediterana. Položaj poluostrva Luštica neznatno ublažava djelovanje južnog vjetra iz pravca otvorenog mora, a zaleđe Vrmca štiti od prodora hladnih vazdušnih struja sa sjevera i istoka, stvarajući specifičnu klimu koju karakterišu blage, kišovite zime, i suva, topla ljeta sa velikim brojem sunčanih sati i vedrih dana. Suprotnost vedrine i osunčanosti sa jedne, i humiditeta sa druge strane, odražava specifičnost čitavog podneblja, sa visokom prosječnom temperaturom vazduha koja na osnovu višegodišnjih opažanja u Tivtu iznosi 15°C.

Najčešći vjetar zimi je bura (sjeveroistočni vjetar), a maestral (zapadni vjetar) u ljetnim mjesecima. Jugo je vjetar čest u jesen i zimu, veoma je topao i donosi dosta kiše.

Tivat je najsunčaniji grad Boke Kotorske sa 2446,2 sunčanih sati u toku godine.

3.1.3. Hidrografija (vode)

Prema podacima iz Prostornog plana posebne namjene za Morsko dobro (PPPPNMD) ukupna dužina obalne linije na području opštine Tivat iznosi 41,81 km (4,75 km je obim ostrva i 37,06 km dužina obale). Teritorija opštine ima unutrašnju obalu - obalu tivatskog zaliva i vanjsku obalu – obalu otvorenog mora. Takođe, obalu čine i dva ostra, Sveti Marko i Gospa od Milosti, kao i poluostrvo Prevlaka. Što se tiče površine morskog dijela, ono generalno obuhvata teritorijalno more, te se ove površine ne dijele prema administrativnim granicama primorskih opština. Teritorijalno, more se proteže 12 Nm (18.520 m) od osnovne linije koja ograničava unutrašnje morske vode u pravcu otvorenog mora. Unutrašnje morske vode predstavljaju vode Bokokotorskog zaliva, osim dijela koji pripada Republici Hrvatskoj, vode zaliva Trašte, Budvanskog i Barskog zaliva. Površina teritorijalnog mora iznosi oko 2.504 km², dok površina unutrašnjih morskih voda iznosi 124,04 km², od čega Bokokotorskom zalivu pripada 87,3 km².

3.1.4. Pokrivenost opštine planskim dokumentima

Prostorno urbanistički plan opštine Tivat (u daljem tekstu PUP) je osnovni dokument prostornog uređenja koji razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te podjele na centre, planske cjeline i zone, sveobuhvatnu zaštitu, korišćenje i namjenu cjelokupnog prostora. PUP je najvažniji planski dokument u hijerarhiji lokalnih planskih dokumenata koji obuhvata cjelokupan prostor opštine Tivat i osnovni je razvojni dokument na osnovu kojeg su doneseni planski dokumenti nižeg reda.

Prostorno-urbanistički plan Tivta do 2020. godine (PUP) usvojen je 2010. godine („Sl. list CG - opštinski propisi“ broj 24/10), a **površina opštine Tivat je 4.631,60 ha (46,31 km²)**.

Donošenjem Prostorno-urbanističkog plana opštine Tivat do 2020. godine (PUP) u julu 2010. godine stvorili su se preduslovi za racionalno i namjensko korišćenje prostora i definisanje pravaca razvoja, kao i izradu lokalnih planskih dokumenata u skladu sa smjernicama iz PUP-a. PUP-om je definisano da se prostor opštine bliže planira, odnosno, uređuje donošenjem lokalnih planskih dokumenata i to: dvadeset dva (22) DUP-a ukupne površine 934,05 ha, dvadeset jedan (21) UP ukupne površine 69,78 ha i jednom (1) lokalnom studijom lokacije (LSL) površine 1.331,14 ha. Ukupna površina lokalnih planskih dokumenata je 2.334,97 ha.

Pored lokalnih planskih dokumenata, dio teritorije opštine se uređuje i državnim planskim dokumentima – državnim studijama lokacije (DSL). PPPPNMD je obalu Tivatskog zaliva podijelio u deset (10) sektora. Površina morskog dobra, odnosno površina obuhvaćena državnim planskim dokumentima, je 924,79 ha i predstavlja najveći potencijal za razvoj opštine. Na prostoru opštine Tivat prema PUP-u planirano je donošenje državnih i lokalnih planskih dokumenata u ukupnoj površini od 3.259,76 ha.

Prema PUP-u planirano je da se površina od 1.003,83 ha pokrije sa lokalnim planskim dokumentima (DUP i UP), odnosno 21,67% teritorije, plus površina od 1.331,14 ha za koju se planira donošenje lokalne studije lokacije – Park prirode Vrmac, pa je to ukupno 50,41% teritorije koji će se pokriti lokalnim planskim dokumentima.

SVI PLANSKI DOKUMENTI KOJI UREĐUJU PROSTOR OPŠTINE TIVAT PREMA PUP-u

<i>Nivo dokumentacije</i>	<i>Dokument</i>	<i>Površina ha</i>	<i>Trenutno stanje</i>
DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENTI			
DRŽAVNA	1. Arsenal (dio sektora 22), 2008. god. 1a. Izmjena i dopuna Arsenal 2013. god.	168,52	Postojeći - kopno 29,42 ha, more 139,10 ha
STUDIJA LOKACIJE	2. Župa-Bonići (dio sektora 22 i sektor 23)	64,34	Postojeći
	3. Kaladrovo-Ostrvo cvijeća-Brdišta (sektor 25)	200,74	Postojeći - kopno 11,26ha
	4. Ostrvo Sveti Marko (sektor 26)	179,60	Postojeći - kopno 34,58 ha
	5. Dio Solila, Đuraševići-Kaluđerovina-Krickovina (dio sektora 27 i sektor 28)	52,75	Postojeći
	6. Krašići (sektor 29)	14,17	Postojeći

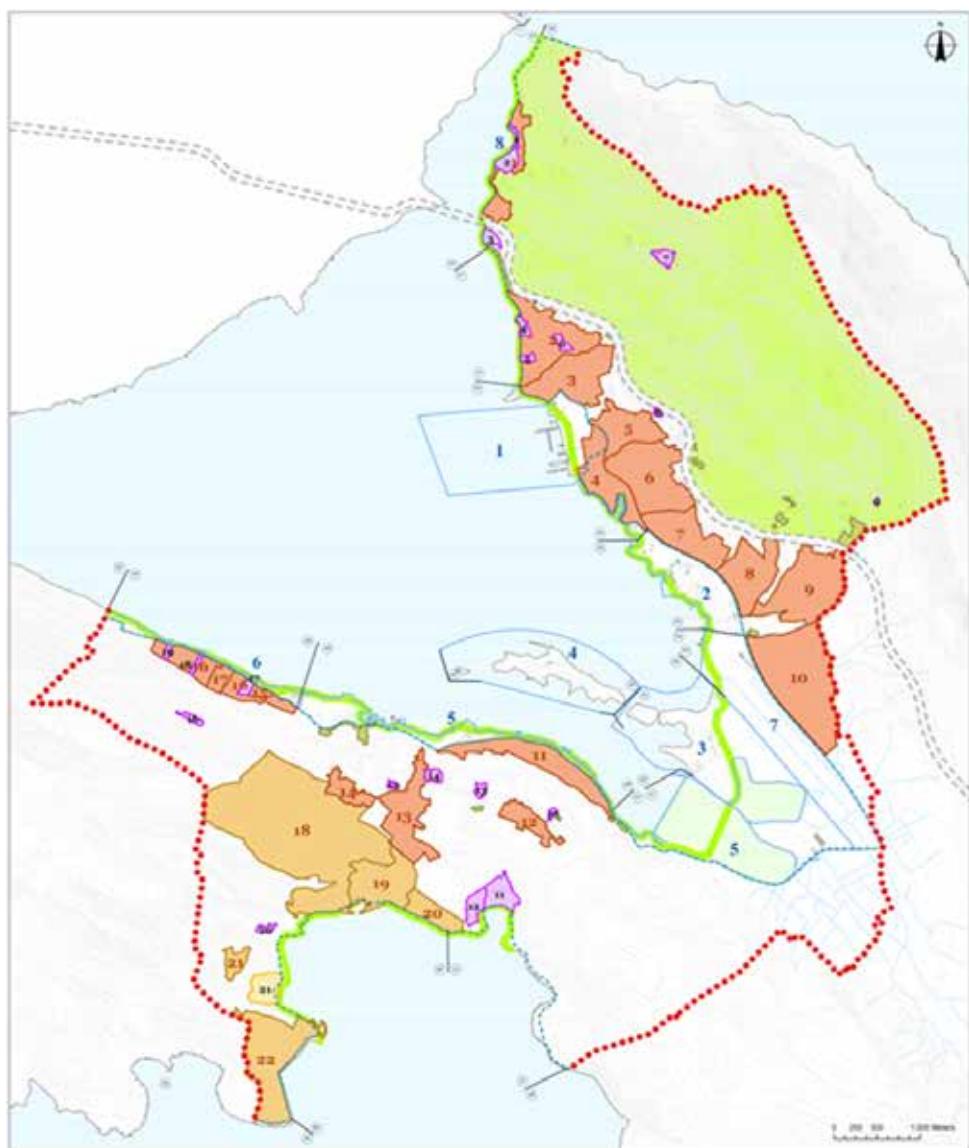
	7. Aerodrom (sektor 24)	140,36	Postojeći – kopno 131,53
	8. Luštica (sektor 36)	93,51	Postojeći
	9. Lepetani i Donja Lastva (sektor 20 i 21)	10,80	Donesena odluka o izradi
	10. Ponta Seljanovo (dio sektora 22)	10,68	Postojeći - kopno 2,87 ha -more 7,81 ha
	UKUPNO - državni planski dokumenti	935,47	
LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI		Površina ha	Trenutno stanje
DETALJNI URBAN.	1. DUP Lepetani	20,24	Postojeći plan stavljen van snage, čeka se izrada novog
PLAN /DUP/	2. DUP Donja Lastva	45,15	Postojeći
	3. DUP Seljanovo	43,68	Postojeći
	4. DUP Mažina	28,63	Postojeći
	5. DUP Gornji Kalimanj	56,24	Postojeći
	6. DUP Župa – Češljar	37,68	Postojeći
	7. DUP Mrčevac	38,17	Postojeći
	8. DUP Tivat Centar	32,00	Postojeći
	9. DUP Gradiošnica	58,43	Postojeći
	10. DUP Golf – Ekonomija	99,51	Postojeći
	11. DUP Đuraševići	39,66	Postojeći
	12. DUP Gornji Đuraševići	14,17	Postojeći
	13. DUP Radovići	39,30	Postojeći
	14. DUP Gošići	11,92	Postojeći
	15. DUP Stari Krašići	2,58	Postojeći
	16. DUP Krašići	27,60	Postojeći
	17. DUP Krašići - izmjene - dopune Maslinjak	6,24	Postojeći
		601,20	

	18. DUP Golf i Donji Radovići - zapad (LD)	212,76 35,93	Postojeći
	19. DUP Donji Radovići - centar (LD)	15,66	
	20. DUP Donji Radovići - istok (LD)	6,95	U izradi
	21. DUP Servisna zona Luštica (LD)	61,55	--
	22. DUP Luštica (LD)		
		332,85	
		934,05	
URBAN.	1. UP Lepetani	1,90	Postojeći – u izradi novi
PROJEKAT	2. UP Turistička zona Lepetani	4,69	U izradi
/UP/	3. UP Opatovo	2,86	--
	4. UP Donja Lastva	2,33	Postojeći
	5. UP Turistički kompleks "Park" Donja Lastva	1,48	Postojeći
	6. UP Ruljina	2,19	Postojeći
	7. UP Gornja Lastva	3,26	Postojeći
	8. UP Đurđevo brdo	0,76	Postojeći
	9. UP Petkovići	0,31	Postojeći
	10. UP Gornji Krašići	1,76	Postojeći
	11. UP Turistički kompleks Pržno I	17,10	Postojeći
	12. UP Turistički kompleks Pržno II	6,58	-----
	13. UP Bogišići	2,08	Postojeći
	14. UP Milovići	3,47	Postojeći
	15. UP Kostići	0,90	Postojeći
	16. UP Meštrovići	0,87	Postojeći
	17. UP Krašići 1	1,97	Postojeći
	18. UP Krašići 2	1,24	Postojeći
	19. UP Krašići 3	0,98	Postojeći
	20. UP Oblatno	1,47	---
	21. UP Thalasso (LD Luštica Development)	11,58	---

	UKUPNO (DUP i UP)	69,78	
	UKUPNO (DUP i UP)	1.003,83	
LOK. STUDIJA LOKACIJE	1. Park prirode Vrmac	1.331,14	---
	UKUPNO - lokalni planski dokumenti	2.334,97	
	SVE UKUPNO državni i lokalni planski dokumenti	3.259,76	

Tabela 2 Planirani lokalni planski dokumenti PUP-om

	PLANIRANA POKRIVENOST PLANOVIMA (ha)	% u odnosu na cijelu opštinu
Lokalni planski dokumenti (DUP i UP)	1.003,83 ha	21,67%
Lokalna studija lokacije Park prirode Vrmac (LSL)	1.331,14 ha	28,74%
Ukupno	2.334,97 ha	50,41%

Režimi uredjenja prostora**Legenda:**

- ● ● granica Opštine Tivat
- objekti
- izdijep na stazi
- izdijep na potezu
- ruta poslovne linije
- mreže
- granica Mornarog dijela

DUT

- 1. DUT Čapljina
- 2. DUT Škaljari
- 3. DUT Škaljari
- 4. DUT Škaljari
- 5. DUT Dobrota
- 6. DUT Dobrota
- 7. DUT Dobrota
- 8. DUT Dobrota
- 9. DUT Dobrota
- 10. DUT Dobrota
- 11. DUT Dobrota
- 12. DUT Dobrota
- 13. DUT Dobrota
- 14. DUT Dobrota
- 15. DUT Dobrota
- 16. DUT Dobrota
- 17. DUT Dobrota
- 18. DUT Dobrota
- 19. DUT Dobrota
- 20. DUT Dobrota
- 21. DUT Dobrota
- 22. DUT Dobrota

Lodžija Development

- DCP
- UTP

- 18. DCP Vodic Škaljari ugao
- 19. DCP Dobrota
- 20. DCP Dobrota
- 21. DCP Dobrota
- 22. DUT Dobrota
- DCP Ljetnica
- DCP Dobrota

M 1:100,000**Prostorno-urbanistički plan
Opštine Tivat 2020****Vršac**

Broj stranica

0994-94

Dodatak dostravljeni plan

Odluka o dominaciji
Prostorno-urbanističkih
planova Tivat do novih godina

44-47.2010 godina

Opština Tivat

Pravilnik o ugovoru
Ključne politike

Ugovor o ugovoru

Opština Tivat

Ugovor o ugovoru

U toku 2017. godine usvojeni su:

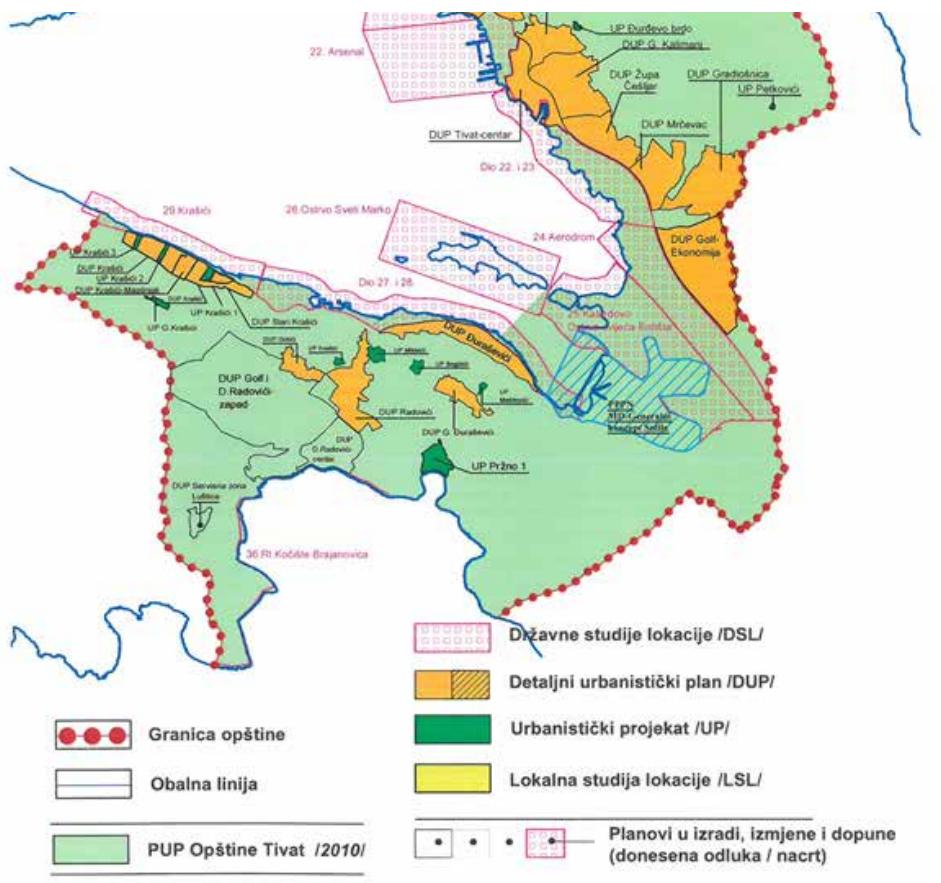
1. DUP **Krašići**, površine 27,56 ha („Sl. list CG - opštinski propisi“ 12/17);
2. UP **Donja Lastva**, površine 1,94 ha („Sl. list CG - opštinski propisi“ 28/17);
3. Izmjena i dopuna DUP-a **Gradiošnica za lokaciju proizvodno-komunalnih površina**, površine 3,87 ha, („Sl. list CG - opštinski propisi“ 43/17).

U toku 2018. usvojeni su:

1. DUP **Tivat centar**, površine 32,39 ha („Sl. list CG - opštinski propisi“ 21/18);
2. DUP **Đuraševići**, površine 39,66 ha („Sl. list CG - opštinski propisi“ 21/18);
3. Izmjene i dopune DUP-a Golf i Donji Radovići zapad, površine 212,76 ha („Sl. list CG - opštinski propisi“ 37/18);
4. Izmjene i dopune DUP-a Donji Radovići centar, površine 35,93 ha („Sl. list CG - opštinski propisi“ 37/18).

Prostorni plan Crne Gore je u primorskom regionu prepoznao brojne razvojne i prostorno-ekološke probleme koji nameću potrebu da se što prije pristupi traženju odgovora i pristupanju konkretnim aktivnostima za njihovo rješavanje. Primorski region predstavlja relativno gusto naseljen prostor sa privredom koja se zasniva na tercijarnim aktivnostima, u kojem se većina djelatnosti odvija linearno duž obale. „Razvoj naselja duž obale već pokazuje formu konurbacije koja ugrožava prirodne resurse. U ovom području investicioni pritisak je visok, što, takođe, uzrokuje nekontrolisani razvoj. Sadašnje prostorne strukture i uslovi u primorskom regionu zahtijevaju odgovarajuću organizaciju prostora i upravljanje budućim prostornim razvojem. Kao glavni problemi prepoznati su: velika sezonska antropopresija prostora na uskom primorskom pojasu, loša komunikacijska povezanost sa zaleđem; pretjerana suprastrukturna, a ponegdje i infrastrukturna izgrađenost, nelegalna izgradnja, „zazidivanje“ obale.

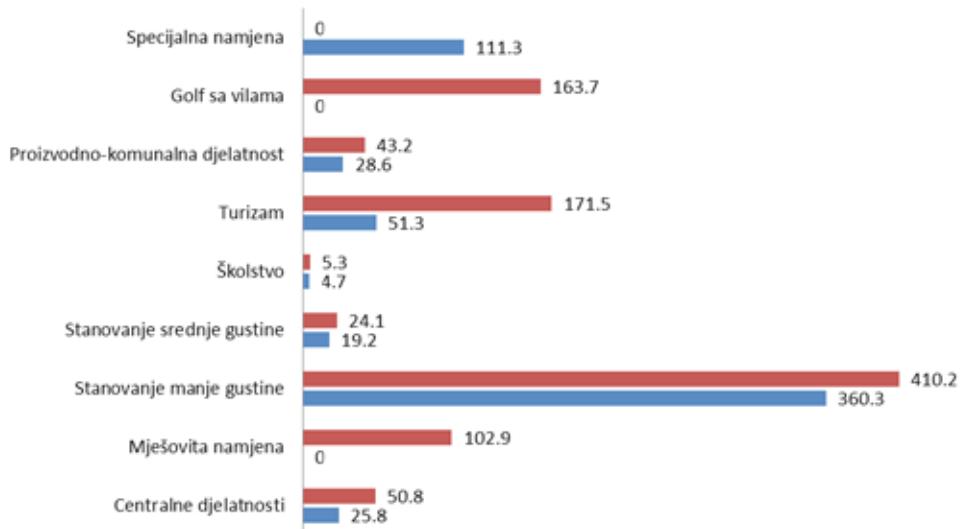
Prisutan je veliki broj neriješenih pitanja u oblasti tehničke infrastrukture, naročito u dijelu drumskog saobraćaja. Otežano je povezivanje obale sa djelovima turističkog zaleđa. Istiće se: nedostatak obilaznica oko gradova/naselja na obali predstavlja veliki problem u turističkoj sezoni; nedovoljna je i mreža lokalnih saobraćajnica u zaleđu, uz to veliki dio postojeće mreže čine nekvalitetni i nedovoljno održavani putevi; regionalne saobraćajnice ne zadovoljavaju ni brojem, ni kvalitetom, pri čemu izgradnja planiranih novih i rekonstrukcija postojećih znatno kasni. (Izvor Prostorni plan posebne namjene za obalno područje 2018)

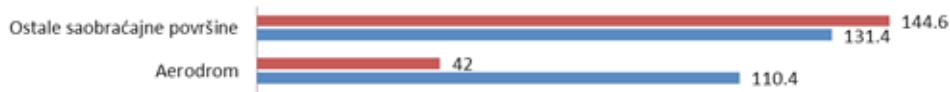
PRIKAZ PLANSKE DOKUMENTACIJE
Opština Tivat, oktobar 2018.godine

Bilans površina: detaljna namjena prema PUP-u Tivta do 2020. godine**Izgrađene površine u hektarima**

■ 2020. god. ■ 2003. god.

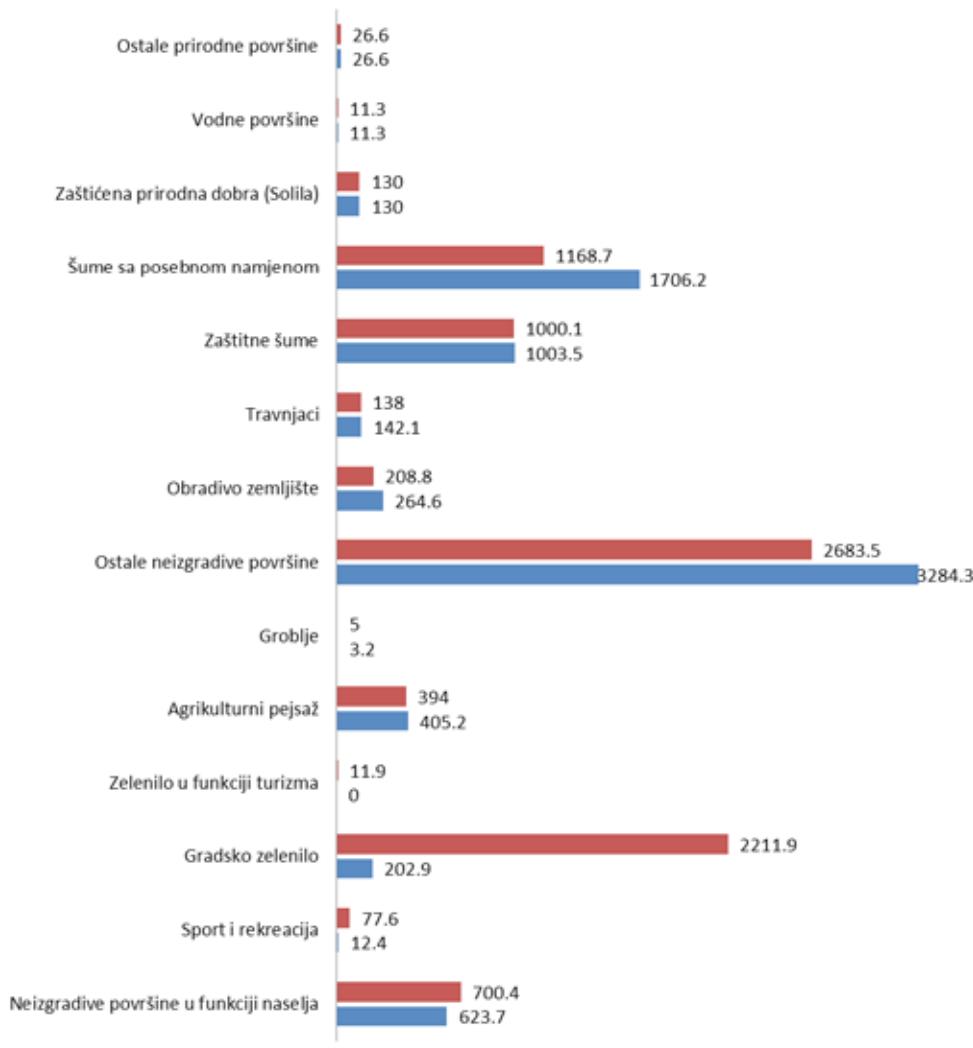
Saobraćajna infrastruktura u hektarima

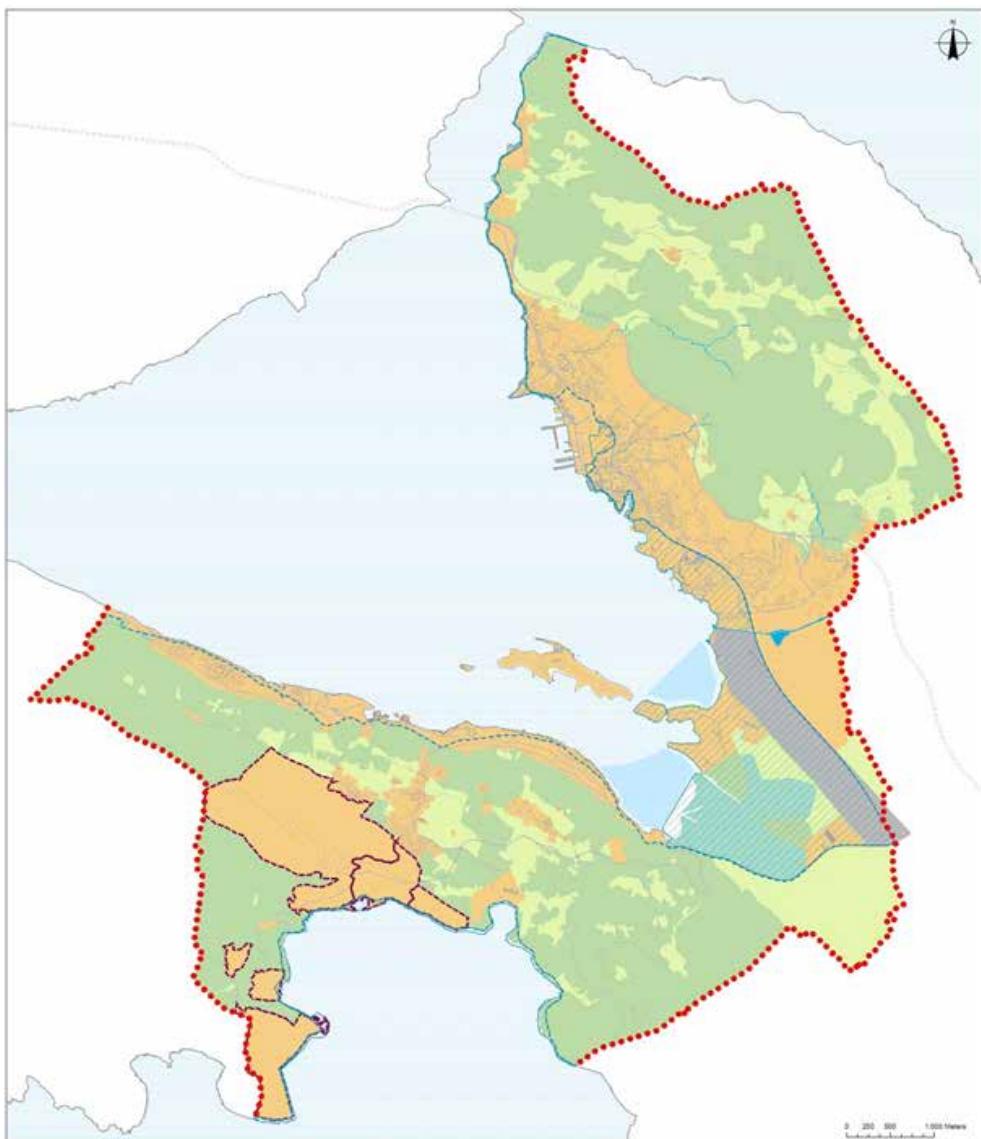
■ 2020. god. ■ 2003. god.

Bilans površina: detaljna namjena prema PUP-u Tivta do 2020. godine

Neizgrađene površine u hektarima

■ 2020. god. ■ 2003. god.

Plan namjene površina: opšte kategorije**Legenda:**

- granica Opštine Tivat
- objekti
- more
- - - granica Morskog dobra
- primjenjujuće se DSL po ustanju
- Kompleks Lustjeno Development** može se promjeniti lokacija pojedinih namjena površina, a u okviru programa definisanog u DUT-u ovima za to područje

Opšte kategorije namjene površina:

■ površine naselja
■ poljoprivredne površine
■ šumske površine
■ vodne površine
■ ostale prirodne površine
■ površine tehničke infrastrukture
■ zaštićena priroda dobra
■ more - morska kultura

M 1:25.000

**Prostorno-urbanistički plan
Opštine Tivat 2020**

Tvorca:

Narodna skupština

Predlog plana

Opština Tivat

Obravatelj:

Konservator

Urbanistički institut
Republike Slovenije

URBI d.o.o.

Odgovoren predstavnik

Referent za plan:

eng prof dr. Kaja Škraba-Mihaljević, mag. dipl. inž. arch.

Sustavna jedinica:

URBI Montenegro d.o.o.

Dodatak:

marts 2020

List 4e

3.2. Demografska kretanja

U Crnoj Gori, u periodu od 01. do 15. aprila 2011. godine, sproveden je popis stanovništva, domaćinstava i stanova.

Prema navedenim podacima Tivat ima 14.031 stanovnika, od toga je 7.128 žena (50,8%), a muškaraca 6.903 (49,2%).

Prosječna starost je 38 godina.

U urbanom gradskom naselju živi 73% stanovništva i 27% u ruralnom.

Broj domaćinstava je 4.862, dok je broj stanova duplo veći 9.675.

Kretanje broja stanovnika od 2000. godine kada je Tivat imao 12.812, 2005. – 13.404, 2010. – 14.032 te 2017. godine kada je imao – 14.774 stanovnika prema podacima Monstata, pokazuje stalni porast, kao i veći procenat rasta broja stanovnika nego na državnom nivou što se može vidjeti iz tabele.

Do porasta broja stanovnika dolazi uslijed pozitivnog prirodnog priraštaja i pozitivnih migracionih kretanja stanovništva unutar Crne Gore.

Tabela 3: Procijenjeni broj stanovnika sredinom godine

	2008.	2009.	2010.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
CG	618.294	619.428	620.079	620.601	621.207	621.810	622.159	622.303	622.373
TIVAT	13.473	13.758	14.032	14.129	14.185	14.286	14.386	14.572	14.774

Izvor: Monstat

Tabela 4: Pokazatelji vitalne statistike, 2017. godina

	Stopa prirodnog priraštaja	Stopa nataliteta	Stopa mortaliteta
Crna Gora	1,4	11,9	10,5
Tivat	6,7	17,2	10,5

Izvor: Monstat

Iz tabele se može vidjeti da je prirodni priraštaj u Tivtu oko četiri puta veći u odnosu na Crnu Goru. Uzroci povećane stope prirodnog priraštaja su veća stopa nataliteta i unutrašnje migracije stanovništva.

Gustina naseljenosti u regionu 2011. godine iznosila je 94 st/km² i bila je znatno iznad republičkog prosjeka. Treba naglasiti da se ona konstantno povećava na nivou regiona i u opština, tako da Tivat, zajedno sa Budvom i Barom, za sada ima najveću gustinu naseljenosti u Crnoj Gori od 307 st/km².

Tabela 5: Kretanje stanovništva sa procjenom do 2030. godine

OPŠTINA TIVAT	2011.	2015.	indeks 2015/2011.	2020.	indeks 2020/2015.	2025.	indeks 2025/2020.	2030.	indeks 2030/2025.
Tivat	9.367	9.968	106,4	10417	104,5	10.886	104,5	11.375	104,5
Donja Lastva	751	791	105,3	827	104,5	864	104,5	903	104,5
Gradska naselja	10.118	10.759	106,3	11.243	104,5	11.749	104,5	12.278	104,5
Priobalna naselja	3.854	4.327	112,3	4.522	104,5	4.726	104,5	4.938	104,5
Seoska naselja u zaleđu	59	63	106,5	65	103	67	103	69	103
Seoska i priobalna naselja ukupno	3.913	4.390	112,2	4.587	104,5	4.792	104,5	5.007	104,5
OPŠTINA TIVAT	14.031	15.149	108	15.830	104,5	16.542	104,5	17.285	104,5

Izvor: Prostorni plan posebne namjene za obalno područje, april 2018.

Procjena promjene broja stanovnika u periodu 2011 - 2030.

3.2.1. Mreža naselja urbanizacija i prostorni pokazatelji

U Crnoj Gori su se procesi koncentracije i centralizacije stanovništva značajno ojačali od prve polovine devedesetih godina sa čim u vezi je ove trendove u značajnoj mjeri osjetio i grad Tivat. Privatizacija MTRZ „Sava Kovačević”, bivši „Arsenal”, 2006. godine je, takođe, uslovila značajne ekonomsko-demografske promjene u našoj opštini. Što je između ostalog dovelo do bržeg razvoja konkretnog opštinskog centra, uz istovremeno, možemo slobodno reći, sporiji ili neč baš toliko nagli razvoj perifernih područja. Takođe, značajan uticaj na kompletan primorski region se ogleda i kroz pražnjenja stanovništva iz sjevernog regiona u prvenstveno primorski region. Za rezultat navedenog imamo između ostalog obalna područja koja poprimaju urbana obilježja i postaju zone koncentracije stanovništva sa pretežno turističkom funkcijom.

Gustina mreže naselja u primorskem regionu iznosi **16 naselja na 100 km²**. Među primorskim opštinama najgušću mrežu naselja imaju opštine Budva (27 na 100 km²) i **Tivat** (25,9 na 100 km²).

U razvoju mreže centara u primorskem regionu značajnu ulogu ima razvoj mreže saobraćajnica i razvoj turističke funkcije.

Region karakteriše nešto veća gustina naseljenosti, gušća mreža centara, visok stepen deagrarizacije i urbanizacije i usitnjena naselja u zaleđu. U demografskom smislu je prisutno pražnjenje naselja u zaleđu i porast stepena koncentracije stanovništva u urbanim centrima opština.

Zbog morfoloških specifičnosti i ograničenih uslova za izgradnju i privlačnosti za naseljavanje, došlo je do formiranja malih naselja uz okolne gradove, koji se vezuju za postojeće centre. Tako su svi gradovi više ili manje proširili svoje područje i sa tim naseljima čine prostorno-funkcionalnu cjelinu, sa osjetno većim brojem stanovnika.

Opština Tivat pored urbanih središta ima i **značajne lokalne centre** kao što su Radovići i Luštica.

Područje primorskog regiona karakteriše zonalnost po dubini opštinskog prostora. Mreža naselja je najrazvijenija i broj stanovnika je najveći u priobalnom dijelu, a sa udaljenošću od obale manja je gustina mreže naselja i broja stanovnika.

Zone koncentracije stanovništva u priobalu formirane su na mjestima najpovoljnijeg sklopa morfoloških karakteristika, nadmorske visine, nagiba terena, širine priobalnog pojasa i udaljenosti od obale. U ovim zonama evidentna je i koncentracija infrastrukture, turističke izgradnje i visok stepen urbanizacije.

Zone koje su najpogodnije za razvoj turizma ujedno su i zone najveće naseljenosti i najbržeg populacionog rasta. Izražen je proces litoralizacije, a koncentracija stanovništva je posljedica davno formiranih urbanih naselja koja su tokom istorije uvijek predstavljala polove razvoja.

Prisutan je proces pražnjenja brdsko-planinskih prostora u zaleđu na račun priobalnih zona, što dovodi do koncentracije u užem obalnom pojusu i to u urbanim zonama.

3.2.2. Analiza stanovanja

Na osnovu analize stanovanja rađene prema podacima MONSTAT-a zapaža se veliko povećanje ukupnog broja stanova 2011. godine u odnosu na 2003. što se vidi iz tabelarnog prikaza.

Tabela 6: Popis stanovništva, domaćinstva i stanova 2011. godine

Tivat				
	2003.	2011.	Razlika	%
Ukupan broj stanova – 2011.	7.167	9.626	2.459	34%
Nastanjeni stanovi	4.269	4.700	431	10%
Prazni stanovi	997	2.379	1.382	139%
<i>Privremeno nenastanjeni</i>	981	2.326	1.345	137%
<i>Napušteni</i>	16	53	37	231%
Stanovi - sezonsko korišćenje	1.867	2.376	509	27%
Ostalo	34	171	137	403%

Izvor: Monstat

Shodno prethodnim podacima Tivat se u buduće treba više fokusirati na izgradnju turističkih kapaciteta, a na uštrb planiranja nove stambene gradnje.

U demografskoj analizi je izvršena podjela na gradska, priobalna i seoska naselja u zaledu.

U **priobalna** naselja, kao demografski vitalnija i pogodna za razvoj, su svrstana naselja na obali ili u neposrednom zaledu gradova, koja imaju veliki broj (više od 500) i konstantan rast broja stanovnika u posljednjih 20-ak godina. Uglavnom izlaze na obalu ili su u neposrednom zaledu urbanih struktura. **Seoska naselja u zaledu** koja imaju znatno drugačije demografske karakteristike od priobalnih naselja (mali broj i uglavnom opadanje broja stanovnika, nepovoljnu starosnu strukturu, staračka domaćinstva i nepovoljnu strukturu radnog kontigenta) su svrstana u treću kategoriju naselja. Ovo su naselja na koja treba obratiti posebnu pažnju u smislu demografske revitalizacije.

U opštini Tivat u gradskim naseljima bilo je 72,1%, u kategoriji priobalnih naselja 27,5%, a u seoskim naseljima u zaledu 0,4%.

U opštini Tivat je većina stanovništva koncentrisana u gradskom centru i priobalju, pa je prostorna distribucija stanovništva nepovoljna, jer je veliki pritisak na uži obalni pojas, dok se prostori u zaledu prazne.

3.2.3. Glavni demografski problemi primorskog regiona su:

- Veliki pritisak doseljenog stanovništva, posebno na gradska i **priobalna** naselja i neposrednom zaleđu, što je uslovilo stvaranje aglomeracija i izazvalo prenaseljenost koja je jako izražena u priobalnom području;
- I pored značajnog priliva stanovništva imigracijom, veoma su niske ili čak negativne stope prirodnog priraštaja stanovništva u seoskim naseljima u širem zaleđu, što negativno utiče na obnavljanje radnog kontigenta stanovništva, pa se javlja nestašica radne snage u ovim naseljima;
- Seoska naselja bez stanovnika kakav je slučaj sa ambijentalnim cjelinama koje prati višedecenijski trend iseljavanja stanovništva.

3.3. Morsko dobro i obalno područje

Prostorni plan posebne namjene za obalno područje (PPPN MD) je donijet 2007. godine i njime su date smjernice za razvoj, korišćenje i zaštitu područja Morskog dobra Crne Gore. Planom se nastojalo obezbijediti racionalno korišćenje prirodnih i stvorenih resursa u zoni Morskog dobra, dugoročna zaštita i održivi razvoj.

Definisan je kopneni prostor morskog dobra površine oko 58 km² (5.789,4 ha). Prema važećem planu date su površine zone morskog dobra po opštinama.

Tabela 7: Površine zone morskog dobra po opštinama

Opština	Površina MD	Učešće MD	Učešće MD u opštinama
Herceg Novi	491,7 ha	8,49 %	2,10%
Tivat	746,3 ha	12,89 %	16,20%
Kotor	215,9 ha	3,73%	0,60%
Budva	220,6 ha	3,81 %	1,80 %
Bar	795,6 ha	13,76 %	1,30 %
Ulcinj	3.318,4 ha	57,32%	13,00 %

- Površina kopnenih djelova u moru iznosi **565,17 ha (5,65 km²)**.
- Ukupnu obalnu liniju čine obale kopnenih djelova u moru (ostrva, školjeva i grebena), obala na kopnu i obale rijeke Bojane.
- Dužina kopnene morske obale Crne Gore iznosi **288,2 km** (od čega u Zalivu 105,5 km), dužina obale ostrvskih oblika iznosi **25,61 km**, i ukupna dužina morske obale **313,82 km**.

Površina morskog dobra u opštini Tivat iznosi 746,3 ha što je 16,2% opštine. Dužina obale morskog dobra u opštini Tivat je 41,81 km, od toga je 4,75 km obim ostrva, a 37,06 km dužina obale. Dužina plaže je 9,22 km, a površina 7,09 ha.

U opštini Tivat se nalaze dva arheološka lokaliteta u podmorju: uvala Pržno i Tivatski zaliv (brodolom).

Dio obalnog područja opštine Tivat čine Solila - regija od posebnog istorijskog značaja, rezervat prirode upisan u Centralni registar zaštićenih prirodnih područja.

Plaža Trašte je, takođe, 1968. upisana u registar zaštićenih objekata prirode.

Za sve značajnije djelove obalnog područja, odnosno djelove morskog dobra koji ulaze „duboko“ u kopneni dio, izrađene su državne studije lokacija, dok se za uski obalni pojas od Lepetana do „Arsenal“ još uvijek čeka izrada DSL-a.

Duž cijele tivatske obale potrebno je izgraditi šetalište, lungo mare i nastaviti sa uspostavljanjem dugolinijskih biciklističkih staza na teritoriji cijele opštine, u cilju implementacije biciklističkog turizma, očuvanja životne sredine i zdravlja građana. U ovom pravcu se posebno naglašava i potreba za unapređenjem postojećih kapaciteta javnih plaža pa u narednom četvorogodišnjem periodu važenja plana treba nastaviti sa dosadašnjim modelima prihranjivanja postojećih plaža i stavljanja u funkciju novih u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom.

Investicije koje preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore ima namjeru da realizuje u zoni kojom upravlja (samostalno i u saradnji sa Opštinom Tivat) u periodu do 2022. godine su sljedeće:

- Izgradnja šetališta Belane I faza,
- Izgradnja trotoara Sv. Roko - Lepetani I faza,
- Nastavak izgradnje šetališta u Krašićima,
- Uređenje i izgradnja (povećanje kapaciteta) kupališta na Verigama,
- Uređenje i izgradnja (povećanje kapaciteta) kupališta na Opatovu,
- Uređenje i izgradnja (povećanje kapaciteta) kupališta kod Sv. Roka,
- Uređenje i izgradnja (povećanje kapaciteta) kupališta na Seljanovu,
- Uređenje i izgradnja (povećanje kapaciteta) kupališta Belane,
- Uređenje i izgradnja (povećanje kapaciteta) kupališta na Kalardovu,
- Rekonstrukcija i sanacija pristaništa Opatovo,
- Rekonstrukcija i sanacija pristaništa Sv. Roko,
- Rekonstrukcija i sanacija pristaništa Bazdanj.

4. Analiza ekonomске situacije

Ukupna razvijenost jednog područja u značajnoj mjeri opredijeljena je stepenom razvijenosti njegove ekonomije. U privrednom razvoju Tivta jasno se mogu razaznati dva perioda. Prvi, do pred kraj XX vijeka kada je glavni pokretač ekonomskog razvoja Tivta ali i okruženja bio „Mornaričko-tehnički remontni zavod Sava Kovačević“ odnosno „Arsenal“, kako su svi zvali vojno brodogradilište i drugi, s početka XXI vijeka koji možemo vezati za sam početak realizacije projekta „Porto Montenegro“. Od tog trenutka pa do danas Tivat je značajno promijenio svoj imidž. Od industrijskog grada u srcu Boke, danas se Tivat spominje kao ekskluzivna turistička i nautička destinacija širom Mediterana.

4.1. Ambijent za bavljenje preduzetništvom u Tivtu

Poslovna zajednica je optimistična u vezi sa poslovnom perspektivom u Tivtu u predstojećem petogodišnjem periodu.

Unapređenje ambijenta za bavljenje biznisom visoko je na agendi državne administracije još od obnavljanja nezavisnosti 2006. godine. Iako brojna domaća i međunarodna istraživanja o poslovnom ambijentu ukazuju na unapređenje ranga Crne Gore na globalnom nivou, moramo biti iskreni i reći da se u posljednje dvije godine uočava određeno stagniranje, pa čak možemo reći i pogoršavanje pozicije Crne Gore u očima međunarodne javnosti (*Izvor: Analiza - Crna Gora kroz međunarodne ekonomske indikatore, Savjet za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi, Vlada Crne Gore, 2016.*)

Iako Crna Gora ima dosta kvalitetnu dokumentaciju i regulativu u vezi sa pretvodno navedenim oblastima, problem predstavlja implementacija od strane nadležnih institucija. Kao glavne razloge koji dovode do ovakve prakse možemo istaći:

- Lošu komunikaciju između i unutar državnih (lokalnih) organa koji sprovode procedure kao nezavisna tijela, a ne kao sistem u cijelini, posebno u dijelu komunikacije sa investitorima;
- Neujednačina primjena propisa od strane lokalnih samouprava, katastarskih službi i područnih jedinica državnih organa;
- Otpor službenika u smislu nedostatka volje i ambicija za sprovođenje reformi u punom kapacitetu (*Izvor: Analiza - Crna Gora kroz međunarodne ekonomske indikatore, str. 7.*)

Za mlade preduzetnike od najvećeg značaja je regulativa za započinjanje biznisa, plaćanje poreza i izvršenje ugovora. Kada govorimo o **započinjanju biznisa**, Crna Gora je na svega nešto manje od 10% procentnih poena od najbolje prakse zemalja obuhvaćenih Izvještajem o lakoći poslovanja. Uprkos prethodnoj činjenici, za mlade ljude činjenica da ne znaju kako će teći procedura par koraka unaprijed i to što procedura traje duže od očekivanog, može djelovati obeshrabrujuće. **Plaćanje poreza** je jedina dimenzija poslovanja u kojoj je Crna Gora, prema posljednjem Izvještaju o lakoći poslovanja (2017), ostvarila napredak. Iako je u pogledu poreskog sistema Crna Gora izuzetno konkurentna u Evropi, mladi preduzetnici doživljavaju kao veliko opterećenje obaveze po osnovu poreza i doprinosa, naročito na startu svog preduzetničkog puta. Upravo to je razlog što dobar dio mlađih svoje prve radne angažmane ne registruje i ostaje u sivoj zoni ili, pak, odustaje od pokretanja biznisa. Kada je u pitanju **izvršenje ugovora** problem predstavlja zahtjevni i dugotrajni postupci. Primjera radi, za prosječno izvršenje ugovora u Crnoj Gori potrebno je 545 dana, dok je u Evropi taj broj 486 dana. Kada govorimo o troškovima postupka, oni su veći za oko 20% u poređenju sa zemljama OECD-a (*Izvor: Izvještaj o lakoći poslovanja, 2017*). Prema izvještaju o barijerama u poslovanju identifikovanim kroz kampanju „Bez barijera. Da posao ne stoji“ i koji sprovodi UNDP u saradnji sa Ministarstvom finansija uz podršku Ambasade Velike Britanije u Crnoj Gori, identifikovane su 104 barijere koje se mogu grupisati u 8 kategorija:

- Finansijska ograničenja u pokretanju i vođenju biznisa;
- Komplikovane i nejasne procedure;
- Neadekvatna inspekcijska kontrola;
- Neadekvatna zakonska regulativa;
- Neefikasna administracija;
- Ograničenja u poslovanju;
- Siva ekonomija;
- Visoke takse.

Permanentno unapređenje poslovnog ambijenta doprinijelo je da opština Tivat privuče velike investitore koji su otpočeli realizaciju investicija kakve su „Porto Montenegro“ (investitora „Adriatic Marinas“), „Luštica Bay Resort“ koji gradi švajcarski „Orascom Development“, „Plavi horizonti“ investitora „Qatari Diar“ iz Katara itd. Pokretanje ovih investicija, naročito otvaranje „Porto Montenegro“ 2009. godine kao jedne od najvećih marina u Evropi, doprinijelo je povećanju atraktivnosti opštine Tivat i Crne Gore u cjelini kao investicione i turističke destinacije.

Investicioni bum u opštini Tivat predstavlja jedan od najvažnijih zamajaca društveno-ekonomskog razvoja ove opštine. Investicije u Tivtu i rast realnog sektora u posljednjih pet godina su doprinijele i unapređenju fiskalne održivosti

ove opštine. Gledano po glavi stanovnika tekući budžetski prihodi opštine Tivat porasli su za trećinu, tako su od 540 eura u 2009. povećani na 720 eura u 2017. godini, što je tri puta više od prosječnih tekućih budžetskih prihoda per capita svih opština u Crnoj Gori u 2014. (koji su iznosili 260 eura; izvor - Vlada CG).

Posmatrajući kretanje broja aktivnih privrednih subjekata opština Tivat je imala dinamičan privredni rast u periodu 2012 - 2016. godine. Aktivni privredni subjekti su oni koji su u posmatranoj godini obavljali određenu privrednu djelatnost, imali zaposlene radnike i ostvarili promet.

Prema podacima Statističkog biznis registra (SBR) Monstata, koji predstavlja pouzdan izvor podataka o broju i strukturi poslovnih subjekata, broj aktivnih privrednih subjekata na području opštine Tivat u 2016. godini je iznosio 1.166, što predstavlja povećanje za 451 ili 63,1% u odnosu na 2012. godinu, a za preko 70% u odnosu na 2009. godinu. Ovoj činjenici svakako je doprinjelo to što je u proteklom periodu Opština Tivat uradila značajne korake u pravcu unapređenja poslovnog ambijenta: investitori u hotele sa 4* i 5* u potpunosti su oslobođenji plaćanja komunalija; umanjenje taksi za korišćenje javnih površina za 50% za određene kategorije; takse za priređivanje muzičkog programa umanjuju se za 50%; uspostavljena je tješnja saradnja sa Udruženjem preduzetnika Tivat kroz njihovo uključenje u donošenje strateških dokumenata, organizaciji javnih manifestacija, pripremi i praćenju turističke sezone i sl. Opština Tivat je i na nivou svoje unutrašnje organizacije prepoznala značaj privrednog razvoja, na način da je formiran Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo koji je, pored širokog spektra djelatnosti (turizam, poljoprivreda, vodoprivreda, EU fondovi, unapređenje poslovnog ambijenta itd) za koje je zadužen, organizovao set radionica na temu izrade biznis plana (sa ženama i nezaposlenim visokoškolcima sa Biroa rada), te povezao poljoprivredne proizvođače sa teritorije opštine Tivat sa renomiranim hotelima u cilju direktnog plasiranja njihovih proizvoda i usluga. Zahvaljujući dosadašnjim rezultatima u oblasti unapređenja poslovnog ambijenta Opština Tivat je od strane Ministarstva finansija i Privredne komore izabrana kao jedna od šest pilot opština za dobijanje međunarodno priznatog sertifikata o povoljnem poslovnom ambijentu, tzv. BSF SEE sertifikata. Proces evaluacije za dobijanje ovog sertifikata je u toku. BFC SEE sertifikat je namijenjen opštinama i gradovima koji imaju odgovarajuće kapacitete i strateški su opredijeljeni da unaprijede svoj poslovni ambijent, privuku investicije i podstaknu razvoj lokalne ekonomije.

Privreda opštine Tivat je zasnovana na sektoru mikro, malih i srednjih preduzeća, pri čemu dominantnu ulogu imaju mikro i mala preduzeća koja čine 99,25% ukupnog broja privrednih subjekata.

Tabela 7: Broj registrovanih privrednih subjekata prema klasi veličine u periodu 2012 - 2016. godina

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Mikro	1.145	1.277	1.369	1.486	1.534
Mala	46	49	55	57	62
Srednja	11	12	13	12	12
Ukupno	1.202	1.338	1.437	1.555	1.608

Kretanje broja aktivnih privrednih subjekata prema klasi veličine ukazuje na rast broja subjekata, zasnovanog na povećanju broja malih preduzeća, dok je u istom periodu smanjen broj srednjih preduzeća. Broj srednjih preduzeća u 2016. godini je značajno smanjen u odnosu na 2012. godinu, međutim nema preciznih podataka da li je došlo do zatvaranja preduzeća ili je nastalo kao posljedica smanjene privredne aktivnosti.

Tabela 8: Broj aktivnih poslovnih subjekata prema klasi veličine u periodu 2012 - 2016. godina

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Mala	707	910	939	943	1.161
Srednja	8	7	6	7	5
Ukupno	715	917	945	950	1.166

Prema klasičnoj podjeli privrede (primarni, sekundarni, tercijarni i kvartarni sektor)¹ struktura aktivnih preduzeća u Tivtu je sljedeća:

- Primarni sektor 0,7%;
- Sekundarni sektor 21,4% - najznačajnije sektore djelatnosti predstavljaju građevinarstvo 14,6% i prerađivačka industrija 6,1%;
- Tercijarni sektor 77,8% - najznačajnije sektore djelatnosti predstavljaju: trgovina na veliko i malo 26%, stručne, naučne i tehničke djelatnosti 12,3%, usluge smještaja i ishrane 12,2%, poslovanje nekretninama 8,1%, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti 6,3% i saobraćaj i skladištenje 5,5%;
- Kvartarni sektor 0,7%.

Rast broja preduzeća u periodu 2012 - 2016. godine, zabilježen u gotovo svim sektorima djelatnosti, nije značajnije uticao na promjenu u strukturi između proizvod-

¹ Primarni sektor (A); sekundarni sektor (B, C, D, F); tercijarni sektor (E, G, H, I, J, K, L, M, N, R i S) i kvartarni sektor (O, P i Q).

nih i neproizvodnih djelatnosti. Rast učešća u pojedinim sektorima djelatnosti rezultat je većeg rasta broja privrednih subjekata u odnosu na druge sektore.

Najznačajnije promjene u strukturi preduzeća koje treba pomenuti su:

- Smanjenje učešća sektora trgovine na veliko i malo sa 34,4% na 26%;
- Smanjenje učešća sektora prerađivačke industrije sa 7,7% na 6,1%;
- Povećanje učešća sektora poslovanje nekretninama sa 5,7% na 8,1%;
- Povećanje učešća sektora saobraćaj i skladištenje sa 3,4% na 5,5%;
- Povećanje učešća sektora stručne, naučne i tehničke djelatnosti sa 10,8% na 12,3%;
- Povećanje učešća sektora administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti sa 5% na 6,3%;
- Povećanje učešća sektora usluge smještaja i ishrane sa 11,2% na 12,2%.

Pomenute promjene u strukturi se mogu okarakterisati kao pozitivne u smislu diversifikacije privrede, posebno imajući u vidu smanjenje učešća trgovine na veliko i malo, te povećanja učešća drugih sektora koji karakterišu veće zarade.

4.2. Poljoprivreda

Poljoprivreda u Crnoj Gori, zajedno sa sektorom turizma, je razvojni i ekonomski prioritet nacionalne ekonomije, **te stoga poljoprivredu treba razvijati kao djelatnost komplementarnu turizmu**. Prema popisu poljoprivrede iz 2010. godine, od ukupno 620.029 stanovnika Crne Gore, 98.341 stanovnika obavlja poljoprivrednu djelatnost na porodičnim gazdinstvima. Opština Tivat spada u opštine sa najmanje razvijenom poljoprivredom u Crnoj Gori. Tivat se nalazi u primorskom regionu koji raspolaže sa oko 20.000 ha obradivih površina, relativno dobre plodnosti, kojeg čine duboka aluvijalno-deluvijalna zemljišta u poljima i uvalama kao i smeđa antropogena zemljišta na terasama i ravnima. Ovaj region posebno je pogodan za voćarsku (južno voće i masline) i povrtlarsku proizvodnju, brdoviti tereni za gajenje sitnih preživara, a bogati su medonosnim, aromatičnim i ljekovitim biljem, kao i divljim vrstama voća (šipka, smokva i dr.).

Uprkos ograničenim površinama koje se koriste za poljoprivrednu proizvodnju, poljoprivreda u Tivtu je veoma raznovrsna. Zastupljenost više poljoprivrednih grana uslovljena je, prije svega, različitim prirodnim preduslovima za obavljanje proizvodnje. Tako je kod nas zastupljeno maslinarstvo, gajenje citrusa i drugog subtropskog voća, gajenje rasada povrća, pčelarstvo, a u manjoj mjeri je zastupljena grana stočarstva - gajenje ovaca goveda i koza.

U evidenciji Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo upisano je **60**

individualnih poljoprivrednih proizvođača. Od ovog broja u Registru poljoprivrednih gazdinstva kod Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja upisano je 36 poljoprivrednih gazdinstava. Pčelarska proizvodnja je veoma zastupljena na području Tivta, a u Savezu pčelara Crne Gore registrovano je oko 40 pčelara iz Tivta. U periodu od prethodne tri godine (2014., 2015. i 2016. godine) budžet za poljoprivredu iznosio je 20.000 EUR što je korisnicima (poljoprivrednim proizvođačima) raspoređivano u skladu sa odobrenim zahtjevima i to uglavnom u oblasti maslinarstva, povrtlarstva, pčelarstva, stočarstva i promociju poljoprivrede.

Kod ovog organa se od 2008. do 2014. godine vodio Registar maslinjaka u skladu sa Zakonom o maslinarstvu, a od 2014. godine vodi se Evidencija maslinjaka i maslinara, pošto su sve registracije poljoprivrednih proizvođača u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Od 2011. godine Opština je počela da donosi godišnje programe podsticajnih mjera i od tada je uvedena i Evidencija poljoprivrednika (potencijalnih korisnika), radi realnijih budžetskih planiranja.

U Evidenciji od 2011. do 2016. godine upisano je oko 100 poljoprivrednika. Od pomenutog broja 35 su maslinari (sa više od 10 maslina u vlasništvu na jednoj parseli), 40 pčelari (sa više od 10 košnica u vlasništvu), i ostali i to: povrtlari, cvjećari i stočari.

2011. godine evidentirana su 24 poljoprivrednika;

2012. godine evidentirana su 24 poljoprivrednika;

2013. godine evidentiran je 31 poljoprivrednik;

2014. godine evidentirano je 45 poljoprivrednika i 40 pčelara – 85;

2015. godine evidentirano je 50 poljoprivrednika i 40 pčelara – 90;

2016. godine evidentirano je 60 poljoprivrednika i 40 pčelara – 100.

Od 2017. godine aktivno se radi na angažovanju i podršci da se poljoprivrednici upisu u odgovarajuće registre kod Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Do juna 2018. godine u Registar poljoprivrednih gazdinstva upisano je 36 poljoprivrednih gazdinstava.

Na području opštine Tivat dominantna je poljoprivredna djelatnost kao dopunska djelatnost. Razlozi ovakvom stanju su: malo je poljoprivrednog zemljišta koje se može privesti kulturi i na kojem je moguće organizovati intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju bez većih ulaganja u meliorativne i druge infrastrukturne radove; nedovoljno izražena motivisanost za bavljenje poljoprivredom; većini poljoprivrednika poljoprivredna djelatnost je dopunska i kao takva predstavlja dodatni izvor prihoda osnovnim prihodima iz nepoljoprivrednog sektora, što destimuliše proizvođače za intenzivnjim bavljenjem poljoprivredom, većim ulaganjem sredstava i sl; neadekvatnom poreskom politikom i politikom naslijeda došlo je do usitnjavanja ionako malih posjeda i na taj način do marginalizacije poljoprivrede; pitanje vodosnabdijevanja u

pojedinim ruralnim djelovima opštine još nije adekvatno riješeno. Mjere za otklanjanje ovih problema ogledale bi se u konstantnom stimulisuju poljoprivrednih proizvođača subvencionisanim repromaterijala za poljoprivrednu proizvodnju (sjeme, sadnice, zaštitna sredstva, đubrivo); smanjenjem poreza na poljoprivredno zemljište koje je privedeno namjeni; davanjem povoljnijih kredita sa dužim rokom otplate i sl. Takođe je potrebno stimulisati formiranje udruženja poljoprivrednih proizvođača i obezbijediti adekvatne prostorije za to. Na taj način bi se ostvarila bolja komunikacija među samim proizvođačima u smislu razmjene informacija o mogućnostima nabavke repromaterijala, iskustva u određenim oblastima i slično (*izvor: Strategija ruralnog razvoja opštine Tivat do 2020. godine*).

Osvrtom na prethodni period, budžetska sredstva za poljoprivrednu sve do 2011. godine nisu imala oblik direktnih učešća i podsticaja. Sredstva na godišnjem nivou su bila mala i nisu prelazila 5.000 EUR. Od 2011. godine, Opština Tivat je svake godine donosila Program podsticajnih mjera za oblast poljoprivrede i za tu namjenu opredjeljivala iznos od 20.000 EUR na godišnjem nivou. Formiranjem Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo temeljnije se pristupilo analizi potreba za podsticaje u poljoprivredi tako da je za 2017. godinu iznos subvencija porastao na 25.000 EUR i donesena je Odluka o podsticajima u razvoju poljoprivrede koja na jasan, transparentan i nedvosmislen način definiše vrste podsticaja i podrške investicijama u razvoju poljoprivrede, uslove i način ostvarivanja prava na iste kao i obaveze korisnika podsticaja. Novina u odnosu na raniji Program podsticajnih mjera je i što su povećane vrste podsticaja, tako da možemo govoriti o sljedećim vrstama podsticaja i podrške i to:

- 1) Podrška razvoju ruralnog turizma;
- 2) Podrška razvoju voćarske proizvodnje;
- 3) Podrška razvoju maslinarstva;
- 4) Podrška razvoju povrtarske i cvjećarske proizvodnje;
- 5) Podrška razvoju pčelarstva;
- 6) Podrška razvoju stočarstva;
- 7) Podrška razvoju organske poljoprivrede;
- 8) Podrška unapređenju seoske infrastrukture;
- 9) Podrška unapređenju manifestacija i promocija ruralnog područja i poljoprivrede;
- 10) Podrška razvoju ribarstva i marikulture;
- 11) Upravljanje rizicima u poljoprivredi;
- 12) Podrška korisnicima starčke naknade;
- 13) Podrška posebnoj namjeni - unapređenje lovstva.

Počev od 2018. uveden je i novi podsticaj za održivo upravljanje zelenim otpadom iz poljoprivredne proizvodnje.

Opština Tivat ima oko 14.000 stanovnika što znači da samo urbani dio grada ne pripada ruralnom području (s obzirom na to da opština ima više od 10.000 stanovnika). Sva ostala naselja, od kojih samo Mrčevac ima više od 1.000 stanovnika, se smatraju ruralnim. S druge strane, za razvoj „ruralnog“ turizma značajna su seoska turistička naselja (na području Krtola): Đuraševići – Meštrovići, Milovići, Nikovići, Bogišići, Gošići i Gornji Krašići, te brdska naselja Vrmca odnosno vangradska naselja Gornja Lastva, Đurđevo brdo, Petkovići, Bogdašići, Peani, gornji dio naselja Mrčevac. Prema statističkim podacima iz popisa poljoprivrede 2010. godine za opštini Tivat, poljoprivredna gazdinstva prema površini obradivog zemljišta su: oranice 2,1 ha, broj gazdinstva 20; povrće na otvorenom 0,5 ha, broj gazdinstva 9; cvijeće i ukrasno bilje 0,1 ha, broj gazdinstva 2; porodična poljoprivredna gazdinstva prema površini na kojoj se uzgaja povrće ukupno 10.387 m², broj gazdinstava 34 (paradajz, paprika, krastavci, grašak, pasulj); povrće ukupno 5.105 m² (luk, šargarepa, kupus, lubenica, dinja, ostalo). Porodična poljoprivredna gazdinstva prema stablima voćnih vrsta u plantažnim voćnjacima: površina plantažnih voćnjaka 1,4 ha, broj gazdinstava 4. Na osnovu iznijetih statističkih podataka može se konstatovati da poljoprivreda na ovom području nije značajna djelatnost, već je više simbol očuvanja tradicije i kulture ovog stanovništva. Znatan dio urbanog stanovništva (koji ovdje čini više od 70 % ukupnog stanovništva opštine) se uglavnom povremeno, a znatno manje i trajno vraća selu, ne toliko zbog obezbeđenja svoje egzistencije nego, prije svega, u potrazi za alternativnim načinom života sa proizvodnjom manjih količina ekološke hrane.

Ulaganje u poljoprivredu znači i ulaganje u ruralni razvoj jer je nemoguće očuvati seoska područja od napuštanja domaćinstva bez aktivne poljoprivrede. Ovakvim vidom podrške koji sprovodi Opština Tivat, uz ostale mogućnosti definisane Agrobudžetom za 2018. godinu, direktno se utiče na razvoj poljoprivrede.

U Crnoj Gori je u prošloj godini bilo 280 organskih proizvođača, dok je ove godine registrovan još 51 što govori da sve više poljoprivrednika prepoznaje biznis šansu u ovoj vrsti proizvodnje. Prema podacima Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, sertifikat za organsku proizvodnju posjeduju 72 proizvođača, dok su ostali u tzv. prelaznom periodu koji, u zavisnosti od vrste proizvodnje, može da traje i nekoliko godina. Najveći broj organskih proizvođača, čak 92,14%, registrovano je na na sjeveru Crne Gore. Kada govorimo o Tivtu, do 2017. godine registrovan je samo jedan organski poljoprivredni proizvođač u oblasti površinarstva. Pored sredstava iz nacionalnog i lokalnog budžeta, proizvođačima su dostupna sredstva iz evropskih predpristupnih fondova kroz IPARD like projekte bespovratne podrške, kako primarnoj proizvodnji tako i preradi. Još jedna važna činjenica je da su organskim proizvođačima usluge kontrole i sertifikacije besplatne.

U narednom periodu aktivnosti treba usmjeriti na jačanje kapaciteta za postepeno uvođenje organske poljoprivrede kao i povezivanje lokalnih poljoprivrednih proizvođača sa hotelskim preduzećima, unapređenju ruralnog turizma, obnovi seoske infrastrukture, promociji i sl. u čemu je opština Tivat već ostvarila konkretne rezultate.

4.3. Turizam

Posljednjih dvadesetak godina izražena je rastuća važnost uslužnog sektora u međunarodnoj razmjeni, među kojima turizam zauzima istaknuto mjesto. Turizam je danas jedna od najprofitabilnijih i najvećih industrija u svijetu, a predviđa se da će svjetska ekonomska i društvena klima, usprkos nesigurnim prilikama u pojedinim djelovima svijeta i globalnoj ekonomskoj krizi, rezultirati porastom turizma u sljedećih dvadeset godina, te da će turizam postati najveća privredna grana i najvažniji izvozni sektor u svijetu.

Tivat kao naselje i njegov razvoj u status opštine posljednjih stotinu godina bio je orijentisan isključivo na vojnu i manjim dijelom na ciglarsku industriju. Stogodišnji rad remontnog zavoda uslovio je nedovoljan razvoj turizma i teško mijenjanje svijesti lokalnog stanovništva Tivta o budućem razvoju grada kao turističke destinacije. Tek posljednjih decenija stvorena je klima razumijevanja da je turizam glavni stub razvoja privrede Crne Gore, a samim tim i Tivta čiji geostrateški položaj, klimatski, kulturno-istorijski i ostali uslovi daju dobru osnovu za razvoj turizma. Budući strateški pravac razvoja Tivta bazira se na stvaranju kvalitetnog i prepoznatljivog turističkog proizvoda koji će u sebi sjediniti vrijednosti pejzaža, tradicije, kulture, blagotvornog dejstva morske vode uz neophodno ekološko djelovanje.

4.3.1. Smještajni kapaciteti

Tabela 9: Učešće smještajnih kapaciteta u hotelima kategorije od 2* do 5*

VRSTA SMJEŠTAJNE JEDINICE	*****	****	***	**	UKUPNO
HOTELI	4	8	5	2	19
Broj ležaja	380	599	178	421	1.578

Septembar 2018. godine

Upoređujući podatke o smještajnim kapacitetima u hotelima sa podacima iz prethodnog Strateškog plana za period 2012 - 2016, uočava se značajan porast udjela smještajnih kapaciteta u hotelima sa 4* zvjezdice u ukupnim smještajnim kapacitetima (46,43% u odnosu na 11% iz 2012, dakle porast za 35,4%), kao i značajno smanjenje udjela smještajnih kapaciteta hotela sa 2* (7,13% u odnosu na visokih 49% iz 2012. godine). Ovo možemo pravdati činjenicom da je u proteklom periodu izgrađeno/rekonstruisano više hotela koji su dobili kategoriju 4* („Pine”, „Palma”, „Franca”, „Heland“...) dok je Hotel „Mimoza“ (2* - 144 ležaja) u međuvremenu srušen. Interesantan je i podatak da 2012. u Tivtu nismo imali hotele sa 5*, dok ih danas imamo četiri sa ukupno 380 ležajeva. Ova činjenica i nije iznenadjujuća imajući u vidu da je strateško

opredjeljenje Tivta izgradnja ekskluzivne turističke i nautičke destinacije sa odgovarajućim smještajnim kapacitetima, tako da u narednom periodu svakako treba nastaviti u pravcu stimulisanja gradnje hotela visoke kategorije (4* i 5*).

Kada je u pitanju privatni i ostali kolektivni smještaj, situacija je sljedeća:

Tabela 10: Struktura privatnog smještaja

PRIVATNI SMJEŠTAJ (Pružanje usluga smještaja u domaćinstvu - do 20 ležaja)						
VRSTA SMJEŠTAJNE JEDINICE	*****	****	***	**	*	UKUPNO
SOBE	/	36	178	259	114	587
Br. ležaja	/	74	419	605	265	1.363
APARTMANI	4	269	278	189	26	766
Br. ležaja	12	779	772	505	72	2.140
KUĆA ZA IZNAJ.	1	10	4	/	1	16
Br. ležaja	10	81	28	/	10	129
STANOVNI	Br. stanova - 62					221
UKUPNO LEŽAJA						3.853

Septembar 2018. godine

Tabela 11:

PRIVATNI SMJEŠTAJ – apartmansi blokovi (više od 20 ležaja)					
VRSTA SMJEŠTAJNE JEDINICE	*****	***	**	*	UKUPNO
APARTMANI	141	37	/	5	183
Br. ležaja	391	86	/	10	487

Septembar 2018. godine

Tabela 12: Kolektivni smještaj

OSTALI KOLEKTIVNI SMJEŠTAJ			
VRSTA SMJEŠTAJNE JEDINICE	Broj zvjezdica	Broj objekata	Broj ležaja
Kamp	*	1	40
Kamp odmorište za mobile home	/	2	30
Odmaralište	/	1	50
Hostel	/	1	22
UKUPNO LEŽAJA			142

Septembar 2018. godine

Analizom prethodnih tabela uočava se porast privatnog smještaja od blizu 20% u odnosu na 2012. godinu, što je svakako rezultat podizanja nivoa svijesti o turizmu kao prioritetnoj privrednoj grani, ali i nesumljivim turističkim razvojem opštine u proteklom periodu. Ono na čemu treba poraditi u narednom periodu je svakako porast nivoa kvaliteta i usluga (podizanje nivoa kategorije smještaja) kako bi i privatni smještaj pratio trendove razvoja visokokvalitetne hotelske industrije i dinamičnog razvoja naše opštine u pravcu dostizanja zacrtanog cilja, a to je - Tivat kao ekskluzivna turistička i nautička destinacija.

Tabela 13:

STANJE NAPLATE BORAVIŠNE TAKSE U PERIODU OD 2014 - 2016 GODINE				
	2014.	2015.	2016.	2017.
Boravišna taksa	187.334,17 EUR	232.935,38 EUR	373.317,27 EUR	416.067,30 EUR

Septembar 2018. godine

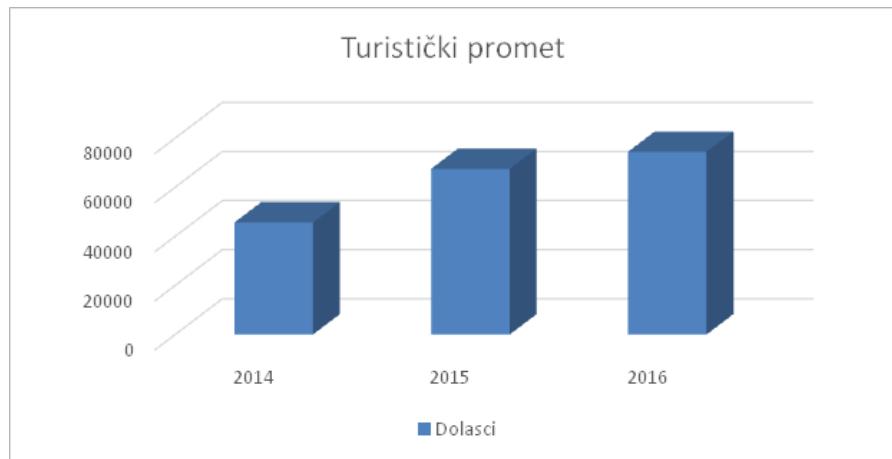
U Tivtu je iz godine u godinu primjetan porast broja gostiju kao i povećanje prosječnog broja dana njihovog boravka. Porast kvaliteta smještaja i usluga kao i brojne manifestacije tokom ljetne sezone u organizaciji Opštine Tivat, Turističke organizacije, Centra za kulturu, Udruženja preduzetnika i ugostitelja, privrednika ali i naših najznačajnijih investitora poput kompanije „Adriatic Marinas“ d.o.o – „Porto Montenegro“ i kompanije „Luštice Development“, uslovili su da je Tivat postao rado posjećena destinacija.

U nastavku je tabelarni pregled dolazaka i noćenja turista u prethodne četiri godine.

Tabela 14: Turistički promet u Tivtu 2014 - 2017.

TURISTIČKI PROMET U TIVTU		
GODINA	DOLASCI TURISTA	NOĆENJA TURISTA
2014.	45.577	439.026
2015.	67.464	678.224
2016.	74.361	733.542
2017.	96.384	869.542

Grafik: Turistički promet 2014 - 2017.

Opština Tivat ulaže značajne napore u pravcu produženja turističke sezone, odnosno stvaranja preduslova za što veću posjećenost i u drugim mjesecima mimo glavne ljetne sezone. U tom pravcu treba nastaviti sa organizovanim dočekom nove godine jer uspješno organizovani doček 2017. i 2018. godine su garanti da je Tivat sazreo i za manifestacije ovakvog tipa. Premijerni doček nove 2017. i 2018. godine na otvorenom okupio je više desetina hiljada Tivčana i gostiju iz Crne Gore i inostranstva, čime se Tivat uvrstio među crnogorske gradove koji priređuju dočake na otvorenom i to na specifičan i originalan način - uz podršku lokalnih preduzetnika i ugostitelja i brojne gastro specijalitete.

Dostupnost Tivta kao turističke destinacije sa međunarodnim aerodromom „Tivat“ na svega tri km od centra grada trebalo bi da ga učini atraktivnim tokom čitave godine. Međutim, rad aerodroma ograničen je samo na doba dnevne svjetlosti što predstavlja svojevrstan limitirajući faktor ove vazdušne luke, posebno tokom zimskih mjeseci. Drugi ograničavajući faktor je prostorna ograničenost i potreba za rekonstrukcijom i proširenjem postojećih kapaciteta pristanišne zgrade kao i za izgradnjom novih manevarskih površina i pomoćnih pista. Stavljanjem u funkciju VIP prolaza za goste koji dolaze privatnim avionima odnosno avionima tzv. generalne avijacije u mnogome je olakšana procedura prihvata i otpreme visokoplatežne klijentele. Uspostavljanje novih charter linija, među kojima je svakako jedna od najvažnijih ona uz partnerstvo sa kompanijom „Fly Dubai“ prema gradu Dubaiju u UAE, svakako će doprinijeti povećanju gostiju iz inostranstva, što se potvrdilo već 2017. godine kada je kroz tivatski aerodrom prošlo preko 1.1 milion putnika.

Tabela 15: Broj aviona po mjesecima – Aerodrom Tivat

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
2014.	141	121	161	245	390	848	1012	1097	664	292	165	145	5.281
2015.	157	139	166	254	400	774	1067	1155	697	295	161	157	5.422
2016.	144	145	178	295	424	870	1210	1220	863	310	174	152	5.985
2017.	135	115	162	275	500	1015	1245	1254	908	406	157	151	6.323

Izvor: <http://www.montenegroairports.com/index2.php?a=4&pinfo=1pin-fo&o=0&ms=3&ap=3>

Tabela 16: Broj putnika po mjesecima – Aerodrom Tivat

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
2014.	18.293	13.673	20.803	33.509	56.072	150.973	204.187	211.204	126.449	38.621	19.595	16.885	910.264
2015.	20.483	14.148	19.016	31.634	56.760	131.870	199.919	213.853	131.517	39.944	19.192	16.714	895.050
2016.	18.438	14.436	19.285	35.667	56.557	147.126	219.423	223.733	164.496	46.042	17.739	16.490	979.432
2017.	14.687	14.299	20.208	42.333	75.922	189.453	249.199	247.927	181.197	54.858	20.882	18.751	1.129.716

Izvor: <http://www.montenegroairports.com/index2.php?a=4&pinfo=1pin-fo&o=0&ms=3&ap=3>

U narednom periodu posebnu pažnju treba posvetiti i izletničkom turizmu i to na lokalitetima Velikog gradskog parka, Solila i Gornje Lastve. Razvoj turističke ponude i unaprjeđenje opštine Tivat kao turističke destinacije mora se zasnivati na praćenju modernih trendova turističke tražnje putem obogaćivanja turističke ponude kroz raznolikost sadržaja.

Savremeni trendovi turističke tražnje manifestuju se kroz rastući interes turista za učenje o domaćem stanovništvu, njihovoj tradiciji i kulturnim običajima.

Spomenuti trendovi čine osnovni preduslov za razvoj turizma posebnih interesa. Posljednjih godina značajno je povećan promet turista na lokalitetima Gornje Lastve, Solila i Velikog gradskog parka koji su izuzetno pogodni za dalji razvoj turizma posebnih interesa, a pogotovo izletničkog turizma.

Jedan od modela dodatne revitalizacije i valorizacije pomenutih turističkih lokaliteta moguć je i uvođenjem naplate izletničke takse, čija bi se sredstva mogla iskoristiti za dalji razvoj turističke ponude na datim lokalitetima. Opština Tivat je pokrenula proceduru za uvođenje izletničke takse za lokalitet Velikog gradskog parka i Gornje Lastve.

Uporedno sa razvijanjem nautičkog i kulturnog turizma, naše preporuke su da u Tivtu i okruženju posebnu pažnju treba posvetiti razvoju turizma posebnih interesa.

Razvoj masovnog turizma u svijetu, kakav je danas, u kojem učestvuje veliki dio čovječanstva, intenziviran je neposredno nakon Drugoga svjetskog rata, a u Crnoj Gori dvadesetak godina kasnije, i to u svome gotovo izvornom obliku koji je vezan za boračak na suncu uz more. Ta vrsta turizma, poznatija pod skraćenim nazivom 3S (engl. *Sun, Sea, Sand* – sunce, more, pijesak) dominira svjetskim turističkim odredištima, ali je posljednjih dekada prošloga vijeka počeo proces tzv. diversifikacije turističkog proizvoda i razvoj novih vrsta turizma u skladu sa sve zahtjevnijim turističkim emitivnim tržištem, što se odrazilo i na turističku ponudu. Tako se uz ljetni odmorišni turizam pojavljuju u prepoznatljivoj mjeri nautički, ruralni, zdravstveni, tranzitni i kulturni turizam. Turistička je industrija na novu potražnju odgovorila i novim razvojnim oblicima posebnih oblika turizma, koji nadilaze masovne oblike.

U nastavku se navodi nekoliko ključnih komponenti koje predstavljaju dugo-ročne smjernice i osnovu za upravljanje budućim razvojem posebnih vrsta turizma u Tivtu i okruženju:

Tabela 17:

<i>a. Zaštita prirode</i>	<i>b. Iстicanje komparativnih prednosti prostora</i>
<p>Prostran, čist, nezagadjen i relativno rijetko naseljen prostor predstavljaju ključne strateške prednosti cijelog područja, te ga valja dugoročno štititi, ne samo na dobrobit turističkog razvoja, već i ukupne kvalitete života cjelokupnog stanovništva.</p> <p>U tom smislu, dakle, u planiranju budućeg razvoja valja se voditi načelom održivosti.</p>	<p>U skladu s principima zaštite prirode, cjelokupni prostor, kvalitet i različitost, posebno prirodne resursne osnove i/ili atrakcija nude mogućnost uspostavljanja većeg broja različitih, međusobno komplementarnih turističkih doživljaja i/ili iskustava, izuzetno pogodnih za tzv. „activity based“ i „nature based“ turizam.</p> <p>U tom smislu, dakle, turizam na tom području valja razvijati ponajviše kao cjelogodišnju aktivnost, nudeći jedinstvene, autentične i izvorne doživljaje za različite potrošačke segmente.</p>
<p><i>c. Zauzimanje za turistički razvoj prilagođen tržišnim trendovima</i></p> <p>Vizija razvoja posebnih oblika turizma u Tivtu i okruženju treba biti u funkciji ponajviše povećanja kvaliteta života lokalne populacije, a što implicira ne samo povećanje današnjeg nivoa primanja zaposlenih osoba, odnosno otvaranje novih radnih mjestra, već i povećanje raznolikosti i kvaliteta društvenog i kulturnog života. Kako bi se to osiguralo, biće potrebno razvijati/podsticati turističku industriju koja je sposobna stalno se prilagođavati tržišnim trendovima, stvarajući doživljaje, proizvode i usluge koji će zadovoljiti očekivanja ne samo izabranih/ciljanih potrošačkih segmenata, već (jednim dijelom) i lokalne populacije.</p>	<p>Polazeći od današnje situacije, a u cilju stvaranja ključnih pretpostavki za postupno tržišno (re)pozicioniranje cjelokupnog prostora u cilju pojačanog privlačenja turističkog i/ili izletničkog interesa, prepoznata je potreba za uspostavljanjem novog sistema vrijednosti bez kojeg neće biti moguće usmjeriti budući razvoj posebnih oblika turizma novim kolosijekom. U tom smislu, posebno su prepoznate sljedeće vrijednosti koje valja promovisati kao temelj za uspješnu realizaciju razvojne vizije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diverzifikacija turističkih iskustava, odnosno kreativnost u njihovoj tržišnoj komercijalizaciji kao bitan preduslov privlačenja većeg broja različitih potrošačkih segmenata; • cjeloživotno i permanentno obrazovanje kao bitan preduslov da se inicijalno osmišljeni i tržištu ponuđeni proizvodi i usluge kontinuirano usavršavaju i prilagođavaju zahtjevima sve probirljivije turističke potražnje; • dobar destinacijski menadžment te saradnja javnog i privatnog sektora kao temeljni preduslov za kreiranje jedinstvenih turističkih doživljaja, odnosno uzajamno povjerenje i međusobno umrežavanje različitih sudionika turističke ponude kao ključni preduslov za uspostavljanje cjelovitog turističkog lanca vrijednosti.

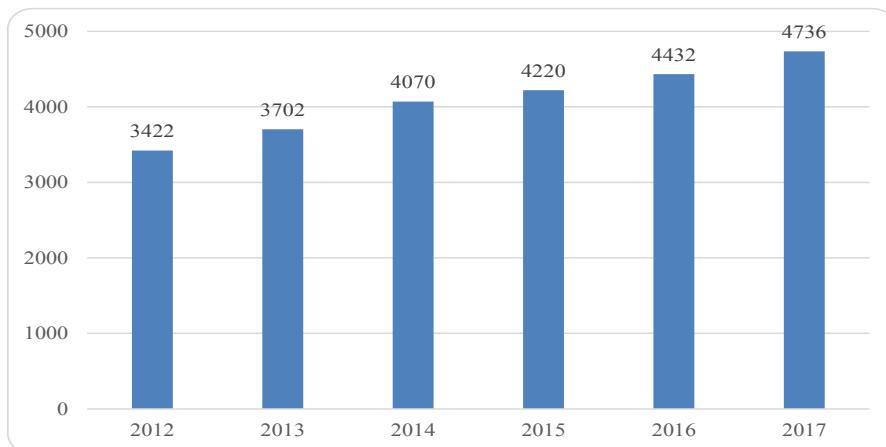
Izvor: Procjena potencijala za razvoj turizma posebnih interesa u prekograničnoj regiji Tivat-Konavle, dr sc. Romana Lekić, Zagreb 2013.

Opština Tivat raspolaže značajnim lokacijama u kojima ima određena svojinsko-pravna ovlašćenja, a koje još uvijek nisu privedene namjeni. U tom pravcu interes grada je da se u narednom četvorogodišnjem periodu iznađu modeli partnerskog ulaganja u cilju stavljanja tih lokacija u funkciju turizma i potreba građana.

5. Analiza tržišta radne snage

Privredni rast uticao je na tržište rada kroz povećanje zaposlenosti. U periodu 2012 -2017. godina, prema podacima Monstata, prosječan broj zaposlenih povećan je za 1.314 lica ili 38,4%, što u suštini odgovara stopama rasta privrede izraženim kroz rast broja preduzeća na području opštine Tivat. Međutim, treba imati u vidu da se podaci o broju zaposlenih odnose na prosječan broj zaposlenih tokom 12 mjeseci, te da postoje značajna odstupanja u toku godine.

Grafik 1: Prosječan broj zaposlenih u periodu 2012 - 2017. godina

Pomenute razlike rezultat su izražene sezonalnosti. Uticaj sezonalnosti najbolje ilustruju podaci Monstata o broju zaposlenih po mjesecima. Razlika u broju zaposlenih između januara i jula kreće se između 600-1.000 u apsolutnom iznosu, odnosno 20-30% više zaposlenih. Pored činjenice da sezona traje tri mjeseca i da ne predstavlja dugoročan izvor prihoda za zaposlene, najčešće poslovi u oblasti turizma i ugostiteljstva, građevinarstva i trgovine ne obezbjeđuju visoke prihode. Takođe, za pomenute poslove najčešće se angažuje radna snaga iz susjednih zemalja (Srbija i Bosna i Hercegovina).

Tabela 18: Broj zaposlenih po mjesecima u periodu 2012 - 2017. godina

Mjesec	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
I	3.159	3.365	3.579	3.918	3.974	4.348
II	3.234	3.422	3.658	4.011	4.010	4.384
III	3.371	3.493	3.717	4.090	4.119	4.491
IV	3.390	3.605	3.839	4.149	4.246	4.615
V	3.519	3.814	4.265	4.380	4.612	4.969
VI	3.210	4.095	4.550	4.626	4.932	5.270
VII	3.795	4.145	4.673	4.727	5.025	5.420
VIII	3.735	3.950	4.408	4.447	4.808	5.162
IX	3.510	3.678	4.096	4.112	4.421	4.703
X	3.414	3.618	4.061	4.084	4.369	4.462
XI	3.367	3.637	4.062	4.074	4.346	4.524
XII	3.355	3.605	3.934	4.016	4.320	4.484

Prema dostupnim podacima može se uvidjeti da je u okviru mikro preduzeća zaposleno oko polovine zaposlenih, dok je preostali dio zaposlen u malim i srednjim preduzećima (približno po jedna četvrtina od ukupnog broja zaposlenih lica). U periodu 2012 - 2016. godina zabilježen je rast broja zaposlenih u svim kategorijama što je u krajnjem rezultiralo povećanjem od približno 1.000 lica ili 30% za svega četiri godine.

U skladu sa strukturom privrede, najveći broj je zaposlen u neproizvodnim, odnosno uslužnim sektorima djelatnosti (79,7%), dok je manji dio (20,3%) zaposlen u proizvodnim sektorima (primarna i sekundarna proizvodnja).

Posmatrano po sektorima privrede (primarni, sekundarni, tercijarni i kvartarni sektor) najveći broj lica je zaposlen u tercijarnom sektoru 67,1%, zatim sekundarnom sektoru 20%, kvartarnom sektoru 12,6%, dok je u primarnom sektoru zaposleno svega 0,3% od ukupnog broja zaposlenih. Na osnovu uporednih podataka strukture preduzeća i broja zaposlenih može se uvidjeti da kvartarni i sekundarni sektor zapošljavaju više osoba u odnosu na njihovo učešće u ukupnom broju preduzeća, dok primarni i tercijarni sektor zapošljavaju manje u poređenju sa njihovim učešćem u ukupnom broju preduzeća.

Posmatrano po sektoru djelatnosti, najznačajni sektori tj. sektori koji zapošljavaju najveći broj lica su: usluge smještaja i ishrane, trgovina na veliko i malo, građevinarstvo, poslovanje nekretninama, stručne, naučne i tehničke djelatnosti i prerađivačka industrija.

U periodu 2012 - 2016. godina u gotovo svim sektorima djelatnosti je zabilježen rast, osim u sektoru poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i sektoru snabdijevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacije.

Tabela 19: Broj zaposlenih prema sektoru djelatnosti u periodu 2012 - 2016. godina

Sek.	Naziv sektora	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Učešće sektora 2016.	Promjena 2016/2012.
A	poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	16	17	23	15	14	0,3%	-2
B	vađenje ruda i kamena	12	12	11	12	12	0,3%	0
C	prerađivačka industrija	198	218	229	230	242	5,6%	44
D	snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	11	14	5	5	5	0,1%	-6
E	snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	141	144	149	159	161	3,7%	20
F	građevinarstvo	390	419	529	550	609	14,1%	219
G	trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	717	762	738	737	753	17,4%	36
H	saobraćaj i skladištenje	147	173	195	174	174	4,0%	27
I	usluge smještaja i ishrane	619	660	697	720	800	18,5%	181
J	informisanje i komunikacije	37	37	49	63	71	1,6%	34
K	finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	0	2	2	2	3	0,1%	3
L	poslovanje nekretninama	157	176	270	297	306	7,1%	149

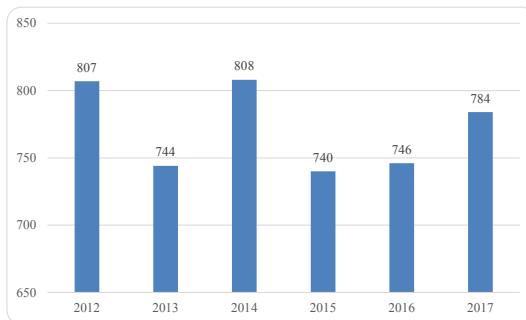
M	stručne, naučne i tehničke djelatnosti	203	223	264	275	272	6,3%	69
N	administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	93	100	115	130	146	3,4%	53
O	državna uprava i odbrana i obvezno socijalno osiguranje	101	109	109	114	133	3,1%	32
P	obrazovanje	212	203	199	219	230	5,3%	18
Q	zdravstvena i socijalna zaštita	146	153	178	184	181	4,2%	35
R	umjetnost, zabava i rekreacija	53	58	61	89	79	1,8%	26
S	ostale uslužne djelatnosti	57	73	79	89	100	2,3%	43
KD 1996	ostalo	21	22	36	38	39	0,9%	18
	Ukupno	3.331	3.575	3.938	4.102	4.330	100%	999

Izvor: Poreska uprava

5.1. Nezaposleni i stopa nezaposlenosti

Privredni rast i zapošljavanje u periodu 2012 - 2017. godina su imali ograničen uticaj na broj nezaposlenih na području opštine Tivat. U pomenutom periodu zabilježene su oscilacije u broju nezaposlenih na kraju godine. Najmanji broj nezaposlenih lica zabilježen je u 2015. godini (740 nezaposlenih), da bi nakon toga u naredne dvije godine bio zabilježen rast broja nezaposlenih lica.

Grafik 2: Broj nezaposlenih u periodu 2012 - 2017. godina

Struktura nezaposlenih prema stručnoj spremi

U periodu 2012 - 2017. godina struktura nezaposlenih prema stručnoj spremi nije značajnije promijenjena. Dominatno učešće u strukturi nezaposlenih su činila lica sa srednjom stručnom spremom 50-58%, potom lica sa višom i visokom stručnom spremom 25-34%, dok su najmanje zastupljena nekvalifikovana ili polukvalifikovana lica 15-19% od ukupnog broja nezaposlenih. Analizom podatka može se uvidjeti zakonitost rasta broja nezaposlenih sa rastom broja nezaposlenih lica nižih stepena stručne spreme, tj. nekvalifikovanih i polukvalifikovanih lica, kao i lica sa srednjom stručnom spremom.

U 2017. godini, posmatrano po stepenu stručne spreme, najveće učešće nezaposlenih su imala lica sa srednjom stručnom spremom 51,7%, zatim lica sa višom i visokom stručnom spremom 29,1%, dok su nekvalifikovana ili polukvalifikovana lica činila 19,2% nezaposlenih.

Tabela 20: Broj nezaposlenih prema nivou obrazovanja u periodu 2012 - 2017. godina²

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
I	90	76	96	83	91	111
II	44	37	44	32	27	40
III	218	176	183	153	152	151
IV	203	173	201	183	193	228
V	51	33	39	36	26	26
VII1	40	29	33	24	26	32
VI2	0	0	0	2	2	1
VII1	158	216	209	220	221	189
VII2	3	4	3	7	8	6
VIII	0	0	0	0	0	0
Ukupno	807	744	808	740	746	784

U 2017. godini je zabilježen značajan rast broja nezaposlenih sa nižim stepenima stručne spreme (NK, PK i SSS), kao i smanjenje broja nezaposlenih sa visokom stručnom spremom što je rezultiralo najnižim učešćem nezaposlenih lica sa visokim

² Podnivo I-1 – Bez školske spreme; Podnivo I-2 – završena osnovna škola; Nivo II – niže stručno obrazovanje; Nivo III – srednje stručno obrazovanje u trajanju od tri godine; Podnivo IV-1 – srednje opšte i stručno obrazovanje u trajanju od četiri godine; Podnivo IV-2 – kvalifikacija majstor i V sss; Nivo V – kvalifikacija višeg stručnog obrazovanja; Nivo VI – kvalifikacija visokog obrazovanja – 180 ECTS; Podnivo VII-1 – kvalifikacija visokog obrazovanja (240, 180+60, 300, 360 ECTS); Podnivo VII-2 – kvalifikacija visokog obrazovanja (180+120, 240+60 ECTS), Nivo VIII – kvalifikacija visokog obrazovanja (300+180 ECTS)

obrazovanjem još od 2012. godine u kojoj je započeta realizacija programa o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem.

Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja

U periodu 2012 - 2017. godina značajno je izmijenjena struktura nezaposlenih u pogledu dužine traženja zaposlenja. Negativan trend u smislu povećanja učešća dugoročne nezaposlenosti (preko jedne godine) bio je prisutan sve do 2015. godine kada je dostigao nivo od 57,6%, da bi u narednim godinama, posebno u 2017, zabilježio suprotan trend tj. smanjenje dugoročne nezaposlenosti.

Tabela 21: Broj nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja u periodu 2012 - 2017. godina

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Do jedne godine	425	387	391	314	355	502
Od jedne do tri godine	192	213	215	227	222	158
Od tri do pet godina	78	64	86	73	63	54
Preko pet godina	114	87	90	126	106	70
Ukupno	809	751	782	740	746	784

U 2017. godini dugoročna nezaposlenost je iznosila 36% što predstavlja najniži nivo u prethodnih šest godina. Treba imati u vidu da je rezultat ovako niskog nivoa dugoročne nezaposlenosti nastao smanjenjem broja dugoročno nezaposlenih lica, ali i rastom broja kratkoročno nezaposlenih lica.

Kod dugoročne nezaposlenosti u 2017. godini najveće učešće imaju lica koja čekaju zaposlenje od jedne do tri godine 20,2%, dok nezaposlena lica sa preko pet godina čine 8,9% ukupnog broja nezaposlenih. Ohrabrujuća činjenica je da je u periodu od 2015. godine značajno smanjen broj nezaposlenih koji su duži vremenski period čekali na zaposlenje.

Novoprijavljeni prema nivou obrazovanja

Svake godine Zavodu za zapošljavanje u opštini Tivat se prijavi između 700 i 1.100 lica. U periodu 2012 - 2015. godina broj novoprijavljenih lica se smanjivao iz godine u godinu, dok je u posljednje dvije godine prisutan rast broja prijavljenih lica na evidenciji Zavoda. U pogledu strukture novoprijavljenih lica prema nivou obrazovanja, dominatno učešće, godinama unazad, su imala lica sa srednjim stručnim obrazovanjem 50-60%, zatim lica sa visokim obrazovanjem 23-30%, dok su nekvalifikovana i polukvalifikovana lica činila 16-22% ukupnog broja novoprijavljenih.

Analizom podataka mogu se primijetiti određena pomjeranja u strukturi novoprijavljenih lica prema nivou obrazovanja. U periodu 2012 - 2017. godine učešće novoprijavljenih nekvalifikovanih i polukvalifikovanih lica bilježi rast, baš kao i učešće lica sa visokim obrazovanjem, dok je u istom periodu učešće novoprijavljenih lica sa srednjim stručnim obrazovanjem smanjeno.

Najviše novoprijavljenih lica na Zavodu u 2017. godini je bilo sa srednjim stručnim obrazovanjem 50,7%, zatim sa visokim 27,2%, dok su nekvalifikovana i polukvalifikovana lica činila 22,1% ukupnog broja novoprijavljenih u Tivtu (izvor: ZZCG).

5.2. Zapоšljavanje

Prema povratnim informacijama dobijenim od strane poslodavaca sa evidencije Zavoda za zapošljavanje, u periodu 2012 - 2017. godine zapošljavanje je imalo sličan trend kao tražnja (oglašena radna mjesta). U periodu do 2014. godine broj zaposlenih je konstantno rastao, da bi u narednim godinama bio zabilježen smanjen broj zapošljavanja. Ova kretanja uzrokovana su samim smanjenjem apsorpcione moći tržista, odnosno mogućnosti zapošljavanja.

U periodu 2012 - 2017. godina došlo je do značajnih promjena u pogledu strukture zapošljavanja u smislu smanjenja učešća zapošljavanja nekvalifikovane i polukvalifikovane radne snage (sa 44,1% na 20,4%) i povećanja zapošljavanja radne snage sa srednjim stručnim obrazovanjem (sa 43,4% na 56,2%) i visokim obrazovanjem (sa 12,5% na 23,4%).

U 2017. godini najveći broj zaposlenih odnosio se lica sa srednjim obrazovanjem (56,2%), dok je zapošljavanje lica sa visokim obrazovanjem (23,4%) i nekvalifikovane i polukvalifikovane radne snage (20,4%) bilo na sličnom nivou (izvor: ZZCG).

Zaključci:

Na osnovu dostupnih podatka može se uočiti da u većini zanimanja postoji suficit radne snage, dok je u svega par grupa zanimanja prisutan deficit radne snage. Posmatrano po oblastima najveći deficit radne snage je u oblastima ugostiteljstva i trgovine, koji se kompenzuje zapošljavanjem stranaca. Obim i struktura ponude i zapošljavanja radne snage ukazuje da se kod nekih djelatnosti realno može zapošljavati veći obim domaće u odnosu na stranu radnu snagu. Ipak, najveći izazov prema mišljenju poslodavaca predstavlja nedostatak kvalitetne domaće radne snage potrebnog profila i ponuđeni uslovi koje domaća radna snaga ne prihvata. Pomenuti sektori su izloženi velikom uticaju sezonalnosti što se odražava i na zapošljavanje. Pored činjenice da ne predstavlja dugoročan izvor prihoda za zaposlene, ovi poslovi najčešće ne obezbeđuju visoke prihode. U cilju kreiranja kvalitetnijih poslova potrebno je osmislići mјere za razvoj sektora koji obezbeđuju zaposlenost tokom čitave godine i mјere za razvoj cjelogodišnjeg turizma koji bi zahtijevao angažovanje radne snage van sezone.

Prema mišljenju poslodavaca, kako kod ponuđene radne snage, tako i kod postojećih zaposlenih na svim nivoima, postoji nedostatak određenih znanja i vještina koje je potrebno razviti/unaprijediti. Kod osoba sa visokim obrazovanjem, vještine/znanja koje je potrebno razviti/unaprijediti predstavljaju: organizacione sposobnosti, engleski jezik, ruski jezik, poslovna komunikacija i upravljanje ljudskim resursima. Kada su u pitanju zaposleni kvalifikovani radnici, nedostaju vještine/znanja kao što su: engleski jezik, poslovna komunikacija, ruski jezik, poznavanje rada na računaru i organizacione sposobnosti.

Tržište rada karakteriše nedovoljna aktivnost radne snage, niska zaposlenost i visoka nezaposlenost, što je posljedica nedovoljne fleksibilnosti na tržištu rada. Kao posljedica strukturne nezaposlenosti, odnosno nedovoljne ponude određenih zanimanja, prvenstveno potrebnih za sektore građevinarstva i turizma, izraženo je zapošljavanje strane radne snage, što ukazuje na ograničen efekat investicija na zaposlenost i ne doprinosi povećanju stope zaposlenosti. Za nastavak orijentacije u smjeru diverzifikacije ekonomije i izvozne ekspanzije biće potrebne dalje promjene, kako u samom sistemu obrazovanja, tako i u preferencijama učenika i studenata.

6. Društvene djelatnosti

6.1. Obrazovni sistem

Danas je kvalitet i profil obrazovanja karika koja treba da korespondira sa potrebama grada i njegovog planskog razvoja. Obrazovni sistem na području opštine Tivat podrazumijeva: predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje.

Podizanje nivoa obrazovanja je presudno kako bi nove generacije bile spremne za moderno poslovanje. Razvijanje informatičkog opismenjavanja kao i uvođenje stranih jezika još u predškolskom uzrastu, te primjena modernih tehnologija u nastavnom procesu danas predstavlja ključni faktor kvaliteta obrazovanja.

Obrazovne institucije u Tivtu čine: dvije škole za osnovno obrazovanje, mješovita srednja škola, osnovna i srednja muzička škola, fakultet, međunarodna privatna škola. Kako je Tivat svoj razvoj, prioritetno, strateški usmjerio na turizam, te nautički turizam, i dalje je evidentna potreba za različitim profilima obrazovanja iz ovih djelatnosti.

6.2. Predškolsko vaspitanje

Predškolsko vaspitanje u Tivtu odvija se kroz redovnu djelatnost JPU „Bambi“. Ova ustanova obuhvata djecu uzrasta od jedne do šest godina koja su organizovana kroz rad: jaslene grupe (rad sa djecom do tri godine; mlađe vaspitne grupe (rad sa djecom od tridočetiri godine); mješovite vaspitne grupa (rad sa djecom od tri –do šest godina); srednje vaspitne grupe (rad sa djecom od četiri do pet godine); starije vaspitne grupe (rad sa djecom od pet do šest godina).

Vaspitno-obrazovna aktivnost se realizuje kroz sljedeća područja: fizičke i zdravstvene aktivnosti; matematičko-logičke aktivnosti; muzičke aktivnosti; jezičke i gorovne aktivnosti; socijalne aktivnosti i saznanja; aktivnosti upoznavanja i ovladavanja okolinom; likovne aktivnosti; aktivnosti za djecu sa posebnim potrebama; dramske aktivnosti.

Tokom godine vaspitno-obrazovni rad izvodila su 34 vaspitača raspoređena u 21 vaspitnu grupu.

Tabela 22: Kapacitet ustanove površina prostora

REDNI BROJ	VASPITNA JEDINICA	POVRŠINA ZATVORENOG PROSTORA	POVRŠINA OTVORENOG PROSTORA	UKUPNA POVRŠINA RASPOLOŽIVOG PROSTORA
1.	VRTIĆ TIVAT	2.050,00 m ²	1.674,41 m ²	3.724,41 m ²
2.	DONJA LASTVA	1.289,00 m ²	1.791,00 m ²	3.080,00 m ²
3.	RADOVIĆI	1.197,60 m ²	1.235,72 m ²	1.433,32 m ²
	UKUPNO:	3.469,60 m²	4.701,13 m²	8.170,73 m²

Izvor: JPU „Bambi”

Ukupna površina predškolskih ustanova u opštini Tivat iznosi 8.170,73 m². Prema standardima koji predviđaju 7,5 m² zatvorene i 15 m² otvorene površine po djetetu, predškolska ustanova na području opštine ipak ne zadovoljava potrebe djece.

Tabela 23: Broj vaspitnih grupa – broj upisane djece

VASPITNA JEDINICA	VASPITNE GRUPE				BROJ UPISANE DJECE			
	2015/16.		2016/17.		2015/16.		2016/17.	
TIVAT	13		14		437		483	
DONJA LASTVA	6		6		210		210	
RADOVIĆI	1		1		31		30	
UKUPNO:	20		21		678		723	

Izvor: JPU „Bambi”

Tabela 24: Broj formiranih vaspitnih grupa i broj djece po vaspitnim grupama i radnim jedinicama

RB	Objekat	Jaslice		Mlada vaspitna grupa		Srednja vaspitna grupa		Starija vaspitna grupa		SVEGA		Ukupno vaspitnih grupa	
		2015. 2016.	2016. 2017.	2015. 2016.	2016. 2017.	2015. 2016.	2016. 2017.	2015. 2016.	2016. 2017.	2015. 2016.	2016. 2017.	2015. 2016.	2016. 2017.
1.	Vrtić Tivat	114	154	105	78	79	103	131	148	429	483	13	14
2.	Donja Lastva	41	56	29	41	34	35	53	38	157	210	6	6
3.	Radovići	0	0	0	0	0	0	35	30	35	30	1	1
	Ukupno	155	210	134	119	113	138	236	214	621	723	20	21

Izvor: JPU „Bambi”

6.3. Osnovno obrazovanje

Osnovno obrazovanje u Tivtu realizuje se u dvije osnovne škole koje imaju ukupno 70 odjeljenja i 1.637 učenika.

JU OŠ „Drago Milović”

Kretanje brojnog stanja učenika i zaposlenih u školi u periodu od septembra 2015. godine do septembra 2018. godine.

Tabela 25: Broj odjeljenja i učenika

GODINE	Područna jedinica	Broj odjeljenja/broj učenika
2015/2016.	GRADIOSNICA	UKUPNO: 4 odjeljenja, 75 učenika
	DONJA LASTVA	UKUPNO: 4 odjeljenja, 112 učenika
	Centralna jedinica	UKUPNO: 45 odjeljenja, 1.248 učenika
	TIVAT	Sveukupno: 53 odjeljenja, 1.335 učenika
2016/2017.	GRADIOSNICA	UKUPNO: 4 odjeljenja, 79 učenika
	DONJA LASTVA	UKUPNO: 5 odjeljenja, 120 učenika
	Centralna jedinica	UKUPNO: 48 odjeljenja, 1.261 učenika
	TIVAT	Sveukupno: 57 odjeljenja, 1.460 učenika
2017/2018.	GRADIOSNICA	UKUPNO: 5 odjeljenja, 88 učenika
	DONJA LASTVA	UKUPNO: 6 odjeljenja, 123 učenika
	Centralna jedinica	UKUPNO: 50 odjeljenja, 1.298 učenika
	TIVAT	Sveukupno: 61 odjeljenje, 1.509 učenika

Izvor: JU OŠ „Drago Milović“

Iz navedenog prikaza zaključuje se da je 2017/18. školske godine došlo do porasta broja odjeljenja u odnosu na 2015. godinu za 15%, odnosno broja učenika za skoro 7%.

Tabela 26: Nastavno osoblje

NASTAVA					
GODINE	profesora	nastavnika	vaspitača	stručni s.	ukupno
2015/2016.	54	20	3	3	80
2016/2017.	58	20	3	3	84
2017/2018.	61	16	3	3	83

Tabela 27: Vannastavno osoblje

VAN NASTAVE							
God.	direktor	pomoćnik direktora	ovl. računovoda	sekretar	organizator nastave	ICT	ukupno
2015/16.	1	1	1	1	1	0.5	5.5
2016/17.	1	1	1	1	1	0.5	5.5
2017/18.	1	1	1	1	1	0.5	5.5

Tabela 28: pomoćno osoblje

POMOĆNO OSOBLJE			
GODINE	RADNICI	DOMAR/LOŽAČ	UKUPNO
2015/2016.	10	1.5	11.5
2016/2017.	10	1.5	11.5
2017/2018.	10	1.5	11.5

Kada je u pitanju broj raspoloživih učionica: kreće se od četiri u Gradiošnici, pet u Donjoj Lastvi do 31 učionice u centralnoj školi u Tivtu, što čini ukupno 40 učionica.

Tabela 29: Površina (m²) škole, posebno po područnim školama i zbirno ustanova/površina otvorenog prostora i površina zatvorenog prostora

PODRUČNA JEDINICA	Površina zatvorenog prostora	Površina otvorenog prostora
GRADIOŠNICA	513 m ²	2.127m ²
DONJA LASTVA	427 m ²	4.737m ²
CENTRALNA - TIVAT	10.368 m ²	9.025m ²
ukupno	11.308 m²	15.889 m²

NAPOMENA: Površine otvorenog prostora predstavljaju prostor oko objekta, kada se od ukupne površine odbije površina objekta.

Struktura učionica:

- 41 učionica klasična (Tivat – 32; Lastva – pet; Gradiošnica – četiri);
- šest kabineta (likovno, muzičko, istorija, geografija, hemija, biologija);
- dvije kompjuterske učionice;
- jedna biblioteka sa čitaonicom.

Sportske hale/tereni: broj i površina otvorenih/zatvorenih

- velika sportska sala (u centralnoj zgradi - 600 m²)
- mala sportska sala (u centralnoj zgradi – 150 m²)
- mala sportska sala (u Gradiošnici – oko 100 m²)
- dva sportska terena (zajednički sa SMŠ „Mladost“).

Površina u m² otvorenog prostora, poštjujući standarde, raspoloživo po učeniku:

- U centralnoj školi standard nije ispunjen, iznosi samo 6.95 m² otvorenog prostora po učeniku.
- U područnim školama u Lastvi i Gradiošnici ima dovoljno otvorenog prostora (iako dvorišta nisu ograda), tako da zadovoljava standard: 20 m² prostora po učeniku.

Iz svega navedenog u prethodnim tabelama, evidentno je da se broj učenika i odjeljenja iz godine u godinu povećava, što je uslovljeno prilivom stanovništva u Tivat i okolna mjesta. Standard broja učenika u odjeljenju je smanjen na 28, tako da se prilikom upisa prvaka mora voditi računa i o tome.

Školska 2017/2018. godina započela je sa 1.509 učenika, raspoređenih u 61 odjeljenje. U centralnoj školi nastava se odvija u smjenama. To otežava rad, zbog organizacije prostora, naročito korišćenja veće i manje sale, kao i organizacije sekacija i dopunske i dodatne nastava, što je po zakonu obavezno.

U centralnoj zgradi je u toku adaptacija (pregrađivanje, gletovanje, farbanje i namiještanje) jednog dijela kantine za produženi boravak.

U Donjoj Lastvi nastava se odvija u dvije smjene, zbog nedostatka učionica. Organizovano je jutarnje čuvanje djece u produženom boravku (učionica).

U Gradiošnici je slična situacija, takođe, zbog nedostatka učionica. Područna škola u Gradiošnici posjeduje salu za fizičko vaspitanje, dok je u područnoj školi u Donjoj Lastvi, koja je montažni objekat, nema. Organizovano je jutarnje čuvanje djece u produženom boravku (učionica).

U Gradiošnici je slična situacija. Zbog nedostatka učionica nastava počinje u 7.30 za III i IV razred, a za II razred počinju u 10.20.

Po pedagoškim preporukama najbolje bi bilo da se nastava u školi odvija u jutarnjoj smjeni, a sve ostale aktivnosti u popodnevnoj (dopunska i dodatna nastava, sekcijske, sportske aktivnosti...).

Sve ovo ukazuje na hitnu potrebu za izgradnjom još jedne osnovne škole, za čiju lokaciju u Donjoj Lastvi postoji podrška lokalne uprave, a sa inicijativom je upoznato i resorno ministarstvo.

JU OŠ „Branko Brinić“

JU OŠ „Branko Brinić“ ima 128 učenika raspoređenih u devet odjeljenja, od prvog do devetog razreda. Zgrada je montažni objekat sagrađen 1980. godine kao donacija švajcarske vlade, nakon zemljotresa, tako da je dotrajao i njegova upotreba je istekla još 2005. godine. Škola nema sportsko igralište za male sportove tako da bi izgradnja sportskog igrališta u dvorištu škole sa pratećim sadržajima bila neophodna. Potrebno je zamijeniti i kompletну električnu instalaciju u zgradbi.

Posmatrano kompleksno, sve navodi na urgentnu potrebu izgradnje novog školskog objekta u Radovićima na istoj ili drugoj adekvatnoj lokaciji.

Tabela 30: Broj odjeljenja/učenika

Školska godina	Ukupan broj odjeljenja u školi	Ukupan broj učenika u školi
2015/2016.	9	135
2016/2017.	9	130
2017/2018.	9	128

Izvor: JU OŠ „Branko Brinić“

U OŠ „Branko Brinić“ ima 20 nastavnika, a broj učionica je devet uz jednu kompjutersku i jednu biblioteku.

Tabela 31: Površine prostora

Površina škole m ²	Površina otvorenog prostora	Površina zatvorenog prostora	Sportski tereni	
1.500 m ²	5.680 m ²	1.500 m ²	Zatvoreni 1	Površina 100

Izvor: JU OŠ „Branko Brinić“

Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama

Razvoj inkluzivnog obrazovanja je jedan od definisanih prioriteta obrazovanja u Crnoj Gori. Nastavni proces teži obezbjeđivanju jednakih mogućnosti, uslova za optimalan razvoj za svako dijete. Imperativ je pravovremeno uključivanje u odgovarajući program vaspitanja i obrazovanja, individualizacija.

Opština Tivat, na osnovu Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, formirala je prvostepenu Komisiju za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovanim potrebama, a samim tim stvorila uslove koji obezbeđuju jednaku dostupnost kvalitetnog obrazovanja za svu djecu.

Tabela 32: Broj usmjerene djece po godinama

Godina	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Broj usmjerene djece	16	7	11	11	17

Izvor: Sekretarijat za kulturu i društvene djelatnosti

U cilju veće podrške djeci i omladini sa posebnim obrazovnim potrebama i njihovim roditeljima, a u skladu sa Strategijom inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori, potrebno je osnovati dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju, koji bi služio kao servis ili služba rehabilitacije i podrške za djecu i omladinu sa umjerenim i teškim razvojnim smetnjama na lokalnom nivou, na bazi dnevnog boravka. O neophodnosti realizacije dnevnog centra govori i činjenica da Komisija za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama opštine Tivat, aktivno prati 37 djece.

6.4. Srednje obrazovanje

JU SMŠ „Mladost“ ima 569 učenika (208 u gimnaziji i 361 u stručnoj školi) raspoređenih u 22 odjeljenja i to u prvom razredu 162 učenika (**šest** odjeljenja), u drugom razredu 161 učenik (**šest** odjeljenja), u trećem razredu 109 učenika (pet odjeljenja) i u **četvrtom** razredu 137 učenika (pet odjeljenja)

Tabela 33: Broj odjeljenja/učenika po razredima

Razred	Broj odjeljenja	Broj učenika
I	6	162
II	6	161
III	5	109
IV	5	137
UKUPNO:	22	569

Izvor: JU SMŠ „Mladost“

1. JU SMŠ „Mladost” - Tivat broji 53 zaposlena, od čega su 43 nastavnika. Ukupno je zaposleno 39 žena i 14 muškaraca;
2. **Škola ima 18 velikih učionica, četiri manje i tri radionice;**
3. Površina škole je 3.816 m^2 ;
4. **Škola ima dvije kompjuterske učionice i tri radionice;**
5. **Škola ima sportsku salu (fiskulturnu) površine 450 m^2 i dva otvorena terena (odbojkaški 200 m^2 i košarkaški 364 m^2)**

Škola radi u jednoj smjeni i raspolaže dovoljnim prostornim kapacitetima.

Uz podršku Ministarstva prosvjete i Opštine Tivat, u prethodnom periodu je završena rekonstrukcija sistema za grijanje u školi, a podršku za izradu projekta izvedenog stanja i termotehnike grejnog sistema pružila je i kompanija „Luštica Development“. Od ukupne vrijednosti radova, 50% finansiralo je Ministarstvo prosvjete, a 50% Opština Tivat.

U proteklih nekoliko godina pomoć kvalitetu nastave raznim donacijama pružila je i kompanija „Adriatic Marinas“, a podršku je škola dobila i od Turske agencije za međunarodni razvoj i koordinaciju TIKA kao i drugih institucija koje svoju društvenu odgovornost iskazuju na ovaj način.

U narednom periodu neophodno je preuređiti dotrajalu bravariju i oštećeni krov da bi se nastavni proces odvijao u što boljem i sigurnijem ambijentu. Zato ova obrazovna ustanova očekuje podršku kako resornog ministarstva tako i lokalne uprave.

Međunarodna škola Knightsbridge Schools International Montenegro (KSI Montenegro)

KSI Montenegro je član globalne mreže međunarodnih škola Knightsbridge Schools International (KSI), osnovana u Tivtu 2010. godine, u okviru projekta „Porto Montenegro“. Škola posjeduje sve licence Ministarstva prosvjete Crne Gore i IB organizacije, a pruža obrazovanje učenicima uzrasta od tri do 18 godina.

JU Muzička škola „Tivat“

Opština Tivat je 1964. godine osnovala ovu obrazovnu ustanovu kao školu za osnovno muzičko obrazovanje. U školskoj 2005/06. sa radom je počelo i područno odjeljenje škole u Radovićima.

Prva generacija učenika srednje muzičke škole za duvačke instrumente upisana je školske 2012/13. godine. Škola dobija licencu Ministarstva prosvjete i sporta za realizaciju obrazovnih programa osnovnog muzičkog obrazovanja i programa

srednjeg muzičkog obrazovanja. Jula 2012. godine škola je licencirana i za obrazovni profil klavirista, čime je zaokružen projekat specijalizovane srednje škole za duvačke instrumente i klavir, koji je u Crnoj Gori jedinstven primjer. Od tada škola nosi naziv JU Muzička škola „Tivat“. Muzička škola „Tivat“ je prva u državi otvorila odsjek lime-nih duvača (horna i truba). Rad je organizovan u maticnoj školi u Tivtu i područnoj jedinici u Radovićima.

Nastava se odvija školskom objektu koji je otvoren krajem 2011. godine. Na četiri etaže ovog objekta smještena je: koncertna dvorana (180 mjesta), kamerna dvorana (80 mjesta), devet kabineta za grupnu nastavu, 14 kabineta za individualnu nastavu, zbornica, portirnica, prostor za domara, prostor za garderobu, kuhinja, kancelarija direktora, sekretara i računovode, kao i sanitарne prostorije na sve četiri etaže u zgradbi. Školski objekat spada u veoma dobro opremljene i osposobljene objekte za savremen način školovanja. Namjenskim donacijama škola je od useljenja 2012. preuređila jedan dio prostora i opremila ga sa još dvije učionice za grupnu nastavu. Pored prostora škola je opremljena i adekvatnim nastavnim učilima i muzičkim instrumentima. Prepoznata je u lokalnoj zajednici i državi kao škola čiji učenici osvajaju najviše nagrada i priznanja na raznim takmičenjima.

Jedan od nedostataka škole je neadekvatan prilaz što onemogućava korišćenje kapaciteta sa kojima raspolaze, posebno koncertne dvorane koja bi se mogla koristiti i za druge kulturne sadržaje. Takođe, napori škole biće usmjereni i na iznalaženju načina da se područnom odjeljenju u OŠ „Branko Brinić“ u Radovićima stvore adekvatni prostor za rad, što bi nesumnjivo doprinijelo kvalitetnijem radu, posebno ako se ima u vidu da se sve veći broj učenika područnog odjeljenja usmjerava ka daljem obrazovanju na srednju muzičku školu.

6.5. Visoko obrazovanje

U Tivtu je 2009. godine osnovan Fakultet za mediteranske poslovne studije (FMS) na bazi javno-privatnog partnerstva. Od avgusta 2016. godine član je Univerziteta „Adriatik“ Bar.

Fakultet je akreditovan za osnovne akademske studijske programe (Menadžment i bezbjednost marina i jahti, Menadžment u carinskom, špeditorskom i agencijskom poslovanju, Menadžment u nautičkom turizmu, sportu i rekreaciji) i postdiplomske specijalističke i magistarske akademske studije. Pored toga, u okviru Fakulteta radi i Centar za obuku pomoraca.

Tabela 34: Broj studenata po godinama

Godina studija	2015.	2016.	2017.
I g.	64	78	48
II g.	61	42	43
III g. MJ	16	34	15
III g. CŠ	12	26	17
III g. NT	3	7	5
IV g. NTUP	42	50	37
V g. NT	3	13	5
UKUPNO :	201	250	170

Izvor: FMS

Na FMS-u radi sedam redovnih profesora, devet vanrednih profesora, 15 docenata, jedan doktor nauka, 22 saradnika u nastavi, šest zaposlenih u administraciji.

Osnovni problem Fakulteta su limitirani prostorni uslovi, s obzirom na to da zbog rušenja hotela „Mimoza“ više ne koriste navedeni prostor već cijelokupni nastavni proces realizuju u zgradici (staroj) Opštine Tivat. U tom pravcu, Fakultet prema Opštini Tivat, kao suosnivaču, kontinuirano zahtijeva dodatni prostor za nastavu, a u narednom periodu predстоji redefinisanje svih ugovornih obaveza.

Stipendiranje studenata

Opština Tivat stipendira studente koji ispunjavaju kriterijume iz opštinske odluke o stipendiraju studenata (prosjek iznad devet). Broj stipendiranih studenata po godinama studija slijedi u tabelarnom prikazu.

Tabela 35: Broj stipendiranih studenata po godinama studija (2015/2016/2017)

Studijska godina	I godina	II godina	III godina	IV godina	Ukupno
2015/2016.	19	11	21	14	66
2016/2017.	23	7	8	14	52
2017/2018.	18	17	4	6	45

Izvor: Sekretarijat za kulturu i društvene djelatnosti Opštine Tivat

Omladinski klub

U Tivtu od 2014. godine djeluje Omladinski klub Tivat, koji je nastao kao rezultat dugogodišnjih aktivnosti opštinske Kancelarije za prevenciju bolesti zavisnosti i pitanja mladih, a na inicijativu neformalne grupe mladih „Kreativne pečurke“ iz Tivta.

Programske aktivnosti koje se odvijaju u klubu su podržali FAKT - Fondacija za aktivno građanstvo i Opština Tivat u partnerstvu sa NVO „Kreativni centar Tivat“.

Uz podršku Ministarstva sporta realizovani su projekti „Uspostavljanje mreže omladinskih klubova u Crnoj Gori“ i „Sistemi podrške za mlade“.

Potrebno je obezbjeđivanje novog prostora za aktivnosti Omladinskog kluba.

6.6. Zdravstveni sistem

Zdravstvena zaštita na području opštine Tivat organizovana je kroz Centar primarne zaštite za teritoriju opštine Tivat JZU DZ Tivat (djelatnost se obavlja u Domu zdravlja Tivat i Ambulanti Radovići).

Zavod za hitnu medicinsku pomoć izdvojio se kao posebna oblast zdravstvene djelatnosti, formirana je jedinica za hitnu pomoć.

Primarna zdravstvena zaštita u DZ Tivat je organizovana po modelu:

- ⇒ Izabrani doktor,
- ⇒ Centri za podršku i
- ⇒ Jedinice za podršku.

U DZ Tivat, kada su u pitanju izabrani doktori, radi:

- šest izabranih doktora za odrasle,
- dva izabrana doktora za djecu,
- jedan izabrani doktor za žene,
- u ambulanti u Radovićima radi jedan izabrani doktor za odrasle.

Centri za podršku u DZ Tivat su organizovani kroz Centar za plućne bolesti i TBC, kao i RTG i ultrazvučnu dijagnostiku. Svakodnevno rade biohemijska laboratorija i mikrobiološka laboratorija. Higijensko-epidemiološka služba ima po sistematizaciji dva sanitarna tehničara, a specijalista epidemiolog dolazi po potrebi iz JZU Dom zdravlja Kotor.

U Domu zdravlja funkcionišu:

- ⇒ populaciono savjetovalište (savjetovalište za dijabetes),
- ⇒ savjetovalište za mlade i
- ⇒ savjetovalište za reproduktivno zdravlje.

Stručni saradnici u Domu zdravlja Tivat su: jedan logoped, jedan psiholog koji su angažovani periodično na dječijem odjeljenju. Pored specijaliste endokrinologa, po potrebi se angažuju i spec. ginekologije, spec. Radiologije, a počela je sa radom i internistička ambulanta.

U DZ Tivat (na dan 17. 10. 2017. godine) zaposlena su 63 radnika, od čega su 49 medicinski radnici (devet su ljekari specijalisti, četiri ljekara opšte prakse, dva ljekara se nalaze na specijalizaciji). U ustanovi još radi jedan inženjer biohemije, pet medicinskih sestara-tehničara sa visokom školskom spremom, dva fizioterapeuta sa visokom školskom spremom i 26 radnika sa srednjom medicinskom spremom, a 14 je nemedicinskih radnika.

JZU DZ Tivat smještena je u jednospratnom objektu površine 1.220 m², dok se ambulanta u Radovićima nalazi u prizemlju novoizgrađene zgrade u Radovićima, površine 200 m². Što se tiče opreme, ova ustanova ispunjava uslove propisane važećim propisima za pružanje primarne zdravstvene zaštite. Činjenica je, međutim, da je hitno potrebna nabavka jednog novog mamografa za potrebe RTG službe kao i nabavka novog ginekološkog ultrazvuka s obzirom na to da je postojeći zastarele tehnologije.

Prostorni uslovi su optimalni za pružanje zdravstvene zaštite, no evidentan je nedostatak većeg prostora za potrebe jedinice za fizikalnu terapiju, a po mogućnosti i posebnog bloka s obzirom na specifičnost u pružanju zdravstvenih usluga ove prirode, što povlači za sobom i bolju opremljenost i nabavku kombinovanog aparata za elektroterapiju Sonoplus i endolaser, sve neophodno u sprovođenju elektroterapije. Evidentan je podatak da se planirane usluge premašuju za 150%.

Vozni park JZU DZ Tivat sačinjavaju:

- jedno vozilo tipa reanomobil,
- jedno sanitetsko vozilo za transport pacijenata (donacija firme „Luštica Development“),
- jedno vozilo za potrebe menadžmenta,
- tri vozila marke škoda fabia: od kojih je jedna za potrebe patronaže, jedna za potrebe službe epidemiologije, jedna za potrebe izabranih doktora (kućne posjete) i
- jedan putnički kombi za potrebe dijalize.

Prisutna su konstantna infrastrukturna ulaganja, saniranje problema sa dotrajalim vodovodnim i kanalizacionim cijevima, očekuje se ulaganje u prostorije higijensko-epidemiološke službe, ulaganja u medicinsku opremu, a radi se i na osposobljavanju oftalmološke ambulante kako bi građani mogli jednom sedmično tu vrstu zdravstvene zaštite da ostvare i u DZ Tivat.

Što se tiče važnijih infrastrukturnih ulaganja za prethodne tri godine, vrijedno je izdvojiti: izgradnju dvije stambene zgrade za zdravstvene radnike, tačnije članove Sindikata DZ Tivat, gdje je 31 zaposleni riješio svoje stambeno pitanje. U septembru 2016. u novoizgrađenom stambenom objektu u Radovićima, u okviru DZ Tivat, otvorena je nova ambulanta, u kojoj više od tri hiljade mještana MZ Krtoli, kao i mnogobrojni turisti mogu dobiti usluge primarne zdravstvene zaštite. Posjeduje ordinaciju za ljekara opšte prakse, injekcionu sobu, previjalište, stomatološku ordinaciju, prostor za zubnu tehniku, čekaonicu, kuhinju, mokre čvorove od kojih je jedan prilagođen osobama sa invaliditetom, te poslovni prostor u kome će uskoro biti otvorena apoteka. Takođe, u DZ Tivat u prethodnom periodu urađen je toalet za lica sa invaliditetom (Opština Tivat i „Luštica Development“), ginekološki sto-stolica koji je prilagođen i licima sa invaliditetom (Zajednica mormona) što uz unutrašnji lift i pristupnu rampu za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom pruža kvalitetnu uslugu ovoj kategoriji pacijenata.

U pogledu statističkih podataka vezano za zdravstveno stanje stanovništva Tivta, navodimo podatke za 2016. godinu gdje od ukupnog broj pregledanih pacijenata (21.000 pregleda):

- 10% je oboljelog stanovništva od kardiovaskularnih bolesti;
- 10% bolesti mišićno-koštanog tkiva i vezivnog sistema;
- 10% bolesti mokraćnog sistema i
- 15% bolesti sistema za disanje.

U Tivtu posluju i privatne ordinacije (najveći broj su stomatološke ordinacije i apoteke).

Kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti u Opštini Tivat

Kancelarija je počela sa radom 2010. godine. Kancelarija je potpisala Memorandum o saradnji sa: Upravom Policije - Ispostava Tivat, JZU Dom zdravlja, JU Centar za socijalna rad, JU OŠ „Drago Milović“, JU OŠ „Branko Brinić“, JU SMŠ „Mladost“, JU Muzička škola „Tivat“. Uspostavljena je saradnja i umrežavanje sa relevantnim akterima na polju prevencije.

Opštinska Kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti i Savjetovalište „Saslušaj me“ za djecu i roditelje otvorena je i u Osnovnoj školi „Drago Milović“.

Glavna aktivnost Kancelarije je informisanje o problemu bolesti zavisnosti, načinu prevencije, prepoznavanju bolesti i traženju pomoći. Ciljna grupa u preventivnom radu su djeca, mladi, porodica, škole, društvena zajednica u cjelini.

6.7. Socijalna zaštita

Socijalnu i dječiju zaštitu u opštini Tivat obavlja služba međuopštinskog Centra za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva, sa sjedištem u Kotoru. U Centru za socijalni rad Tivat mogu se ostvariti različita prava iz socijalne, dječije i porodične zaštite. Pravo na socijalnu i dječiju zaštitu imaju državlјani Crne Gore, sa prebivalištem, odnosno boravištem na teritoriji Crne Gore, kao i lica koja posjeduju ličnu kartu za strance, izdatu u Crnoj Gori, kao i lica sa statusom raseljenih lica.

Tabela 36: Prava koja se ostvaruju u Centru za socijalni rad Tivat 2015 - 2017:

God.	Broj porodica	Pravo na dodatak za djecu	Pravo na naknadu za novorođeno dijete	Pravo na naknadu po osnovu rođenja djeteta	Pravo na ishranu u vrtiću	Pravo na dodatak za njegu i pomoć	Pravo na ličnu invalidinu	Pravo na smještaj u ustanovi
2015.	86	58	143	59	6	134	17	4
2016.	41	59	163	64	0	164	21	4
2017.	52	67	166	82	0	126	21	4

Tabela 37:

God.	Pravo na smještaj u drugu porodicu	Pravo na naknadu zarade za rad sa polovinom radnog vremena	Pravo na jednokratnu novčanu pomoć	Pravo na troš. sahrane	Pravo na zdravstvenu zaštitu
2015.	1	1	17	2	0
2016.	1	4	7	7	94
2017.	1	3	33	4	60

Pored navedenih materijalnih prava u službi Centra obavljaju se poslovi iz oblasti porodično-pravne zaštite, a shodno Porodičnom zakonu Crne Gore koji obuhvata sve odnose predviđene istim, kao što su - poremećeni porodični odnosi, starateljstva, usvojenja itd, zatim i drugih zakona koji obuhvataju maloljetnike i njihova prava i obaveze

Rad Centra odnosi se i na davanje mišljenja u postupcima koji se vode kod nadležnih sudova, smještaj u vaspitnoj ustanovi, nadzor nad maloljetnicima kojima je izrečena vaspitna mjera, rad na prevenciji, savjetodavni rad, saradnja sa školama i drugim ustanovama itd.

CSR Tivat bavi se i vođenjem postupka postavljanja staraoca za: djecu koja su bez roditeljskog staranja, djecu čiji su roditelji lišeni roditeljskog prava, djecu čiji su roditelji lišeni poslovne sposobnosti, djecu čiji su roditelji grubo zanemarili vršenje roditeljskog prava, djecu čiji su roditelji odsutni i nisu u mogućnosti da se staraju o djeci.

Centar za socijalni rad je uključen i u projekte koji se dešavaju u okviru lokalne zajednice, sarađuje i u akcijama OO CK i različitim NVO i drugih organizacija. Oblasti socijalne zaštite koje pruža Opština Tivat su:

1. Rješavanje stambenih pitanja lica u stanju socijalne potrebe,
2. Socijalna zaštita starih lica,
3. Dječja zaštita,
4. Pravo na naknadu za novorođeno dijete.

Socijalna zaštita starih lica obuhvata realizaciju usluge pomoć i njega u kući koji se u potpunosti finansira iz budžeta Opštine Tivat, a sprovodi se od strane Crvenog krsta. Iz budžeta Opštine po ovom osnovu od 2012. do 2018. godine izdvojeno je oko 250.000,00 EUR.

Iz oblasti dječje zaštite značajno je pomenuti izradu Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, koji je Skupština opštine Tivat usvojila u martu 2017. godine.

Program socijalnog stanovanja

U skladu sa Programom socijalnog stanovanja 2017 - 2020. godine, planirano je, između ostalog, praćenje realizacije projekta koji se odnosi na opštinu Tivat - projekat „Crnogorskog fonda za solidarnu stambenu izgradnju“ koji se odnosi na izgradnju stambenog objekta u opštini Tivat (sa 15 stambenih jedinica).

Opština Tivat za naredni period planira da učestvuje u izgradnji tri zgrade i to za potrebe:

1. Penzionera (koji će biti oslobođeni plaćanja komunalija),
2. Pripadnika RE populacije.

Ljudska i manjinska prava

Najbolja praksa u oblasti „saradnja sa civilnim sektorom u ostvarivanju strateških ciljeva lokalne zajednice“ je praksa Opštine Tivat za projekat „RE asistent i medijator u nastavi“, koji je finansiran od strane Savjeta Evrope i Evropske unije kroz projekat „Unapređivanje ljudskih prava i zaštita manjina u jugoistočnoj Evropi“, a koji je Opština nastavila da podržava.

Donesen je Lokalni plan za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana za period 2017 - 2021. u opštini Tivat.

Potpisan je Memorandum o razumijevanju između Savjeta Evrope, Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Opštine Tivat u Podgorici 17. jula 2018. godine.

Savjet Evrope u saradnji sa Generalnim direktoratom za susjedsku i politiku proširenja Evropske unije (DG NEAR) započeo je sa implementacijom regionalnog projekta „ROMACTED - Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanja Roma na lokalnom nivou”. Opština Tivat je jedna od opština u kojima će se u narednih 25 mjeseci u Crnoj Gori nastojati unaprijediti položaj romske zajednice. Projektom se želi osnažiti lokalna romska zajednica kako bi doprinijeli izradi, realizaciji i praćenju planova i projekata koji se odnose na inkluziju Roma

Opštinska organizacija crvenog krsta

Crveni krst je nezavisna, neprofitabilna i dobrovoljna humanitarna organizacija koja vrši djelatnost od javnog interesa. U okviru ove organizacije obavljaju se razne aktivnosti iz domena: socijalne djelatnosti, pripreme za djelovanje u nesrećama, službe traženja, zdravstvene djelatnosti.

Udruženje penzionera Tivat

Udruženje penzionera Tivat broji 2.855 penzionera, od čega je 615 porodičnih, 378 invalidskih i 1.862 starosna penzionera.

Projekat porodične penzije u Tivtu je 299,00 EUR; invalidske penzije 302,00 EUR; starosne penzije 377,00 EUR. Udruženje penzionera tokom 2016. godine istaklo je zahtjev za ustupanjem lokacije za izgradnju stanova za stambeno nezbrinute penzionere iz naše opštine.

6.8. Kultura

Sa donošenjem opštinskog programa razvoja kulture, na isteku 2015. godine, projektovane su strateške smjernice za razvoj kulture (2015 - 2020) u opštini Tivat.

Realizacija poslova iz oblasti kulture ostvaruje se kroz institucionalni okvir koji na lokalnom nivou čine organ lokalne uprave zadužen za praćenje kulture - Sekretarijat za kulturu i društvene djelatnosti, te JU Centar za kulturu Tivat (CZK) i JU Muzej i galerija Tivat.

Skupština opštine Tivat donijela je odluku o osnivanju JU Muzej i galerija Tivat kao samostalne ustanove, reorganizacijom JU CZK, tj. izdvajanjem RJ galerija i muzejska zbirka. Nastavak segmentacije postojećeg CZK i reorganizacije u skladu sa

zakonskim obavezama trebalo bi dati pozitivne odgovore. Kao akteri u kulturnoj sferi opštine Tivat pojavljuju se i obrazovne institucije kao i nevladine organizacije koje se bave kulturom.

Pored Festivala mediteranskog teatra „Purgatorije“ sa najdužom tradicijom, u Tivtu se, prvenstveno u izvršnoj produkciji i objektima Centra za kulturu, realizuju još četiri festivala: Gitar fest, Harmonika Fest, New York Montenegro Jazz Festival i Festival plesnog teatra. U najavi su poetski festival i jedan od značajnijih dokumentarnih i igranih filmskih festivala. Pored četiri scene Centra (Velika i mala ljetnja; Ljetnja pozornica i Scena atrijum Buća, tu su i zatvorene dvorane Velike sale i bivšeg Sokolskog doma, odnosno Sale DTV Partizan). Velika sala Centra za kulturu kapaciteta je 400 sjedišta i u mogućnosti je da priređuje i filmske projekcije u 3D tehnologiji; Ljetnja pozornica je kapaciteta 1.100 sjedišta i Scena atrijuma Buća 220 sjedišta (ovaj prostor je sastavni dio JU Muzej i galerija Tivat). Ljetnja pozornica u Donjoj Lastvi nije u funkciji i za očekivati je da nakon određenih problema bude u skorije vrijeme obnovljena i stavljena na upotrebu. Takođe, dio programskih sadržaja, naročito tokom ljeta, odvija se na scenskim prostorima u okviru Porto Montenegro.

Za realizaciju programa koriste se i planiraju za korišćenje brojne ambijentalne i scene u prostoru, što zahtijeva stalno unapređenje i obnavljanje scenske opreme i kapaciteta centra. Takođe, u skladu sa nastalim, evidentna je i potreba prilagođavanja i unapređenja organizacione strukture ove JU.

Već prepoznata, nagrađivana i na izvjestan način brendirana pozorišna produkcija na jednoj strani, ali i izvršna i organizaciona, koja treba da opslužuje postojeće i novoplanirane festivale i projekte na drugoj, upućuju na potrebu formiranja specijalizovanih organizacionih cjelina. Poput (producentskog) pozorišta koje bi npr. na organizaciono i stručno specijalizovan način zaokružilo ovu oblast (bila bi to i jedina ustanova takvog tipa na crnogorskom primorju), odnosno, organizacionih cjelina koje bi se bliže bavile filmskom, muzičkom i uslugama tehničke podrške brojnim kulturnim dešavanjima i organizacijama javnog i nevladinog sektora na području opštine.

Posebnu pažnju zavređuje muzička scena, kao tradicionalno najutemeljenija i najprisutnija kulturna tekovina „nevladinog sektora“ u Tivtu, sa 127 godina pedagoške i izvođačke tradicije, koliko brojimo od prve škole i prvog orkestra na ovom području.

Sama gradska muzika, GPD Tivat, zaokružuje 110 godina trajanja i rada. Značajna podrška obrazovnog sistema (osnovna i srednja muzička škola u Tivtu) i već ostvareni kadrovska potencijal stvaraju preduslove za unapređenje ove oblasti i konstituisanje novih organizacionih sistema, na profesionalnim osnovama, koje bi garantovale očuvanje i dalje unapređenje muzičkog života grada i države. Tim prije što

postojeće strukture (kao gradske muzike npr.) u Crnoj Gori lagano nestaju (Podgorica, Nikšić, Bar) svodeći se samo na Boku i Budvu, koje rade u otežanim uslovima i na rubu egzistencije, te državni Muzički centar i Crnogorski simfonijski orkestar.

Organizacionu formu predloženih rješenja u narednom periodu treba tražiti shodno zakonskim i finansijskim mogućnostima lokalne samouprave.

Do kraja novembra 2018. godine završavaju se radovi na rekonstrukciji i opremanju dvorane sa multifunkciionalnim sadržajem DTV „Partizan“ što će dodatno podići kvalitet infrastrukture namijenjene kulturnim sadržajima.

Program CZK odvija se na tri scene: višenamjenska velika sala Centra za kulturu kapaciteta je 400 sjedišta i u mogućnosti je da priređuje i filmske projekcije u 3D tehnologiji; Ljetnje pozornice kapaciteta 1.100 sjedišta i Scene atrijuma Buća, 220 sjedišta. Ljetnja pozornica u Donjoj Lastvi nije u funkciji i za očekivati je da nakon određenih problema bude u skorije vrijeme obnovljena i stavljena na upotrebu. Takođe, dio programskih sadržaja, naročito tokom ljeta, odvija se na scenskim prostorima u okviru Porto Montenegro.

Pozorišna djelatnost CZK učinila je Tivat pozorišnim gradom. Od produkcijskog prvijenca „Bokeškog D-mola“ iz 2000. godine do „Gorske drame“ iz 2017. (ukupno 18 pozorišnih predstava - 15 premijernih i tri obnovljene predstave) ova ustanova potvrdila je visoki renome pozorišne produkcije i učinila Tivat prepoznatljivim na kulturnoj mapi naše države i šire.

Već 13 godina CZK Tivat veoma uspješno realizuje Festival mediteranskog teatra „Purgatorije“. Sa rekonstrukcijom i adaptacijom domova kulture po mjesnim zajednicama, kao alternativnih scena za rad amatera, nesumnjivo bi trebalo da se doprinese i ponovnom oživljavanju tradicije pozorišnog amaterizma u Tivtu. Osim pozorišne, Centar ima sve bogatiju izdavačku produkciju. Izdavaštvom se bavi i veliki broj NVO-a. Kako se broj subjekata koji se bave izdavaštvom uvećava, najvršishodnjim se čini da bi Narodna biblioteka, kao posebna ustanova, sa stručnim i sposobljenim kadrom, bila adekvatno mjesto obrade, analize i distribucije izdanja, kontakta sa konzumentima.

U CZK, kada je u pitanju filmska produkcija, do sada su izašla četiri igrana dokumentarna filma. Takođe, jedna od strateških smjernica razvoja kulture kaže da je sazrelo i vrijeme za pokretanje svojevrsnog mediteranskog bioskopa, na raznim mjestima na području opštine, prije svega u prirodi i na otvorenom, koji bi, takođe, mogao postati poseban kuriozitet kulturne ponude grada.

Centar je prepoznat i po kvalitetnom muzičkom kao i književnom programu. Izložbe likovnog karaktera, kao i muzejskog sadržaja, od 2018. godine su segment djelatnosti nove JU Muzej i galerija Tivat. Važni akteri u današnjem muzičkom životu Tivta su Muzička škola, NVO „Ars Praesentia Boke Kotorske“, klapa „Jadran“.

Formiranjem JU Muzej i galerija Tivat stvorili su se uslovi za praćenje stanja, istraživanje, sanaciju i vođenje dosjeva kulturnih dobara i valorizaciju kulturne baštine, a sve shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara.

U narednom periodu radiće se na obogaćivanju muzejskog materijala putem istraživanja i otkupa. Prioritet će predstavljati istraživanje na arheološkim lokalitetima, a u cilju dopunjavanja materijala za stalnu postavku i prezentaciju istih.

Međunarodna manifestacija „Noć muzeja“ je podržana i kvalitetno propraćena u JU Muzej i galerija Tivat. Saradjnjom sa muzejima iz Crne Gore i pozajmicom arheološkog materijala prezentuju se kvalitetne revijalne izložbe koje prate dešavanja na našim prostorima od praistorije do danas. U toku je izrada programa za prikupljanje i otkup etnografskog materijala za stalnu postavku.

U Galeriji ljetnjikovca Buća (JU Muzej i galerija Tivat) godišnje se organizuje tridesetak izložbi. Galerija ima i svoj vlastiti fundus od oko 200 umjetničkih radova (pretežno slika).

Centralno mjesto u likovnom životu opštine Tivat je Galerija ljetnjikovca Buća (JU Muzej i galerija Tivat), u kojoj se godišnje organizuje 30-ak izložbi. Galerija ima i svoj vlastiti fundus od oko 200 umjetničkih radova (pretežno slika), uglavnom formiran od donacija i manjim dijelom otkupom, koji se čuva u depoima Centra. Kompleks Buća-Luković svojim različitim i slojevitim arhitektonskim rješenjima, nastalim u više stilskih epoha, jedinstven je i rijedak primjer graditeljstva ovog karaktera na cijelom prostoru Boke. Pored istorijske, umjetničke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti, značaj dobra je izražen kroz: prezentaciju vrijednog materijala likovno-umjetničkog, arheološkog i etnografskog sadržaja.

Pored Galerije ljetnjikovca Buća, u Tivtu (u okviru Porto Montenegro) djeluju i galerije „Pizana“, „Gay“ kao i galerija „Zbirke pomorskog nasljeđa“. Takođe, u korporativnoj zgradi „Porto Montenegro“ (nekadašnji Dom vojske) često se priređuju umjetničke izložbe, a otvorena je i nova galerija „Art&Soul“ u Donjoj Lastvi. Četiri godine nakon prestanka rada „Arsenal“ otvorena je „Zbirka pomorskog nasljeđa“ koja je svojom stalnom postavkom i tematskim izložbama uspjela da bogato istorijsko i tehničko nasljeđe „Arsenal“ sačuva za građane Tivta i Boke, ali je isto tako uspjela i da to nasljeđe približi ostalim posjetiocima, prije svega turistima, djeci školskog uzrasta, ali i onima koji izučavaju pomorsku istoriju.

Tri organizacije sa posebnim statusom iz domena kulture: Glazbeno-rosvjetno društvo „Tivat“, Bokeljska mornarica i KUD „Boka“ predstavljaju izuzetno značajan segment kulturne i tradicijske prepoznatljivosti Tivta.

GPD Tivat (osnovano 1909. godine) pored adekvatnog prostora za smještaj i rad, zahtijeva stalnu brigu o kupovini i nabavci instrumenata, uniformi, muzičke literature, popunjenošti sastava, te bi u narednom periodu ovom društvu trebalo obezbijediti stabilne uslove za rad koji prevazilaze mogućnosti NVO-a, kako bi i dalje uspješno trajali.

Bokeljska mornarica 809 (podružnica Tivat) - Bokeljska mornarica osnovana je u IX vijeku (809. godine) i od tada djeluje kao najstarija organizacija pomoraca na svijetu. Podružnica Bokeljske mornarice u Tivtu osnovana je 1972. na temelju veoma duge tradicije stanovnika Gornje Lastve, Lepetana, Bogdašića i drugih, da učestviju u radu ove organizacije.

KUD „Boka“ je osnovano 1977. godine. U svom dosadašnjem radu bilo je jedan od oslonaca razvoja kulture u opštini, a i šire. Društvo je aktivni učesnik gotovo svih kulturnih i turističkih aktivnosti u regiji. Društvo broji više od 150 aktivnih članova i posjeduje 15 kompleta nošnji iz svih krajeva bivše Jugoslavije. Učestvovalo je na brojnim festivalima u zemlji i иностранству и prikazalo raznolikost i bogatstvo folklornog nasleđa naše zemlje i okruženja, te dobijalo prestižne nagrade.

Klapa „Jadran“ osnovana je 1973. godine od članova Gradskog zbora iz Tivta i djeluje u kontinuitetu do danas. Kroz klapu je u dosadašnjem radu prošlo oko 50 članova.

NVO „Ars praesentia Boke Kotorske“ osnovana je 2002. godine sa ciljem da podstiče i afirmiše razvoj muzičke kulture kod mladih, u saradnji sa visokoškolskim institucijama iz oblasti kulture u zemlji i иностранству. Zahvaljujući duvačkim radio-nicama, u Crnoj Gori su se u obrazovnom procesu osnovne muzičke škole počeli učiti instrumenti trombon, oboia i saksofon.

Kulturno-zavičajno udruženje „Napredak“, Gornja Lastva - Lastovljani su se 1975. godine organizovali u Društvo prijatelja Gornje Lastve, koje je 1991. preimenovano u Kulturno-zavičajno udruženje „Napredak“ Gornja Lastva.

Matica Boke - podružnica Tivat je osnovana 2001. godine kao NVU u Boki Kotorskoj koje zastupa interese regije kao jedinstvene kulturne i privredne cjeline. Njeni ciljevi su stalna težnja za uspostavljanjem jedinstvenog, kulturnog, duhovnog prostora, promovisanje sveukupnog privrednog i kulturnog razvoja regiona Boke Kotorske. Ova organizacija prepoznatljiva je i po izdavačkoj djelatnosti.

Foto kino klub „Mladost” osnovan je 1961. godine. Bez obzira što intenzitet rada u klubu nije kao nekada, „Mladost” nastavlja i dalje sa aktivnostima i popularizacijom vizuelne umjetnosti i dokumentaristike.

Na prostoru opštine Tivat nalaze se sljedeće kategorije kulturne baštine: kulturna dobra, sakralna arhitektura, profana arhitektura, ambijentalne cjeline, fortifikaciona arhitektura, spomen obilježja.

U odgovarajući registar vodi se 10 spomenika kulture iz opštine Tivat: kompleks Buća-Luković, crkva Sv. Gospode, crkva Gospe od Andela, Prevlaka sa ostacima manastira Sv. Mihaila, crkva Sv. Trojice, poluostrvo Prevlaka, crkva Sv. Vida, palata Verona, crkva Sv. Luke, crkva Sv. Antuna.

Među najstarijim crkvama se smatra Sv. Luka u Gošićima, koja je po predanju nastala u VII vijeku (na čijim temeljima je sagrađena današnja); kao i crkve Sv. Vida i Sv. Srđa na Vrmcu koje se vežu za IX vijek, a na osnovu ugrađenih spolija. Najmlađa crkva u Tivtu je hram Sv. Save smješten u centru grada, a izgrađena je 1967. godine.

U Tivtu se tokom godine, a posebno u ljetnjoj turističkoj sezoni, organizuje veliki broj festivala i manifestacija. Najznačajnije su: Festival mediteranskog teatra „Purgatorije” uz brojne prateće programe, „Noć muzeja” (CZK); „Međunarodni karneval”, „Tivatske ljetnje fešte”, „In art festival”, „Dani magnolije” i „Turistički cvijet”, „Tivat World music festival” (Turistička organizacija Tivat); „Žućenica fest” (Organizacija žena i Radio Tivat); „Lastovski karneval” (NVO „Harlekin”); „Fešta od rogača” (HKZ „Dux Croatorum”); „Lastovske svečanosti” (KZD „Napredak”); „Novembarski dani” (Opština, CZK i brojne ustanove, organizacije i NVO); doček Nove godine (Opština, TO Tivat, Udruženje ugostitelja i hotelijera i Brand New Tivat).

Tu su i novi sadržaji sa internacionalnim karakterom, već navedeni „Međunarodni karneval”, „Internacionalni festival mode”, „Festival klasične muzike” i mnogi drugi kvalitetni programi.

Svi navedeni kulturni sadržaji doprinijeli su da Tivat postane prepoznat po bogatom i kvalitetnom kulturnom programu.

6.9. Informisanje

U cilju ostvarivanja javnog interesa u oblasti informisanja Opština Tivat je formirala lokalni javni emiter Radio Tivat. Sklapanjem trogodišnjih ugovora o finansiranju programskih sadržaja i obezbjedivanjem sredstava iz budžeta opštine za tehničko-tehnološki razvoj Radio Tivta, Opština Tivat stvara uslove za dalje jačanje svog lokalnog javnog emitera u cilju objektivnog i korektnog informisanja građana Tivta.

Dalja vizija lokalne uprave kreće se u pravcu lokalne televizije ili dopisništva nacionalnog javnog servisa (RTCG).

Opština Tivat, u saradnji sa novinskim medijskim kućama, obezbijediće uslove za jačanje dopisničke mreže iz Tivta.

6.9.1. Sport

Krajem 2015. godine lokalni parlament usvojio je najznačajniji dokument razvoja sporta na nivou opštine Tivat - Opštinski program razvoja sporta do 2020. godine. Bio je to prvi takav sveobuhvatni strateški program koji je Opština Tivat donijela, a svoju, ne samo zakonsku obavezu, uradila je druga u državi. Strategija razvoja sporta opštine Tivat omogućava svim sportistima i sportskim klubovima da usvoje novi pristup u organizaciji i upravljanju svojim sportskim aktivnostima. S toga i definicija vizije sporta u Tivtu izgleda upravo ovako:

Tivat je grad u kome je sport dostupan svima, sa razvijenom sportskom infrastrukturom, razvijenim sportskim turizmom, grad uspešnih mladih talenata i vrhunskih sportskih rezultata.³

6.9.2. Sportska infrastruktura

Uz zatvoreni sportski objekat u okviru JU Sportska dvorana „Župa“ (2.655 m^2) sa 1.000 mjesta za sjedenje i Boćarsku halu u Kalimanju ($2.000,00\text{ m}^2$) sa 150 mjesta za sjedenje, u Tivtu za sportske aktivnosti koriste se i četiri školske dvorane od čega dvije veće i dvije manje (942 m^2), kao i brojni otvoreni tereni. Tako otvorenih terena za male sportove ima jedanaest (ukupne površine 17.804 m^2). Terena za fudbal ima dva (Arsenal i Sloga iz Radovića), i jedan pomoći teren ukupne površine 28.332 m^2 . Terena za boćanje ima 15 (5.000 m^2), terena za tenis sedam (3.644 m^2), te šest zatvorenih prostora koji služe sportskim klubovima sa oko 720 m^2 ⁴.

³ Program razvoja sporta opštine Tivat do 2020

⁴ Godišnji plan razvoja sporta 2017.

6.9.2.1. Školski sportski objekti – tereni

Osnovna škola „Drago Milović” Tivat: sala za košarku, odbojku, mala sala koja služi za izvođenje fiskulturne nastave, treninge borilačkih sportova, školice sporta. Vanjski teren za mali fudbal, rukomet. Osnovna škola(područna) Gradiošnica: sala 15 x 10 m.

Osnovna škola „Branko Brinić”, Radovići: sala za košarku, odbojku.

SMŠ „Mladost” Tivat: sala dimenzija 30 x 15 m namijenjena za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja, kao i za košarku i odbojku. Vanjski teren za košarku 28,8 x 15,8 m, odbojkaški teren dimenzija 18,5 x 8,98 m.⁵

6.9.3. Finansiranje sporta iz budžeta

Tabela 38

Godina	Iznos za sportske organizacije	Ukupan budžet
2015.	250.000,00	14.807.500,00
2016.	310.000,00	18.277.490,00
2017.	400.000,00	18.742.000,00
2018.	350.000,00	20.119.000,00

Izvor: Budžet Opštine

Osnovni nedostaci i problemi sporta u Tivtu: zastareli, nedovoljno i neadekvatno pripremljeni sportski objekti i tereni, nepostojanje otvorenih i zatvorenih bazena za vaterpolo, plivanje i druge sportove u vodi; nepostojanje uređene trim staze. Postoji potreba za izgradnjom novih i uređenje postojećih igrališta u prigradskim naseljima gdje je koncentracija novoizgrađenih stambenih objekata evidentna ali ih ne prate površine za sportsko-rekreativne sadržaje, naročito za djecu.

5 Program razvoja sporta do 2020.

7. TEHNIČKA INFRASTRUKTURA

7.1. Drumski saobraćaj

7.1.1. Mreža saobraćajnica

Jadranska magistrala je važna saobraćajna arterija u povezivanju prostora evropskog i republičkog značaja.

Dionica Jadranske magistrale na području opštine Tivat ima karakter gradske saobraćajnice sa heterogenom strukturu saobraćaja, kako u pogledu porijekla saobraćaja (tranzitni, izvorno – ciljni, lokalni), tako i u pogledu kategorije vozila. Ona ima ulogu lokalnog povezivanja prigradskih naselja sa gradom i ulogu gradske saobraćajnice na prolazu kroz grad. Miješanje jakog tranzitnog saobraćaja na magistralnom putu sa lokalnim saobraćajem predstavlja veliki problem, kako u organizaciji saobraćaja u gradu, tako i u uklapanju perifernih gradskih zona u jedinstveni saobraćajni sistem grada, ali i u protoku tranzitnog saobraćaja.

Ista, pored već nedovoljnog kapaciteta, ima i loše prostorne karakteristike: nema izgrađene treće trake za skretanja, neuredene pješačke i biciklističke staze, neuređene raskrsnice, prečesti i neuređeni priključci.

Primarna saobraćajna mreža (gradska ulična mreža) je organizovana tako da u užem centru grada dominira ortogonalna saobraćajna mreža koja u raster od 100- 150 m pokriva grad i nudi kvalitetnu saobraćajnu uslugu.

Odlukom o regulaciji saobraćaja na teritoriji opštine Tivat regulisan je saobraćaj na način što su određene saobraćajnice sa pravom prvenstva prolaza, saobraćajnice sa jednosmjernim i dvosmjernim saobraćajem, postavljenja horizontalna i vertikalna saobraćajna signalizacija, ograničena brzina kretanja vozila, obezbijeđen prostor za kretanje pješaka, bicikala, prostor za parkiranje vozila, mjesta sa zabranjenim parkiranjem i mjesta ograničenog parkiranja, zone smirenog saobraćaja...

Saobraćajne površine u gradu prilagođene su kretanju lica smanjene pokretljivosti, licima sa invaliditetom i slabovidim osobama.

Sekundarna saobraćajna mreža (ulice kroz naselja) omogućava kolski pristup kućama i parcelama, djelimično ima pješačke staze, a odvodnjavanje nije riješeno, ili je riješeno otvorenim kanalima uz saobraćajnice. Ulice su sa asfaltnim i/ili betonskim zastorom i uglavnom bez ivičnjaka. I dalje je izražen problem da izgradnju objekata ne

prati planska izgradnja ulične mreže, pa tako imamo umjesto ulica, prilaze i prolaze, na kojima se otežano odvija saobraćaj. Takav primjer su naselja iznad magistralnog puta.

Saobraćajna mreža koja opslužuje ostala područja opštine Tivat izgrađena je sa lošim elementima kako u smislu poprečnog profila, tako i u smislu trasnog vođenja. Kod svih puteva u prigradskim naseljima uočava se zavisnost od povezivanja sa gradom preko magistralnog puta i veliki nedostatak uzdužnih paralelnih povezivanja uz magistralu.

Nedovoljno razvijena saobraćajna infrastruktura.

U svrhu poboljšanja saobraćajne mreže grada, a u cilju integracije svih njegovih prostora, od posebnog je značaja pristupanje izgradnji zaobilaznice, rekonstrukciji dionice magistralnog puta od raskrsnice Kotor-Tivat-Budva do Lepetana (bulevar) i izgradnja novih saobraćajnica i rekonstrukcija postojećih u skladu sa usvojenom planskom dokumentacijom, sa posebnim akcentom na pravce alternativne Jadranskoj magistrali.

Tabela 39: Prikaz opštinskih puteva

Vrsta puteva	Dužina (km)	Vrsta kolovoznog zastora	Širina poprečnog profila (m)	Broj kolovoznih traka po smjeru
Magistralni	9.80	asfalt	7.00	1
Lokalni	13.75	asfalt	6.00	1
Ulice	167.00	asfalt/beton	4.00 – 5.00	1
Nekategorisani	4.10	makadam	2.00 - 3.00	1

7.1.2. Javni prevoz putnika u drumskom saobraćaju

Linearna struktura saobraćajne mreže i specifičan položaj gradskih i prigradskih naselja u odnosu na centar grada, definisali su longitudinalne trase linija javnog gradskog i prigradskog prevoza putnika na pravcu sjever- jug, povezujući naselja: Lepetane-Herceg Novi-Kotor-Donja Lastva-Tivat-Župa-Radanovići-Krašici-Kotor-Budva.

Na teritoriji opštine Tivat organizovan je linijski gradski i prigradski javni prevoz putnika, koji obavlja prevoznik „Blue Line“ d.o.o.

Shodno razvoju grada i potrebama stanovništva, donijet je plan linija kojim su određene linije u gradskom i prigradskom prevozu putnika i to na relacijama:

Tabela 39:

Redni broj linije	Naziv linije	Broj dnevnih polazaka
1	Tivat centar-Lepetane-Tivat centar	17 + 3 u sezoni
2	Tivat centar- Gradiošnica-Tivat centar	10 + 3 u sezoni
3	Tivat centar-Ostrvo cvijeća-Tiva centar	6 + 2 u sezoni
4	Tivat centar-Radovići-Tivat centar	9 + 3 u sezoni
5	Tivat centar-Krašići-Tivat centar	9 + 3 u sezoni

Trase linija javnog gradskog i prigradskog prevoza putnika vezane su za Jadran-sku magistralu i imaju sljedeće **nedostatke**: ne opslužuju naselja "iznad" magistrale i na većini autobuskih stajališta ne postoje niše za vozila javnog prevoza putnika, već ta vozila dok vrše razmjenu putnika stoje u protočnoj traci na magistralnom putu.

Razvojem grada i izgradnjom novih naselja povećava se i potreba stanovništva za uvođenjem novih linija.

Uvođenjem novih linija javnog prevoza kroz naselja, omogućilo bi se masovnije korišćenje javnog prevoza čime bi se znatno smanjile gužve u gradu, a time i potreba za parkiranjem.

Nažalost, za sada to nije moguće iz tehničkih razloga, jer ulice kroz sva naselja nisu rađene planski (nemaju potrebnu širinu poprečnih profila) za kretanje vozila javnog prevoza putnika.

Taksi prevoz je organizovan na čitavoj teritoriji opštine i obavlja se sa ukupno 133 taksi vozila, od čega 62 taksi vozila pripadaju preduzećima („Đir taxi“, „Red taxi“, „Hallo taxi“...), a 71 preduzetnicima. Izdate su 72 auto taxi licence. Na 16 lokacija su organizovana taxi stajališta sa 59 parking mesta za taxi vozila.

Po evidenciji nadležnog Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo, u Tivtu ima 33 registrovane rent-a-car agencije, sa 136 registrovanih vozila.

Autobuska stanica u Tivtu opslužuje 116 međumjesnih i međunarodnih autobuskih linija, pri čemu neke saobraćaju svakodnevno, a neke ne. Pristupne saobraćajnice obezbjeđuju dobru povezanost autobuske stanice sa magistralnim putem, a u neposrednoj blizini iste nalazi se taxi stajalište i stajalište javnog gradskog i prigradskog linijskog prevoza putnika, što omogućava bolju povezanost, kao i parkiralište za motorna vozila pratileca. Autobuska stanica ima više od 1.000 m² zatvorenog poslovnog prostora, osam perona za autobuse površine 828 m² i manji parking za motorna vozila zaposlenih. Osnovne djelatnosti koje su u funkciji su: prijem i otprema autobusa

i putnika, prijem, otprema i čuvanje prtljaga i stvari, izdavanje voznih karata i drugih prevoznih isprava, pružanje informacija o prevozu i drugih informacija.

Preduzeće D.o.o. „Autobuska stanica” je osnovano 17. 05. 2017. godine i zvanično počinje sa radom 01. 07. 2017. godine preuzimanjem objekta autobuske stanice od kompanije „Prehrana” d.o.o. Za kratko vrijeme dobija licencu „A” kategorije što znači da zadovoljava sve potrebne propise koje je propisalo Ministarstvo. Tokom prvih šest mjeseci rada broj prodatih voznih karti je 35.550, što je za 18.652 karata više u odnosu na isti period protekle godine.

U narednom periodu rad preduzeća usmjeren je na uvođenje novih linija i formiranju pratećih sadržaja.

7.1.3. Parkiranje

Izgrađena gradska struktura kao i nemogućnost građevinskih intervencija na istoj, i intenzivan rast individualne motorizacije, učinili su da i Tivat predstavlja grad sa prisutnim problemima parkiranja. To je naročito izraženo u ljetnjim mjesecima kada se broj korisnika parking prostora udvostruči. Po trenutnoj evidenciji, ukupan broj obilježenih parking mjesta u gradskoj zoni iznosi 775, a broj stambenih jedinica 912 i oko 103 poslovna prostora

Očigledno je da broj parkirališnih mesta u odnosu na broj stambenih jedinica, zaposlenih lica, pravnih lica, posjetilaca i sl. u posmatranoj zoni u potpunosti ne zadovoljava potrebe parkiranja.

U cilju poboljšanja uslova parkiranja potrebno je:

1. Pristupiti izgradnji dodatnih kapaciteta za parkiranje na lokacijama koje su planirane DUP-om Tivat – centar, što smo i projektima za naredno četvorogodište i predviđeli.

2. Pristupiti organizovanju poslova u vršenju komunalne djelatnosti upravljanja, održavanja, pružanja usluga i korišćenja javnih parkirališta i načina naplate naknade za korišćenje javnih parkirališta.

U tu svrhu osnovano je preduzeće D.o.o. „Parking servis”, koje će u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima raditi na uvođenju reda u ovoj oblasti i stvarati uslove za efikasnije korišćenje raspoloživog prostora za parkiranje. Istima je odlukom povjerenje upravljanje javnim prostorom za parkiranje vozila.

3. Favorizovati sistem javnog prevoza.

7.1.4. Biciklistički i pješački saobraćaj

Biciklistički saobraćaj. U julu 2012. godine Tivat je postao prvi grad u Crnoj Gori u kome je uveden sistem javnog biciklističkog prevoza, odnosno javni sistem za iznajmljivanje bicikala. Sistem obuhvata stanica za iznajmljivanje bicikala i biciklističke staze na obalnoj saobraćajnici kroz Donju Lastvu i Donje Seljanovo, kao i staze u sastavu gradskih saobraćajnica, i to u ulicama: 21. novembar, Palih boraca, II dalmatinske, Njegoševa, Sremskokarlovacka.

Takođe, u 2016. godine Tivat je prvi grad u Crnoj Gori koji je dobio stanicu za iznajmljivanje električnih bicikala, koja raspolaže sa šest bicikala i smještena je u neposrednoj blizini Autobuske stanice Tivat. Predmetna investicija je realizovana preko UNDP-a kroz projekat „Niskokarbonski turizam“ koji se finansira od strane Globalnog fonda za zaštitu životne sredine.

Navedenim, podržava se razvoj alternativnih vidova saobraćaja, osmišljava i razvija održivi sistem mobilnosti zasnovan na ograničenoj upotrebi motornih vozila.

Prema podacima iz NTO Crne Gore, u Tivtu imamo na raspolaganju i dvije staze za vožnju mountin bajka na Vrmcu i to stazu Tivat-Gornja Lastva dužine 7.714 m, i stazu Gornja Lastva-Tvrđava Vrmac dužine 9.045m, kao i staze na Luštici.

Pješački saobraćaj (pješačka komunikacija) pored mora, kao najatraktivnijeg prostora, **nije omogućen**, kao neprekidna veza preko cijelokupnog prostora opštine. Najduža ovakva komunikacija se pruža od šetališta Seljanovo, kroz Porto Montenegro preko šetališta Pine – obala i ulice Maršala Tita, zatim šetališta Iva Vizina do kraja lučice Kalimanj.

Sistem pješačkih komunikacija sastoji se od trotoara uz postojeće i novoplaniране objekte, velikih popločanih površina ispred većih objekata poslovnih ili stambeno-poslovnih sadržaja, kolsko-pješačkih saobraćajnica i površina sa kojih je ukinut kolski saobraćaj.

Projektom vođenja i regulisanja saobraćajnih tokova i odlukom o regulaciji saobraćaja na teritoriji opštine Tivat određene su sljedeće pješačke zone: ul. Maršala Tita, šetalište Pine-obala, šetalište Iva Vizina, obala Filipa Miloševića u Donjoj Lastvi.

U cilju unapređivanja lokalne turističke ponude treba raditi na afirmaciji postojećih pješačkih komunikacija, i uvođenju novih uz more (Lungo mare).

7.2. Pomorski saobraćaj

Pomorski saobraćaj, posebno putnički, kao mogućnost povezivanja različitih naselja tivatske opštine treba obnoviti, jer je u prošlosti funkcisao. Pristaništa postoje u svim primorskim naseljima, te ima uslova za uspostavljanje jednostavnih brodskih linija među ovim naseljima i među svim drugim naseljima Bokokotorskog zaliva.

Na lokaciji bivšeg „Arsenala”, izgrađena je marina velikog kapaciteta do 600 vezova sa svim pratećim uslugama i sadržajima - „Porto Montenegro”. Od 2010. godine „Porto Montenegro” je stekao status graničnog prelaza tako da se cijela carinska procedura obavlja u marinici.

Za potrebe domicilnog stanovništva služi postojeća lučica-privezište Kalimanj u Tivtu sa 374 vezova. Pored pomenutih, na lokalitetu Bonići operativna je manja servisna marina.

Jedina aktivna brodska linija unutar Bokokotorskog zaliva odvija se u tjesnacu Verige, na prelazu u mjestima Kamenari i Lepetani. Kompanija AD „Pomorski saobraćaj” efikasno obavlja usluge transporta vozila i putnika sa jedne na drugu stranu obale. Flotu sačinjava šest trajekata koji su svakodnevno 24 časa dostupni korisnicima. Red vožnje, kao i broj trajekata koji saobraćaju prilagođavaju se intenzitetu drumskog saobraćaja tokom cijele godine.

Po evidenciji nadležnog Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo u Tivtu ima registrovanih osam *taxi boat*.

Početkom 2018. godine je opština Tivat potpisala zajedno sa JPMD, opštinama Kotor i Herceg Novi memorandum o saradnji sa kompanijom „IGC” o realizaciji projekta „Održivi vodeni transport” kroz Boku, katamaranima na solarni pogon. Projekat je postao operativan 01. septembra 2018. godine, a početak rada planiran je od aprila/maja 2019. godine. Ovim projektom ćemo sa svim svojim prednostima oživjeti linijsko-brodski saobraćaj kroz Boku.

Posebno je interesantna ideja uvođenja pomorske linije koja bi povezala centar grada i pomorski terminal na aerodromu (studija lokacije za Aerodrom Tivat), kao i uvođenje solarnih katamarana u pomorskom saobraćaju za prevoz putnika u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva.

7.3. Vazdušni saobraćaj

Aerodrom Tivat je jedan od dva crnogorska međunarodna aerodroma. Opslužuje gradove i mesta na crnogorskom primorju, sa kojima je dobro povezan putnom saobraćajnom mrežom, i ima izuzetan značaj u turističkoj privredi Crne Gore. Zbog male širine platforme, korišćenje rulne staze ograničeno je na avione kategorije D, sa rasponom krila do 52 m. Na Aerodromu ne postoji oprema za noćno slijetanje i slijetanje u lošim vremenskim uslovima.

U blizini putničkog terminala nalazi se taksi stajalište, parkiralište za putnička vozila, parkiralište za turističke autobuse, pristupna saobraćajnica na magistralni put. Aerodrom Tivat ima naglašen sezonski karakter, i redovnim avio-linijama u toku sezone direktno je povezan sa skoro 40 gradova, iz 20 država u Evropi, na Bliskom i Srednjem istoku, a slijetaće avioni više od 30 stranih kompanija.

Tivat ima i direktnu avio-vezu sa Dubaijem i Tel Avivom. Uvode se nove linije za Rim, Veronu, Diseldorf, Ženevu, Brest, Sofiju, Burgas...

Za Tivat se leti i iz Kišinjeva, glavnog grada Moldavije, i Jerevana i Viljnusa - prijestonica Jermenije i Litvanije.

Nastavljaju se i već uobičajene redovne sezonske linije sa Oslom, Helsinkijem, Amsterdamom, Kopenhagrenom, Napuljem i Rimom, te desetak gradova u Rusiji, Bjelorusiji i Ukrajini.

U cilju unapređenja kvaliteta opsluživanja putnika planira se izgradnja nove putničke zgrade i prateće saobraćajne infrastrukture.

7.4. Upravljanje otpadom

U skladu sa organizacionim propisima, preduzeću D.o.o. „Komunalno“ Tivat je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti: sakupljanje, obrada i odlaganje otpada, sakupljanje kućnog otpada iz kanti i kontejnera, sakupljanje bezopasnog otpada iz kanti i kontejnera i drugih posuda za odlaganje, zatim održavanje parkova, javnih površina i javnih zelenih površina, održavanje komunalne infrastrukture (pijace, kapele, javni toaleia, održavanje groblja, održavanje javne rasvjete).

Više od 90% stanovništva (više od 13.000 građana) je obuhvaćeno sistemom organizovanog sakupljanja komunalnog otpada. Važno je istaći i činjenicu da se sa

većeg broja plovnih objekata koji koriste luke, odnosno marine u opštini, vrši organizovano sakupljanje ove vrste otpada.

U skladu sa ugovorom potpisanim u maju 2013. god. sa JKP „Kotor“ sakupljeni komunalni otpad sa teritorije opštine Tivat se odvozi do reciklažnog centra JKP

„Kotor“ (sadašnje „Komunalno Kotor“ d.o.o). Ovim ugovorom „Komunalno Kotor“ d.o.o. je u obavezi da nakon sekundarne selekcije komunalnog otpada (odvajanja: plastike, metala, najlona, stakla, kartona, PET ambalaže i dr) vrši transport preostalog miješanog komunalnog otpada svojim specijalnim gabaritnim vozilima (od 30 m³) do deponije „Možura“ u opštini Bar.

U opštini Tivat ne postoji postrojenje za obradu komunalnog otpada kao ni reciklažno dvorište, pa i pored te činjenice D.o.o. „Komunalno“ vrši primarnu selekciju određenih reciklabilnih komponenti (papir-karton, PET ambalaža i al limenke).

Sakupljeni ambalažni otpad se presuje u balame koje se pripremaju za prodaju registrovanim sakupljačima. Važno je naglasiti da se pored prodaje značajnih količina primarno selektovanog ambalažnog otpada vrši i značajna ušteda, koja se ogleda u tome što se za ovako sakupljen otpad ne plaća trošak njegovog deponovanja.

Saradnja sa opštinom Kotor u oblasti upravljanja otpadom će se nastaviti. Opštine Tivat i Kotor imaju slične strategije upravljanja otpadom i imaju razvijenu međuopštinsku saradnju.

Širi i regionalni pristup upravljanja otpadom je neophodan. U analizama opcija, količina i sastav otpada i postojeća/planirana infrastruktura za upravljanje otpadom u susjednim opštinama Kotor, Budva, Bar, Ulcinj i Herceg Novi, razmatraće se kao cjelina prilikom razmatranja regionalnog sistema upravljanja otpadom.

Pitanje otpada nije adekvatno riješeno.

7.5. Energetika i energetska efikasnost

Kada je u pitanju energetika, u opštini Tivat dominira potrošnja električne energije. Pored električne energije, u znatno manjim količinama koristi se ogrijevno drvo kao emergeni i naftni derivati.

Podstaknuti novim trendovima u upravljanju urbanim sredinama grad Tivat je odlučio da kroz već prihvaćeni koncept održivog razvoja dà prioritet odgovornom odnosu prema energiji kao resursu. Opšteprihvaćeni indikatori o stanju i mogućnostima u sektoru zgradarstva, saobraćaja, industrije i dr. nedvosmisleno ukazuju na potrebu da se iznađu modeli odgovorne upotrebe energije. Korišćenje obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa vezano je za razvoj, ali i za načine njihove eksploatacije, tako da se nesporno moraju primjenjivati metodologije koje u osnovi sublimiraju princip očuvanja prirodnih resursa.

Na crnogorskom primorju, pa ni u opštini Tivat, ne postoje značajni objekti za proizvodnju električne energije, nego se kompletne potrebe pokrivaju iz izvora van teritorije ove opštine.

Primorski region se napaja preko mreže crnogorske elektrodistributivne mreže na naponskom nivou 110 kV i to većim dijelom iz TS 400/110 kV Podgorica 2 (dalekovodima prema Baru, direktno prema Budvi, kao i prema Budvi preko Cetinja), a manjim dijelom 110 kV dalekovodom Trebinje (BiH) – Herceg Novi.

Sami Tivat se trenutno napaja dvostrano, dalekovodima 110 kV iz pravca Budve i iz pravca Herceg Novi

Značajno poboljšanje sigurnosti napajanja cijelog crnogorskog primorja, pa i opštine Tivat, se očekuje izgradnjom TS 400/110/35 kV Lastva snage 2X300 MVA koja je planirana da bude završena 2018. godine.

Distributivna mreža u opštini Tivat napaja se preko TS 110/35 kV Tivat. Tako dobijeni 35 kV napon napaja 4 TS 35/10 kV, kao i oko 90 TS 10/0,4 kV.

Ukupna potrošnja električne energije u opštini Tivat tokom prethodne tri godine iznosila je 218,405,774 kWh, od čega su domaćinstva potrošila 124,563,057 kWh, dok je ostala potrošnja iznosila 93,842,717 kWh, što znači da su u navedenom periodu domaćinstva potrošila oko 57 %, a ostala potrošnja oko 43 % ukupne potrošnje na teritoriji opštine, što je prikazano na grafikonu 1.

Primjećuje se da potrošnja električne energije iz godine u godinu raste, što je svakako posljedica intenzivnog razvoja opštine Tivat, što se najbolje manifestuje kroz značajne investicije već duži niz godina.

Pada u oči i povećanje učešća ostale potrošnje u odnosu na domaćinstva, što svakako treba pozdraviti jer ukazuje na činjenicu da razvoj opštine ide u pravcu rasta potrošnje u privrednim aktivnostima, prije svega turizmu, a u manjoj mjeri poveća-

njem potrošnje u stanovima.

U konačnom treba naglasiti da će Opština Tivat u periodu važenja Strateškog plana razvoja i dalje sprovoditi mjere energetske efikasnosti u skladu sa Lokalnim energetskim planom i jednogodišnjim i trogodišnjim planovima energetske efikasnosti.

U tom pravcu treba naglasiti i nekoliko bitnih projekata:

- **Fotonaponska elektrana** koja će se izgraditi na krovu administrativne zgrade

Opštine je instalisane snage 30 kW. Pored ekonomskog parametra koji će se postići, i koji je neupitan, izgradnja fotonaponske elektrane ima za cilj kao jednako važno i približavanje građanima mogućnosti i modela po kome će koristiti energiju sunčeve svjetlosti. Zakonom o energetici je definisan model razmjene energije na mjestu konekcije, koji predstavlja jedan izuzetno dobar model za potrošače električne energije. Energija proizvedena u solarnoj elektrani instaliranoj na krovu objekta može biti manja, jednakna ili veća od trenutnih potreba za električnom energijom u objektu. Pomenutom odredbom Zakona je definisano da višak proizvedene energije iz solarne elektrane potrošač predaje na mrežu, a u trenucima kada je nedovoljna proizvodnja energije, korisnik crpi energiju sa mreže. Na ovakav način se izbjegava potreba za akumulatorskim reverzibilnim baterijama koje su prilično skupe, a vijek trajanja im je ograničen.

- **Elektrifikacija velikog gradskog parka** – glavni projekat je završen u avgustu

mjesecu, a projektantska vrijednost izrade projekta je oko 200.000,00 EUR. Izvođenje ovog projekta će doprinijeti očuvanju VGP u Tivtu i njegovom “oživljavanju” u smislu posjećenosti istom u večernjim časovima. Staze VGP predstavljaju najkraću, najljepšu i inertnu vezu centra grada sa osnovnom i srednjom školom, ali i naseljima Seljanovo, Lastva, Tomičići. Smatramo da će izvođenje projekta elektrifikacije VGP doprinijeti boljoj povezanosti pomenutih naselja i škola sa centrom grada. U konačnom, osvjetljenje u VGP će doprinijeti i održivoj urbanoj mobilnosti, jer sada, uslijed njegove neosvjetljenosti, žitelji pomenutih naselja uglavnom koriste automobile za dolazak u centar grada. Osim osvjetljenja, projektom je predviđena i mogućnost priključka električnih uređaja, u dva ormarića, ukoliko se ukaže prilika i potreba za organizovanjem određenih kulturnih dešavanja na prostoru parka, koji svojom realizacijom neće ugroziti život parka kao zaštićenog prirodnog dobra.

- **Energetski nezavisan objekat sa ciljem akcentovanja gradskog zelenila kao uređene površine za javne namjene u smislu unapređenja standarda života i znanja zajednice**, na lokaciji zelene površine između policijske stanice i naselja

Seljanovo. Razlog iz kog je proizašla ideja za realizaciju projekta je težnja da se javnosti na konkretnom primjeru predstavi način života i funkcionisanja u ko-

jem vladaju principi permakulture i samoodrživosti. U tom smislu je prepozнато kao neophodno da se formira specijalno prilagođen kompleks na kojem bi se razvijale ideje iz oblasti poljoprivrede, preduzetništva, obrazovanja i energetske efikasnosti. U prilog inventivnosti ideje ide i činjenica da u Crnoj Gori za sada ne postoji niti jedan primjer kompleksa permakulture, kao ni samoodrživog objekta.

- **Razrada koncepta „Smart city - Pametni grad“**, kroz koji će se unaprijediti menadžment kvaliteta u lokalnoj samoupravi, sa ciljem da se primjenom najnovijih tehnologija obezbijedi veći nivo zadovoljenja potreba građana. Ovaj koncept bi trebalo da sublimira potrebe korisnika počev od pametnog osvjetljenja, parkiranja, kontrole buke, saobraćaja, internet konekcije i ostalog u duhu pametnih aplikacija sa ciljem objedinjenja kontrola i upravljanja. Od ovog koncepta se очekuje da bude svojevrsna nadogradnja na već postojeće sisteme u našoj lokalnoj upravi, kao što su „Sistem 48“, Informacioni sistem za praćenje potrošnje energije u objektima i sistema u vlasništvu opštine Tivat.

Postojeće stanje energetske efikasnosti vezane za toplotu kao finalnu energiju

Potencijal energetskih ušteda u Crnoj Gori bez značajnijih ulaganja, procijenjen je na 4500 TJ, što je ekvivalentno 1.250 GWh, ili oko 110.000 tona tečnih goriva, ili cca. 100 mil. EUR na godišnjem nivou. Procijenjena toplota kao finalni oblik energije dobijena iz električne energije je u 2008. godini bila na nivou od 1.300 GWh i ona će u bliskoj budućnosti predstavljati najznačajniji potencijal za smanjivanje, prije svega primjenom novih energetskih tehnologija ili mjera energetske efikasnosti u stambeno-rezidencijalnom sektoru kao i sektoru usluga i turizma. U toku posljednjih 25 godina u Crnoj Gori došlo je do promjene strukture potrošnje energije po sektorima. Stambeni i uslužni sektor imali su stalni trend rasta dok je u industrijskom sektoru primjetna stagnacija i opadanje potrošnje, dok su pojedine grane ugašene i prestale fizički da postoje. Osnovna karakteristika potrošnje energije u stambenom i uslužnom sektoru (sa turizmom) je:

- Visoko učešće električne energije kao finalnog oblika energije;
- Visok procenat transformacije električne energije u toplotu (grijanje, hlađenje, priprema sanitарне vode);
- Nepostojanje infrastrukture za veće korišćenje fosilnih goriva kao finalne energije.

Uticaj industrijskog sektora je značajno smanjen na račun ostalih sektora, prije svega stambenog i uslužnog sektora u kojima se električna energija uglavnom prevodi u toplotu kao korisnu energiju i to:

- Za potrebe grijanja i rashlađivanje prostora,
- Pripremu sanitарне tople vode i hrane.

Jedna od najvažnijih i ujedno najnepovoljnijih karakteristika trenutne potrošnje električne energije kao finalne u prethodnom periodu nakon sankcija i ratova je drastično povećanje potrošnje električne energije za proizvodnju toplice.

7.6. Vodovod i kanalizacija

D.o.o. „Vodovod i kanalizacija” Tivat registrovano je za sljedeće djelatnosti od javnog interesa:

1. Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode:

- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstava i privrede na teritoriji opštine Tivat,
- održavanje vodovodnog sistema na teritoriji opštine Tivat,
- održavanje vodvodnih sistema u seoskim naseljima na teritoriji opštine Tivat;

2. Uklanjanje otpadnih voda:

- sakupljanje i transport komunalnih, atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područja opštine Tivat,
- održavanje kanalizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda,
- prečišćavanje otpadnih voda iz kanalizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda,
- obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje,
- pražnjenje i čišćenje septičkih jama i šahtova,
- održavanje izgrađenog sistema za prihvrat i odvođenje atmosferskih voda.

Ova djelatnost je od javnog interesa i za potrebe opština Kotor i Tivat će je obavljati novoformirano zajedničko Društvo sa ograničenom odgovornošću za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat.

3. Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema:

- instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke.

Redovno vodosnabdijevanje postiže se redovnim održavanjem objekata gradskog vodovoda (izvorišta, pumpnih stanica, rezervoara i cjevovoda), obezbjeđivanjem dodatnih količina vode iz sistema Regionalnog vodovoda, izvođenjem priključaka za nove objekte, planiranjem, projektovanjem i izgradnjom novih vodovodnih sistema, održavanjem kvaliteta vode vršenjem permanentnih analiza preko ovlašćenih ustanova i naplatom usluga radi obezbjeđivanja sredstava za rad preduzeća.

Odvođenje otpadnih voda vrši se kanalizacionim sistemima i to glavnim kolektorom Seljanovo-Tivat-Solila preko pumpnih stanica Seljanovo, Kalimanj, Gradiošnica i Solila, i glavnim kolektorom Krašići-Obala Đuraševića sa deset pumpnih stanica.

Vodosnabdijevanje i odvođenja otpadnih voda

Opština Tivat zauzima ukupnu površinu od 46 km², od koje je vodovodnom mrežom pokriveno 95% teritorije, tj. oko 43 km². Sadašnja kanalizaciona mreža pokriva područje centra grada, Kalimanj, Seljanovo i dio naselja Krašići.

Perspektiva VIK-a:

- Nastavlja se izgradnja kanalizacionog sistema;
- Osavremenjavanje postojećih softverskih sistema: finansijskih i tehničkih. Ugradnja i implementacija novih, sofisticiranih softvera;
- Obuka kadrova za poboljšanje rada u oblasti finansija, planiranja, i obuka za korišćenje novih softvera i nove tehnologije.

Izvršće se unapređenje vodosnabdijevanja kroz zamjenu dotrajale vodovodne mreže i izgradnju novih kapaciteta.

7.7. Ostala infrastruktura

Pijačne usluge

Na teritoriji opštine Tivat pružanje pijačnih usluga vrši se u tri pijačna objekta na lokaciji Tivat – centar i u prigradskim naseljima Seljanovo i Radovići.

Gradska tržnica je organizovana na površini od 1.275 m², prodajnih mjesta ima 54 i raspoređena su u pet sektora i to:

- sektor za prodaju voća i povrća sa 38 prodajnih mjesta,
- sektor za prodaju mlijekočnih proizvoda sa šest prodajnih mjesta,
- sektor za prodaju jaja sa jednim prodajnim mjestom,

- sektor za prodaju ribe sa pet prodajnih mjesta i
- sektor za prodaju suhomesnatih proizvoda sa četiri prodajna mjesta.

Upravljanje pijacama povjereno je D.o.o. „Komunalno“ Tivat koje je u obavezi da obezbjedi da se pijačne usluge pružaju svakodnevno i u skladu sa pijačnim redom.

Na teritoriji opštine nema organizovane kamionske pijace, a u toku sezone prodaje grožđa na lokaciji ispred sportske dvorane koja nije privredna namjeni, ista se stihijski formira.

Javna rasvjeta

Na teritoriji opštine Tivat javnom rasvjjetom pokriven je uži i širi centar grada, kao i prigradska naselja sa oko 2.700 svjetiljki koje se napajaju sa 57 napojnih trafo-stanica. Javnom rasvjjetom upravlja i istu održava komunalno preduzeće.

Postojeće svjetiljke su u dosta lošem stanju zbog starosti ugrađenih rasvjjetnih tijela i zbog zastarele tehnologije koja višestruko doprinosi energetskoj neefikasnosti postojećeg sistema.

Trenutno se sprovode aktivnosti projekta „IRENE – Interregional Renewable & Energy efficiency network“ shodno kojem će se izvršiti modernizacija značajnog broja svjetiljki i sijalica i implementacija led tehnologije u javno osvjetljenje.

8. ŽIVOTNA SREDINA

Očuvana i zdrava životna sredina predstavlja preuslov za zdravo i zadovoljno društvo. Pored zadovoljavanja ekološkog standarda, stanje životne sredine se odražava i na zdravstveno stanje građana, ekonomsko stanje i društveni život zajednice.

Gravitiranje stanovništva na određenoj teritoriji nosi sa sobom evidentne rizike po narušavanje stanja životne sredine, koji se ogledaju kroz negativne uticaje prekomjerne urbanizacije i intenzivne gradnje, koja često nije praćena srazmernom izgradnjom gradskih saobraćajnica i uređenjem javnih površina, zatim uticaj buke koja potiče od različitih uzvora (u velikoj mjeri od drumskog i avio saobraćaja koji predstavljaju trajne izvore buke), različita zagađenja vazduha, vode i zemljišta, neadekvatno odlaganje otpada, uticaji elektromagnetnih i ionizujućih zračenja, i drugi negativni uticaji, pri čemu se na pojedinim djelovima teritorije tivatske opštine nalaze mesta na kojima je stanje životne sredine izrazito narušeno (nesanirano nekadašnje odlagalište otpada Sinjarevo, itd).

U cilju otklanjanja prijetnji po životnu sredinu potrebno je spriječiti negativne uticaje koji dovode do njenog narušavanja, i to kroz savjesno planiranje prostora, očuvanje prirodnih predjela i biodiverziteta, programe praćenja različitih segmenata životne sredine, sprovođenja mjera koje se određuju kroz postupke strateške projekcije uticaja, odnosno procjene uticaja na životnu sredinu, projekte remedijacije i sl. Izuzetno važan aspekt zaštite životne sredine čini permanentna edukacija svih generacija o važnosti očuvanja životne sredine i razvijanje odgovornog odnosa prema njoj. S obzirom na postojeće stanje od izuzetne je važnosti zaustavljanje prekomjerne gradnje u obalnom pojasu i očuvanje prirodnih predjela, očuvanje prirodne obale i podmorja, unapređenje upravljanja otpadom, izgradnja infrastrukture, formiranje zelenih površina uz saobraćajnice, uspostavljanje kontrole nad zagađivanjem vazduha, vode i zemljišta, kao i brojne druge mjere kojima se obezbjeđuje očuvanje zdrave životne sredine.

Sa stanovišta ekoloških i razvojnih problema, istaknuti su: teškoće u očuvanju mediteranskog biodiverziteta; krivolov na moru, naročito najkvalitetnijih vrsta, dobija prijeteće razmjere (gubljenje dijela biološkog diverziteta akvatorija); visok seizmički rizik; nedostatak pijače i tehničke vode, visoka zapuštenost sistema za vodosnabdijevanje, velikog gubitka vode na mreži; nedovoljan tretman kanalisanih otpadnih voda i problemi zagađivanja akvatorija, naročito u Boki Kotorskoj i luci u Baru; opasnost i rizik od šumskih požara; znatno zaostajanje pomorskog saobraćaja, naročito priobalne plovidbe, u odnosu na potrebe; pojave netradicionalnih arhitektonskih i urbanih formi u izgradnji i uređenju naselja i drugog prostora.

8.1. Zaštićena prirodna dobra

Opština Tivat je bez obzira na evidentne pritiske urbanizacije koji se mogu sagledavati ne samo na lokalnom već i na državnom i regionalnom nivou, uspijela da kroz postojeću prostorno-plansku dokumentaciju, u prvom redu PUP opštine sačuva skoro 1/3 svoje teritorije od urbanizacije i to kroz institut zaštićenih prirodnih dobara. Naime:

- **Veliki gradski park**, zaštićen od 1968. godine, a revizijom statusa i kategorije Odlukom o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra Veliki gradski park u Tivtu („Sl. list CG – opštinski propisi“, broj 04/15) određena je vrsta spomenik prirode, III kategorija – značajno zaštićeno prirodno dobro lokalnog značaja, a za upravljača ovog zaštićenog prirodnog dobra je imenovano preduzeće „Komunalno“ d.o.o. iz Tivta. Za ovo zaštićeno područje izrađen je 2015. godine Plan upravljanja za period 2016 - 2021. godine, na osnovu kojeg se donose godišnji programi upravljanja, koji se aktivno sprovode. U skladu sa predmetnim aktivnostima će se realizovati prema dinamičkom planu sa posebnim akcentom na uređenje između ostalog fontane u VGP, koja sada, kada je uvedena čuvarska služba, je za očekivati da će biti u znatno boljem stanju. Takođe, od posebnog značaja za lokaciju parka je realokacija bivšeg *Vojnog kupatila* iz kompleksa Porto Montenegro na lokaciju Velikog gradskog parka kako je to i planirano postojećom prostorno-planskom dokumentacijom.

- **Plaža Pržna**, koja je Rješenjem o zaštiti objekata prirode („Sl. list SRCG“ br. 30/68, br 01-959) kategorisana kao “rezervat prirodnog predjela”.

- **Tivatska Solila**, njima je Rješenjem o upisu u centralni registar zaštićenih objekata prirode za Crnu Goru („Sl. list CG“, broj 70/08) određena kategorija “posebni (specijalni) rezervat prirode”. Tivatska Solila su IBA područje, područje od međunarodnog značaja za boravak ptica, Emerald stanište Bernske konvencije, Ramsar područje, a nalaze se i na preliminarnoj Natura 2000 listi. Za tivatska Solila su izrađene studije u kojima je obrađen hidrološki režim i kulturne vrijednosti područja, a kontinuirano se sprovode istraživanja različitih segmenata biodiverziteta i obnova infrastrukture.

Tivatska Solila i plaža Pržna se nalaze u zoni morskog dobra, te u skladu sa članom 55 stav 5 Zakona o zaštiti prirode („Sl. list CG“, broj 54/16) zaštićenim prirodnim dobrima koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.

- **Brdo Vrmac** u Prostorno-urbanističkom planu Opštine Tivat do 2020. godine se sagledava kao budući park prirode, a razrađivaće se kroz lokalnu studiju lokacije. Za brdo Vrmac potrebno je izraditi studiju zaštite, donijeti akt o proglašenju zaštićenog

prirodnog dobra, shodno Zakonu o zaštiti prirode („Sl. list CG“, broj 54/16) i istim imenovati upravljača, a nakon toga donijeti plan upravljanja. U sklopu IPA projekta „Baština - pokretač razvoja“, koji se sprovodio u okviru programa prekogranične saradnje između Hrvatske i Crne Gore vršena su istraživanja prirodnih i kulturnih vrijednosti na području brda Vrmac koja su 2015. godine rezultirala, između ostalog, studijama prirodne i kulturnih vrijednosti Vrmca, koje predstavljaju kvalitetnu osnovu za izradu studije zaštite za brdo Vrmac.

Takođe, ne smije se izostaviti ni činjenica da su važećim PUP-om planirani i tzv. *zeleni koridori*, odnosno prostori između već postojećih ili novoplaniranih urbanih područja, a koji imaju funkciju prije svega povezivanja zaštićenih i potencijalno zaštićenih prirodnih lokaliteta sa obalnim pojasmom. Ovi prostori omogućavaju tzv. *disanje prostora* i kao takvi se moraju zadržati u funkciji održivosti lokaliteta sa višenamjenskom funkcijom.

8.2. Pregled realizovanog po godinama

Opština Tivat od sredine 2016. godine ima formiran Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost u čijoj nadležnosti su, između ostalog, i postupci sprovođenja strateških procjena uticaja na životnu sredinu i procjena uticaja na životnu sredinu, kao i učešće u staranju o zaštićenim prirodnim dobrima i sprovođenje politika energetike i energetske efikasnosti. Imajući u vidu najavljeno otvaranje poglavlja 27 u oblasti zaštite životne sredine za očekivati je da će se djelokrug poslova i nadležnosti ovog sekretarijata proširivati s obzirom na zahtjevnost aktivnosti i ciljeva koji treba da budu postignuti.

Takođe, jedna smo od rijetkih ako ne i jedina opština koja na nivou lokalne samouprave ima formiran Zeleni tim čiji su članovi predstavnici javnih ustanova, te civilnog i nevladinog sektora sa teritorije opštine. Zadatak navedenog tima je sprovođenje aktivnosti Lokalnog plana zaštite životne sredine i Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet, kao i izvještavanje javnosti o sprovedenim akcijama. Za istaći je da konkretni tim nema inspekcijske nadležnosti, ali se svakako zaključuje da kao tijelo na volonterskoj osnovi zasluguje da bude prepoznato kao primjer dobre prakse na nivou lokalne uprave. Prosječan broj aktivnosti koje sprovodi Zeleni tim na godišnjem nivou je iznad 20, a sam tim je osnovan 2011. godine od strane tadašnjeg predsjednika opštine kao jedna od aktivnosti planirana tadašnjim Lokalnim akcionim planom zaštite životne sredine. Pod okriljem Sekretarijata Zeleni tim ima izuzetnu edukativnu ulogu pa se tokom čitave godine, a najčešće povodom obilježavanja datuma bitnih za ekologiju, organizuju razne radionice, predavanja, ekološke akcije i slične aktivnosti sa učenicima različitih uzrasta.

Opština u skladu sa aktuelnim Lokalnim akcionim planom zaštite životne sredine 2017 - 2021. godine i Lokalnim akcionim planom za biodiverzitet 2018 - 2023. godine sprovodi **monitoring kvaliteta zemljišta, kvaliteta vazduha, ispitivanje nivoa elektromagnetskog polja** na različitim lokacijama na teritoriji opštine, a tokom 2018. godine započeto je **istraživanje morskog biodiverziteta** na većem broju lokacija tivatskog akvatorijuma. U cilju **zaštite od buke** u životnoj sredini donesena je Odluka o utvrđivanju akustičkih zona na teritoriji opštine Tivat („Službeni list CG - opštinski propisi“, broj 43/17), prema kojoj je teritorija opštine Tivat podijeljena na više zona u kojima je limitiran nivo buke shodno karakteristikama prostora. Pored navedenog u Tivtu se nalazi jedna od ukupno pet mjernih stanica za **praćenje koncentracije alergenog polena** u atmosferi, a podaci se očitavaju tokom čitave godine. Radi **zaštite urbanih zelenih površina** i sa ciljem zaštite biodiverziteta u užem gradskom jezgru 2013. godine izrađen je katastar stabala sa posebnim akcentom na Veliki gradski park. U parku na Trgu Dara Petkovića izvršeno je postavljanje gumene (tartan) podloge na prostoru dječjeg igrališta, kako bi se stvorili kvalitetni uslovi za igru i razonodu. Sekretarijat aktivno učestvuje u akcijama pošumljavanja koje se svake godine sprovode na različitim područjima koja su stradala u požarima.

Opština Tivat je 2013. godine, s obzirom na istorijsku važnost područja i izuzetne prirodne i pejzažne vrijednosti poluostrva Luštica i brda Vrmac, pristupila **uređenju planinskih staza**. Do sada su uređene i u Registar planinskih staza upisane staze Radovići - Žanjice - Radovići (28 km), Plavi horizont - Bigovo - Plavi horizont (12 km), Solila - Grabovac (4,2 km) i Peani - Gornji Bogdašići (4,3 km), pored čega postoji još oko 15 km očišćenih i markiranih staza na području Vrmca koje nisu upisane u Registar zbog nekompletirane dokumentacije. U 2017. godini potpisana je Memorandum o saradnji između Opštine Tivat i Opštine Herceg Novi za realizaciju i održavanje planinskih staza na poluostrvu Luštica, nakon čega su posjetiocima ovog izuzetno atraktivnog područja, koji administrativno dijele dvije opštine, dostupne i staze Rose - Tići (2,8 km), Gornji Klinci - Obosnik (4,1 km), Pristan - Zabrdje (1,2 km), Krašići - Gornji Krašići - Gošići (3,7 km). Opština Tivat planira da nastavi aktivnosti na proširenju postojećih planinarskih staza i vidikovaca. Ovdje naročito postoji prostor i za međuopštinsku saradnju s obzirom na cjelevitost teritorija (Tivat, Herceg Novi i Kotor).

9. SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI	ŠANSE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Klimatsko-geografske karakteristike opštine. - Bogata kulturno-istorijska baština. - Postojanje zaštićenih prirodnih dobara sa očuvanim lokalitetima izuzetnih prirodnih i pejzažnih vrijednosti. - Prisustvo strateških investitora. - Postojanje svih nivoa obrazovnja. - Stabilna lokalna samouprava i preduzeća čiji je osnivač Opština. - Dobra saradnja između institucija na svim nivoima. - Proaktivnost i transparentnost lokalne samouprave. - Postojanje prostorno-planske dokumentacije i razvojnih programskih dokumenata. - Postojanje aerodroma. - Postojanje preduzeća za prečišćavanje otpadnih voda. - Atrakтивna destinacija, povoljna za investiciono ulaganje i razvoj mnogih vidova turizma sa naglaskom na elitni i nautički turizam. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neusklađenost ponude i tražnje na tržištu radne snage. - Nepostojanje detaljnih energetskih pregleda objekata u vlasništvu Opštine, kako bi se mogli precizno izračunati benefiti intervencije u energetsku efikasnost objekata. - Nedovoljna istraženost i iskorušenost i ulaganje u korišćenje OIE. - Nedovoljno razvijena komunalna infrastruktura. - Neujednačena dinamika realizacije infrastrukturnih investicija. - Neplanska gradnja. - Linearna urbanizacija sa posebnim akcentom na uži obalni pojas što za konačnu posljedicu ima pritisak na obalno područje. - Nepostojanje dovoljnog broja požarnih puteva na Vrmcu i Luštići. - Postojanje neuređenog odlagališta otpada Sinjarevo. - Neprilagođenost javnih objekata osobama sa invaliditetom. - Djelimično zastarela i neadekvatna sportska infrastruktura. - Izražena sezonalnost i izraženo vidno opterećenje svih vidova infrastrukture (saobraćajna preopterećenost u ljetnjoj sezoni). - Nedovoljno razvijena turistička receptivna infrastruktura u odnosu na planove i tendencije razvoja. - Nepotpuna valorizacija atraktivnih turističkih i investicionih lokaliteta (O. cvijeća, Sv. Marko, Župa...). 	<ul style="list-style-type: none"> - Iskoristiti povoljno geografsko-klimatske uslove za korišćenje obnovljivih izvora energije. - Područje Vrmca - zakonom zaštićeno prirodno dobro. - Kulturno-istorijska vrijednost lokaliteta i potencijala koji isti nose kroz očuvanje tradicije (ambijentalne celine). - Diversifikacija turističkog proizvoda (kulturni, sportski, kongresni turizam). - Mogućnost otvaranje novih smjerova u obrazovanju u skladu sa potrebama tržišta rada. - Povećanje ponude neformalnih obrazovnih programa. - Uspostavljanje linijskog pomorskog saobraćaja. - Izgradnja vodnog terminala na aerodromu - Mogućnost korišćenja sredstava iz IPA predpristupnih fondova. - Producenje turističke sezone. - Sve veća promocija Tivta u internacionalnim okvirima. - Povećanje broja privrednih subjekata - porast zaposlenosti. - Širenje tržišta uz povećanje dostupnosti destinacija. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gubitak prirodnih plaža i nedostatak gradskih plaža. - Devastiranje životne sredine. - Seizmički hazard (elementarne nepogode, požari). - Neusaglašenost potreba između lokalnog stanovništva i turista. - Zanemarivanje tradicionalnih kulturnih vrijednosti. - Nekontrolisana i neadekvatna gradnja. - Nedovoljna obučenost u novim znanjima, tehnologijama i iskustvima vezanim za nove trendove. - Konkurenčija novih destinacijskih tržišta iz okruženja. - Dalja linearna urbanizacija. - Pretjerana stanogradnja - sindrom "zatvorenih škura". - Siva ekonomija. - Neusmjeravanje sredstava u strateški važne i planirane investicije.

OPŠTI CILJ RAZVOJA OPŠTINE TIVAT

Tivat - grad koji oblikuje budućnost.

Održivi razvoj Tivta kao grada jednakih šansi za sve njegove građane. Želimo da budemo efikasna i otvorena lokalna samouprava koja će pružanjem kvalitetnih i svima dostupnih javnih usluga uživati povjerenje svih korisnika i partnera. Ostaćemo vodeći po načinu upravljanja javnim dobrima i obezbjediti dalji napredak Tivta kao prestižne destinacije nautičkog turizma prepoznate u Crnoj Gori i svijetu po očuvanoj prirodnoj i kulturnoj baštini.

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJEVI SA PRIORITYIMA

Specifični strateški cilj 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture

Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom.

1. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE MR1 II FAZA
2. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE ZA LUŠTICU (NASTAVAK NA MR 2)
3. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE MR2
4. IZGRADNJA „LUNGO MARE” KRAŠIĆI I FAZA
5. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA TROTOARA KAO I MODERNIZACIJA LOKALNIH PUTEVA
6. IZGRADNJA ŠETALIŠTA „BELANI” I FAZA
7. IZGRADNJA KRUŽNOG TOKA NA ULAZU U TIVAT (GRADIOŠNICA)
8. IZGRADNJA KRUŽNOG TOKA KOD STARE ZGRADE OPŠTINE
9. IZGRADNJA PRISTUPNE SAOBRAĆAJNICE ZA NADZEMNU GARAŽU - PINE
10. IZGRADNJA NADZEMNE GARAŽE IZA „PINA”
11. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE GORNJE SELJANOVO - BR. 6 I BR. 17 (PORED VRTIĆA)
12. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICA PODKUK
13. IZGRADNJA BULEVARA KROZ TIVAT
14. IZGRADNJA ZAOBILAZNICE OKO TIVTA
15. ZAVRŠETAK IZGRADNJE SAOBRAĆAJNICE CACOVO III FAZA

Prioritet 2: Izrada projektno-tehničke dokumentacije za saobraćajnu infrastrukturu.

16. IZRADA PROJEKTNO-TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ZA „LUNGO MARE” (II, III FAZA)

SPECIFIČAN STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa

Prioritet 1: Poboljšanje uslova za razvoj kulture.

17. RADOVI NA REKONSTRUKCIJI OBJEKTA LJETNJE POZORNICE DONJA LASTVA

18. KULTURNO-UMJETNIČKE MANIFESTACIJE
19. FESTIVAL FILMSKE PRODUKCIJE

Prioritet 2: Unapređenje uslova iz oblasti obrazovanja.

20. RADOVI NA REKONSTRUKCIJI , DOGRADNJI I NADOGRADNJI VRTIĆA I ŠKOLA

Prioritet 3: Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite.

21. RADOVI NA IZGRADNJI OBJEKTA CRVENOG KRSTA I DNEVNOG CENTRA ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU

22. RADOVI NA IZGRADNJI OBJEKATA DOMA ZA STARE

Prioritet 4: Stambeno zbrinjavanje funkcionera, lokalnih službenika i drugih društvenih grupa.

23. RADOVI NA IZGRADNJI OBJEKATA ZA RJEŠAVANJE STAMBENIH POTREBA FUNKCIONERA I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTE-NIKA

24. IZGRADNJA OBJEKATA NA LOKACIJI LUKOVIĆA BARAKE

Prioritet 5: Poboljšanje statusa pojedinih društvenih grupa.

25. REKONSTRUKCIJA OBJEKTA „ŠOPING CENTRA“

Prioritet 6: Poboljšanje uslova rada zaposlenih u preduzećima koja obavljaju djelatnosti od javnog interesa.

26. IZGRADNJA OBJEKATA OPERATIVNOG CENTRA ZA „KOMUNAL-NO“ D.O.O. I „VIK“ D.O.O.

27. IZGRADNJA VATROGASNOG DOMA U GRADIOŠNICI

28. IZGRADNJA OBJEKTA ZA CENTRALNE DJELATNOSTI (GARAŽE / POSLOVANJE) NA LOKACIJI POLICIJSKE STANICE

Prioritet 7: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastructure.

29. IZGRADNJA SPORTSKO-REKREATIVNOG CENTRA SATENISKIM TERENIMA NA LOKACIJI BIVŠE KASARNE LEPETANE

30. IZGRADNJA ZATVORENOG BAZENA

31. RADOVI NA SANACIJI I OPREMANJU MOBILIJAROM IGRALIŠTA,

SPORTSKIH TERENA
32. IZGRADNJA SPORTSKO-REKREATIVNOG CENTRA „ŽUPA”

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 3: Obezbeđenje kontinuiranog vodosnabijevanja i unapređenje komunalne infrastrukture.

- Prioritet 1:** Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture
- 33. IZGRADNJA REZERVOARA U GRADIOŠNICI SA CJEVOVODIMA
 - 34. ODVOĐENJE OTPADNIH VODA 35. ODVOĐENJE ATMOSFERSKIH VODA NA SELJANOVU
 - 36. IZGRADNJA SEKUNDARNE I TERCIJALNE KANALIZACIONE MREŽE GORNJI KALIMANJ I MARIĆI
 - 37. IMPLEMENTACIJA DUGOROČNIH INVESTICIONIH MJERA ZA TIVAT38. UREĐENJE I KOMUNALNO OPREMANJE LUČICE KALIMANJ
 - 39. PROŠIRENJE GROBLJA BRDIŠTE

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 4: Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti.

- Prioritet 1:** Upravljanje otpadom
- 40. NABAVKA KONTEJNERA ZA ODLAGANJE OTPADA
- Prioritet 2:** Sanacija ugroženih lokaliteta.
- 41. RADOVI NA EKOLOŠKOJ REVITALIZACIJI PROSTORA
 - 42. SANACIJA NEUREĐENOOG ODLAGALIŠTA OTPADA NA LOKACIJI SJAREVO I GRABOVAC

Prioritet 3: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje električnom energijom,

- 43. RADOVI NA IZMJESTANJU DALEKOVODA U GRADIOŠNICI
- 44. IZGRADNJA NOVE JAVNE RASVJETE
- 45. RADOVI NA ELEKTRIFIKACIJI VELIKOG GRADSKOG PARKA
- 46. IZGRADNJA FOTONAPONSKE ELEKTRANE NA KROVU ADMINISTRATIVNE ZGRADE OPŠTINE

Prioritet 4: Proglašenje zaštićenim parkom prirode.
47. PROGLAŠENJE VRMCA ZAŠTIĆENIM PARKOM PRIRODE

INDIKATORI

Za 2020. godinu opština će Akcionim planom prioritetno predvidjeti nastavak realizacije projekata koji su strateškim planom predviđeni kao višegodišnji, a započeti u 2019. godini. Takođe, realizovaće projekte iz oblasti saobraćaja i saobraćajne infrastrukture, kao i vodovodne i komunalne infrastrukture. Sredstva će se planirati na nivou budžeta 2019. godine.

9. Projekti

Strategija razvoja sadrži set razvojnih i drugih projekata, koji su prepoznati u funkciji unapređenja životnog standarda i razvoja opštine Tivat. Slijedi pregled predloženih projekata sa više informacija o realizaciji svakog od njih, uključujući: kratak opis projekta, predložene aktivnosti, očekivane rezultate i indikatore, partnere i okvirni budžet, ukoliko je moguće napraviti procjenu. Za pojedine projekte u trenutku izrade strateškog plana nisu poznati svi detalji. Ovo se posebno odnosi na neophodna budžetska sredstva, jer u okviru određenih projekata potrebno je prethodno urediti idejno rješenje ili glavni projekat, kako bi finansijski okvir bio poznat.

Projekat: 1. IZGRADNJA SAOBRĀCAJNICE MR1 II FAZA
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Izgradnjom saobraćajnice MR1 II faza povezaće se kompleks Luštice Bay sa lokalnom saobraćajnicom ka centru grada. Na ovaj način rasteretiće se saobraćaj na lokalnom putu preko Obale Đuraševića.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima i turistima kao rezidentima u naselju Luštica Bay.
Aktivnosti: 1. Izvođenje radova 2. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Rasterećenost gradskog saobraćaja• Bolja komunikacija od kompleksa Luštice Bay do centra grada• Unapređenje poslovnog ambijenta za potencijalne investitore
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uredenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat i Direkcija javnih radova
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 3.000.000,00 EUR; Vlada Crne Gore i budžet DJR
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godina
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 2. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE ZA LUŠTICU (NASTAVAK NA MR2)
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Izgradnjom saobraćajnice za Lušticu omogućiti će se da dio poluostrva koji pripada opštini Tivat dobjije novu saobraćajnicu koja je nastavak saobraćajnice MR2, te spaja tivatski i novski dio poluostrva. Na ovaj način cijelo poluostrvo će biti pokriveno saobraćajnom infrastrukturom.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Eksproprijacija zemljišta2. Izrada projektne dokumentacije za izgradnju saobraćajnice3. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla4. Izvođenje radova5. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Bolja saobraćajna komunikacija od poluostrva Luštica do centra grada• Unapređenje poslovnog ambijenta za potencijalne investitore
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 300.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godina
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 3. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE MR2
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Izgradnjom saobraćajnice MR2 povezaće se kompleks Luštice Bay sa lokalnom saobraćajnicom ka centru grada. Na ovaj način rasteretiće se saobraćaj na lokalnom putu preko Obale Đuraševića.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima i turistima kao rezidentima u naselju Luštica Bay.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (ocekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Rasterećenost gradskog saobraćaja• Bolja komunikacija od kompleksa Luštice Bay do centra grada• Unapređenje poslovnog ambijenta za potencijalne investitore
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat i Direkcija javnih radova
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 2.000.000,00 EUR; Vlada Crne Gore i budžet DJR
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godina
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 4. IZGRADNJA „LUNGO MARE“ KRAŠIĆI I FAZA
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Izgradnjom „Lungo mare“ Krašići I faza omogućiće se nesmetano kretanje turista i pješaka obalnim područjem Krašića. Na ovaj način stvorice se bolji uslovi za turističku ponudu ovog dijela grada.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Izvođenje radova2. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (очекivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unapređena turistička ponuda• Poboljšana saobraćajna komunikacija• Rasterećenost saobraćajne infrastrukture
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih šetališnih površina prema prostorno-planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat i JP Morsko Dobro
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 800.000,00 EUR; Opština Tivat i JP Morsko Dobro
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godina
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 4. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA TROTOARA KAO I MODERNIZACIJA LOKALNIH PUTEVA
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Projekat podrazumijeva izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih površina za pješake i automobile. Na ovaj način će se omogućiti bezbjedno i lakše kretanje pješaka i automobila kao i povezivanje pješačkih i saobraćajnih komunikacija.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Eksproprijacija zemljišta2. Izrada projektne dokumentacije3. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla4. Izvođenje radova5. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšana saobraćajna komunikacija• Bezbjednije i jednostavnije kretanje pješaka
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih pješačkih zona i šetališnih staza prema planskoj dokumentaciji• Broj kompletno modernizovanih saobraćajnica
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 2.500.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 4 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 5. IZGRADNJA ŠETALIŠTA „BELANI” I FAZA
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Projekat podrazumijeva izgradnju jednog dijela saobraćajnice, šetališne zone sa pratećim sadržajima (sanitarni čvor) , kabine za presvlačenje, ugostiteljski objekat).
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (очекivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unapređena turistička ponuda• Poboljšana saobraćajna komunikacija• Rasterećenost saobraćajne infrastrukture
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih šetališnih zona prema planskoj dokumentaciji• Broj kompletno uređenih plaža
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat, JP Morsko dobro
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 1.100.000,00 EUR; Opština Tivat, JP Morsko dobro
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godina
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 6. IZGRADNJA KRUŽNOG TOKA NA ULAZU U TIVAT (GRADIOŠNICA)
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Projekat podrazumijeva izgradnju kružnog toka na ulazu u Tivat. Na ovaj način će se omogućiti lakše uključivanje automobila u saobraćaj kao i smanjiti gužve i zastoje prilikom isključivanja i uključivanja automobila u saobraćajne tokove.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Eksproprijacija zemljišta2. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla3. Izvođenje radova4. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšana saobraćajna komunikacija• Rasterećenost saobraćajne infrastrukture• Unapređena turistička ponuda
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih kružnih tokova prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 450.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godina
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 7. IZGRADNJA KRUŽNOG TOKA KOD STARE ZGRADE OPŠTINE
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Projekat podrazumijeva izgradnju kružnog toka kod stare zgrade Opštine. Na ovaj način će se omogućiti lakše uključivanje automobila u saobraćaj kao i smanjiti gužve i zastoji prilikom isključivanja i uključivanja automobila u saobraćajne tokove.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšana saobraćajna komunikacija• Rasterećenost saobraćajne infrastrukture• Unapređena turistička ponuda
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uredenih kružnih tokova prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 430.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godina
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 8. IZGRADNJA PRISTUPNE SAOBRAĆAJNICE ZA NADZEMNU GARAŽU „PINE”
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Projekat podrazumijeva izgradnju pristupne saobraćajnice kojom bi se omogućio pristup planiranoj nadzemnoj garaži u centru grada.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: 1. Eksproprijacija zemljišta 2. Izrada projektne dokumentacije za izgradnju pristupne saobraćajnice 3. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla 4. Izvođenje radova 5. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšana saobraćajna komunikacija• Rasterećenost saobraćajne infrastrukture• Unapređena turistička ponuda
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 300.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projektna ideja: 9. IZGRADNJA NADZEMNE GARAŽE IZA „PINA“
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Projekat podrazumijeva izgradnju nadzemne garaže u centru grada iza „Pina“ čijom izgradnjom bi se povećao broj parking mjestra.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Eksproprijacija zemljišta2. Izrada projektne dokumentacije za izgradnju pristupne saobraćajnice3. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla4. Izvođenje radova5. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Povećan broj parking mesta• Poboljšana saobraćajna komunikacija• Rasterećenost saobraćajne infrastrukture• Unapređena turistička ponuda
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenog parking prostora prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 840.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 10. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE GORNJE SELJANOVO – BR. 6 I BR. 17 (PORED VRTIĆA)
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Projekat podrazumijeva izgradnju saobraćajnice u Gornjem Seljanovu koja je paralelna sa Jadranskom magistralom i ujedno predstavlja nastavak izgradnje saobraćajnice prema vrtiću u Lastvi. Na ovaj način stvorila bi se alternativna saobraćajna komunikacija i rasteretila Jadranska magistrala.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: 1. Eksproprijacija zemljišta 2. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla 3. Izvođenje radova 4. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): • Poboljšana saobraćajna komunikacija • Rasterećenost saobraćajne infrastrukture • Unapređena turistička ponuda
Izlazni indikatori: • Broj kompletno uređenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: • Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: • 400.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 1 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**11. IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICA PODKUK****Područje i nivo prioriteta:****Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom****SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1:****Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture**

Prioritet 1:

Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom**Opis projekta:**

Projekat podrazumijeva izgradnju dvije saobraćajnice u naselju Podkuk. Izgradnjom ove dvije saobraćajnice omogućio bi se pristup urbanističkim parcelama, privođenje plana namjeni i valorizacija predmetnog zemljišta.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.

Aktivnosti:

1. Eksproprijacija zemljišta
2. Izrada projektne dokumentacije za izgradnju pristupnih saobraćajnica
3. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
4. Izvođenje radova
5. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Poboljšana saobraćajna komunikacija
- Valorizacija predmetnog zemljišta
- Rasterećenost saobraćajne infrastrukture
- Unapređena turistička ponuda

Izlazni indikatori:

- Broj kompletno uredenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 920.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Stanovnici, privrednici, turisti

Period implementacije:

3 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 12. IZGRADNJA BULEVARA KROZ TIVAT
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1: Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom
Opis projekta: Projekat podrazumijeva izgradnju saobraćajnice sa četiri saobraćajne trake i trotoarom u dužini od 4,9 km. Na ovaj način smanjile bi se saobraćajne gužve u gradu, a posebno u periodu turističke sezone.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Eksproprijacija zemljišta2. Izrada projektne dokumentacije3. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvodača radova i ugovaranje posla4. Izvođenje radova5. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (очекivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšana saobraćajna komunikacija• Rasterećenost saobraćajne infrastrukture• Unapređena turistička ponuda
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 10.000.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 4 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**13. IZGRADNJA ZAOBILAZNICE OKO TIVTA****Područje i nivo prioriteta:****Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom****SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1:****Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture**

Prioritet 1:

Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom**Opis projekta:**

Projekat podrazumijeva izgradnju obilaznice oko Tivta. Na ovaj način smanjile bi se saobraćajne gužve u gradu, a posebno u periodu turističke sezone.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.

Aktivnosti:

1. Eksproprijacija zemljišta
2. Izrada projektnе dokumentacije za izgradnju pristupnih saobraćajnica
3. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
4. Izvođenje radova
5. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Poboljšana saobraćajna komunikacija
- Rasterećenost saobraćajne infrastrukture
- Unapređena turistička ponuda

Izlazni indikatori:

- Broj kompletno uredenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji

Odgovorna strana:

- Ministarstvo saobraćaja

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 57.000.000,00 EUR; DJR

Ciljne grupe/korisnici:

Stanovnici, privrednici, turisti

Period implementacije:

4 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projektna ideja:**14. ZAVRŠETAK IZGRADNJE SAOBRAĆAJNICE CACOVO III FAZA****Područje i nivo prioriteta:**

Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1:

Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture

Prioritet 1:

Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih saobraćajnica sa saobraćajnom infrastrukturom

Opis projekta:

Projekat podrazumijeva završetak izgradnje saobraćajnice u naselju Cacovo. U predhodnom periodu odradene su dvije faze izgradnje saobraćajnice te bi se na ovaj način kompletirala izgradnja saobraćajnice.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Poboljšana saobraćajna komunikacija
- Rasterećenost saobraćajne infrastrukture
- Unapređena turistička ponuda

Izlazni indikatori:

- Broj kompletno uređenih saobraćajnica prema planskoj dokumentaciji

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 350.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Stanovnici, privrednici, turisti

Period implementacije:

3 godina

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat:

15. IZRADA PROJEKTNO-TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ZA „LUNGO MARE“ (II, III FAZA)

Područje i nivo prioriteta:

Izrada projektno-tehničke dokumentacije za saobraćajnu infrastrukturu

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1:

Unapređenje postojeće i izgradnja nove saobraćajne infrastrukture

Prioritet 2:

Izrada projektno-tehničke dokumentacije za saobraćajnu infrastrukturu

Opis projekta:

Izrada projektno-tehničke dokumentacije za „Lungo mare“ II i III faza predstavlja nastavak projekta šetališta „Lungo mare“ Krašići I faza.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen svim građanima i turistima.

Aktivnosti:

1. Eksproprijacija zemljišta
2. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
3. Izvođenje radova
4. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Unapređena turistička ponuda
- Poboljšana saobraćajna komunikacija
- Rasterećenost saobraćajne infrastrukture

Izlazni indikatori:

- Broj kompletno uređenih šetališnih površina prema prostorno-planskoj dokumentaciji

Odgovorna strana:

- Opština Tivat i JP Morsko Dobro

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 150.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Stanovnici, privrednici, turisti

Period implementacije: 3 godine**Monitoring i evaluacija:** Tehnički nadzor

Projekat: 16. RADOVI NA REKONSTRUKCIJI OBJEKTA LJETNJE POZORNICE DONJA LASTVA
Područje i nivo prioriteta: Poboljšanje uslova za razvoj kulture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 1: Poboljšanje uslova za razvoj kulture
Opis projekta: Rekonstrukcijom objekta ljetnje pozornice upotpunio bi se sadržaj i program sportsko-kulturnih dešavanja, te značajno obogatila turistička ponuda grada.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Povećanje funkcionalnih i estetskih karakteristika objekta• Unaprijeđen sportsko-kulturni proizvod• Povećan stepen interesovanja posjetilaca sportsko-kulturnih događaja
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih sportskih i kulturno-društvenih objekata• Broj kulturnih dešavanja• Povećan broj posjetilaca
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 180.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 2 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**17. KULTURNO-UMJETNIČKE MANIFESTACIJE****Područje i nivo prioriteta: Poboljšanje uslova za razvoj kulture****SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2:**

Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa

Prioritet 1:**Poboljšanje uslova za razvoj kulture****Opis projekta:**

Organizovanjem kulturno-umjetničkih manifestacija obogaćuje se društveni život građana i poboljšava turistička ponuda grada.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.

Aktivnosti:

1. Organizovanje pozorišnih predstava
2. Organizovanje drugih kulturnih dešavanja

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Unaprijeđen kulturno-umjetnički proizvod
- Povećan stepen interesovanja posjetilaca kulturno-umjetničkih događaja

Izlazni indikatori:

- Broj kulturno-umjetničkih dešavanja
- Povećan broj posjetilaca

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 1.300.000,00 EUR; Opština Tivat, sponzori, Turistička organizacija

Ciljne grupe/korisnici:

Stanovnici, privrednici, turisti

Period implementacije:

4 godine

Monitoring i evaluacija:

Ankete sprovedene od strane TO

Projekat: 18. FESTIVAL FILMSKE PRODUKCIJE
Područje i nivo prioriteta: Poboljšanje uslova za razvoj kulture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 1: Poboljšanje uslova za razvoj kulture
Opis projekta: Organizovanjem festivala filmske produkcije obogaćuje se društveni život građana, poboljšava turistička ponuda grada i produžava turistička sezona.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim građanima, privrednim subjektima i turistima.
Aktivnosti: 1. Organizovanje festivala
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unaprijeden kulturno-umjetnički proizvod• Povećan stepen interesovanja posjetilaca kulturno-umjetničkih događaja
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kulturno-umjetničkih dešavanja• Povećan broj posjetilaca
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat, strateški partneri
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 1.000.000,00 EUR; Opština Tivat, sponzori, Turistička organizacija, strateški partneri
Ciljne grupe/korisnici: Stanovnici, privrednici, turisti
Period implementacije: 4 godine
Monitoring i evaluacija: Ankete sprovedene od strane TO

Projekat: 19. RADOVI NA REKONSTRUKCIJI , DOGRADNJI I NADOGRADNJI VRTIĆA I ŠKOLA
Područje i nivo prioriteta: Unapređenje uslova iz oblasti obrazovanja
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa Prioritet 2: Unapređenje uslova iz oblasti obrazovanja
Opis projekta: Rekonstrukcijom, dogradnjom i nadogradnjom vrtića i škola stvorice se povoljniji uslovi za učenike i nastavnike, te dodatno unaprijediti obrazovni sistem.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen učenicima i prosvjetnim radnicima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Povećanje funkcionalnih i estetskih karakteristika objekta• Unaprijedeni uslovi obrazovanja
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih objekata iz oblasti prosvjete• Povećan broj korisnika vrtića i škola
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat, Ministarstvo prosvjete
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 1.000.000,00 EUR; Opština Tivat, Ministarstvo prosvjete
Ciljne grupe/korisnici: Učenici, prosvjetni radnici
Period implementacije: 4 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 20. RADOVI NA IZGRADNJI OBJEKTA CRVENOG KRSTA I DNEVNOG CENTRA ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU
Područje i nivo prioriteta: Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 3: Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite
Opis projekta: Izgradnjom objekta na lokaciji „Crvenog krsta“ unaprijediće se stanje u oblasti socijalne zaštite, te poboljšati uslovi života najugroženijih slojeva društava. Izgradnjom objekta dnevног centra stvorili bi se uslovi za cijelodnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i na taj način poboljšali bi se njihovi uslovi za život.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen socijalno ugroženim licima kao i djeci sa smetnjama u razvoju i svim korisnicima zdravstvene zaštite.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unaprijeđen život lica kojima je potrebna socijalna zaštita i pomoć• Savremeni objekat za potrebe lica kojima je potrebna socijalna zaštita i pomoć• Unaprijeđen život lica sa smetnjama u ravoju.• Savremeni objekat za potrebe lica sa smetnjama u razvoju.• Unaprijeđen zdrastveni sistem zaštite
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih objekata iz socijalne zaštite• Broj korisnika socijalne zdrastvene zaštite
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat, Crveni krst Crne Gore
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 750.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Lica kojima je potrebna socijalna zaštita i pomoć
Period implementacije: 1 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:
21. RADOVI NA IZGRADNJI OBJEKATA DOMA ZA STARE
Područje i nivo prioriteta: Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 3: Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite
Opis projekta: Izgradnjom ovog objekata poboljšali bi se uslovi života i stanovanja ove društvene grupe
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen lokalnim funkcionerima, službenicima i namještenicima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unaprijeđen kvalitet života određene društene grupe• Savremeni objekat za potrebe stanovanja
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uredenih objekata ove vrste
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 800.000.000,00 EUR; Opština Tivat, nadležno ministarstvo
Ciljne grupe/korisnici: Građani
Period implementacije: 4 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 22. RADOVI NA IZGRADNJI OBJEKATA ZA RJEŠAVANJE STAMBENIH POTREBA FUNKCIJERA I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA
Područje i nivo prioriteta: Stambeno zbrinjavanje funkcionera, lokalnih službenika i drugih društvenih grupa
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 4: Stambeno zbrinjavanje funkcionera, lokalnih službenika i drugih društvenih grupa
Opis projekta: Izgradnjom ovih objekata riješile bi se stambene potrebe funkcionera, lokalnih službenika i namještenika i poboljšali njihovi uslovi života i stanovanja.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen lokalnim funkcionerima, službenicima i namještenicima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unaprijeđen kvalitet života lokalnih funkcionera i namještenika.• Savremeni objekat za potrebe stanovanja
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih objekata za stanovanje• Broj stambenih jedinica
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat, potencijalni stanari
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 3.000.000,00 EUR; Opština Tivat, potencijalni stanari - funkcioneri, službenici i namještenici
Ciljne grupe/korisnici: Lokalni funkcioneri, službenici i namještenici
Period implementacije: 3 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projektna ideja:**23. IZGRADNJA OBJEKATA NA LOKACIJI LUKOVIĆA BARAKE**

Područje i nivo prioriteta: Stambeno zbrinjavanje funkcionera, lokalnih službenika i drugih društvenih grupa

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2:

Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa

Prioritet 4:

Stambeno zbrinjavanje funkcionera, lokalnih službenika i drugih društvenih grupa

Opis projekta:

Izgradnjom ovog objekata riješilo bi se stambeno pitanje bivših radnika MRTZ „Sava Kovačević“ kao i dijela zaposlenih u lokalnoj samoupravi, te zaposlenih u Ministarstvu odbrane.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen bivšim radnicima MRTZ „Sava Kovačević“, zaposlenima u lokalnoj samoupravi i u Ministarstvu odbrane.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Unaprijeđeni uslovi stanovanja bivših radnika MRTZ „Sava Kovačević“, zaposlenih u lokalnoj samoupravi i u Ministarstvu odbrane
- Savremeni objekat za potrebe stanovanja

Izlazni indikatori:

- Broj kompletno uređenih objekata za stanovanje
- Broj stambenih jedinica

Odgovorna strana:

- Opština Tivat, NVO „Arsenal“, Ministarstvo odbrane

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 7.500.000,00 EUR; Opština Tivat i NVO „Arsenal“ (način i model izgradnje nakon dogovora)

Ciljne grupe/korisnici:

Bivši radnici MRTZ „Sava Kovačević“, zaposleni u lokalnoj samoupravi i u Ministarstvu odbrane

Period implementacije:

3 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 24. REKONSTRUKCIJA OBJEKTA „ŠOPING CENTAR”
Područje i nivo prioriteta: Poboljšanje statusa pojedinih društvenih grupa
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 5: Poboljšanje statusa pojedinih društvenih grupa
Opis projekta: Rekonstrukcijom objekta građani bi dobili višenamjenski objekat za potrebe organizovanja kulturnih i društvenih manifestacija, kao i prostorije za potrebe Omladinskog kluba.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen građanima i turistima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unaprijeden život građana• Poboljšani uslovi rada zaposlenih i svih korisnika prostora• Savremeni objekat za potrebe Omladinskog kluba
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uredenih višenamjenskih objekata• Povećanje kapaciteta (prostora) za društvene aktivnosti
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 300.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti, preduzetnici
Period implementacije: 2 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:

25. IZGRADNJA OBJEKATA OPERATIVNOG CENTRA ZA „KOMUNALNO” D.O.O. I „VIK” D.O.O.

Područje i nivo prioriteta: Poboljšanje uslova rada zaposlenih u preduzećima koja obavljaju djelatnosti od javnog interesa

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2:

Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa

Prioritet 6:

Poboljšanje uslova rada zaposlenih u preduzećima koje obavljaju djelatnosti od javnog interesa

Opis projekta:

Izgradnjom objekta operativnog centra za „Komunalno” d.o.o. i „VIK” d.o.o. poboljšali bi se uslovi funkcionalisanja i rada navedenih preduzeća. U okviru operativnog centra je planirana izgradnja reciklažnog dvorišta.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen građanima, zaposlenima i korisnicima usluga.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Unaprijedeni uslovi rada i funkcionalisanja preduzeća
- Unapređenje ekološkog aspekta i zaštite životne sredine
- Manji nivo otpadnih materija

Izlazni indikatori:

- Broj kompletno uređenih objekata iz oblasti komunalne djelatnosti
- Broj objekata sa poboljšanim uslovima rada zaposlenih
- Broj reciklažnih stanica

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 1.500.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, zaposleni

Period implementacije:

3 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 26. IZGRADNJA VATROGASNOG DOMA U GRADIOŠNICI
Područje i nivo prioriteta: Poboljšanje uslova rada zaposlenih u preduzećima koja obavljaju djelatnosti od javnog interesa
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 6: Poboljšanje uslova rada zaposlenih u preduzećima koja obavljaju djelatnosti od javnog interesa
Opis projekta: Izgradnjom vatrogasnog doma znatno bi se poboljšali uslovi rada svih zaposlenih u Službi zaštite i spasavanja, te bi se nivo bezbjednosti podigao na veći nivo.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen zaposlenima u Službi zaštite i građanima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unaprijeđeni uslovi rada vatrogasaca• Poboljšane mogućnosti za intervencije• Povećan nivo bezbjednosti svih građana
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj kompletno uređenih objekata od javnog interesa• Broj korisničkih prostorija (za vatrogasce)
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 400.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani, zaposleni u Službi zaštite i spasavanja
Period implementacije: 2 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:

27. IZGRADNJA OBJEKTA ZA CENTRALNE DJELATNOSTI (GARAŽE /POSLOVANJE) NA LOKACIJI POLICIJSKE STANICE

Područje i nivo prioriteta: Poboljšanje uslova rada zaposlenih u preduzećima koja obavljaju djelatnosti od javnog interesa

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2:

Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa

Prioritet 6:

Poboljšanje uslova rada zaposlenih u preduzećima koja obavljaju djelatnosti od javnog interesa

Opis projekta:

Izgradnjom objekta policijske stanice znatno bi se poboljšali uslovi rada svih zaposlenih u policiji, te bi se nivo bezbjednosti građana značajno unaprijedio. Na lokaciji bi se izgradile i garaže tako da bi se smanjili problemi uslijed nedostatka parking prostora.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen zaposlenima i građanima, kao i turistima.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Unaprijedeni uslovi rada policijskih službenika
- Poboljšane mogućnosti za efikasniji rad
- Nivo bezbjednosti građana podignut na veći nivo
- Smanjeni problemi nedostatka parking prostora

Izlazni indikatori:

- Broj kompletno uredenih višenamjenskih objekata
- Povećan broj parking mesta

Odgovorna strana:

- Strateški partner, Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 1.000.000,00 EUR; Strateški partner, Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti, zaposleni službenici

Period implementacije:

2 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 28. IZGRADNJA SPORTSKO-REKREATIVNOG CENTRA SA TENISKIM TERENIMA NA LOKACIJI BIVŠE KASARNE LEPETANE
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastrukture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 7: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastrukture
Opis projekta: Izgradnjom ovog objekta unaprijediće se turistička ponuda iz oblasti sportsko-rekreativnog turizma, poboljšati sportska infrastruktura.
Namjena i cilj projekta: Projekat je namijenjen svim sportistima, sportskim radnicima, turistima i građanima. Na ovaj način značajno bi se unaprijedila sportsko-rekreativna turistička ponuda.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšana turistička ponuda• Povećan promet turista• Unaprijeđena sportska infrastruktura
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Povećan broj sportsko-rekreativnih objekata• Broj sportskih klubova i drugih korisnika sportskih sadržaja
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Strateški partneri, Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 3.000.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti, sportisti
Period implementacije: 4 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**29. IZGRADNJA ZATVORENOG BAZENA****Područje i nivo prioriteta: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastrukture****SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2:**

Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa Prioritet 7: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastrukture

Opis projekta:

Izgradnjom ovog objekta unaprijediće se turistička ponuda iz oblasti sportsko-rekreativnog turizma, poboljšati sportska infrastruktura.

Namjena i cilj projekta:

Projekat je namijenjen svim sportistima, sportskim radnicima, turistima i građanima. Na ovaj način značajno bi se unaprijedila sportsko-rekreativna turistička ponuda.

Aktivnosti:

1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Poboljšana turistička ponuda
- Povećan promet turista
- Unaprijedena sportska infrastruktura

Izlazni indikatori:

- Povećan broj sportsko-rekreativnih objekata
- Broj sportskih klubova i drugih korisnika sportskih sadržaja

Odgovorna strana:

- Strateški partneri, Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 1.500.000,00 EUR; Opština Tivat, strateški partneri

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti, sportisti

Period implementacije:

3 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 30. RADOVI NA SANACIJI I OPREMANJU MOBILIJAROM IGRALIŠTA, SPORTSKIH TERENA
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastrukture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 7: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastrukture
Opis projekta: Sanacijom igrališta i opremanjem mobilijarom stvorice se bolji uslovi za igru i boravak djece, te će se na taj način promovisati zdravi stilovi života. Projektom je predvidena i rekonstrukcija stadiona FK „Arsenal“.
Namjena i cilj projekta: Projekat ima za cilj osavremenjavanje i modernizaciju sportske infrastrukture, te promovisanje zdravih stilova života.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvodenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unaprijedena sportska infrastruktura• Povećan broj osoba koje koriste sportske sadržaje
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj sportsko-rekreativnih objekata• Povećan broj korisnika sportskih sadržaja
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 400.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti, sportisti
Period implementacije: 3 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 31. IZGRADNJA SPORTSKO-REKREATIVNOG CENTRA „ŽUPA“
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastrukture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 2: Stvaranje povoljnijih uslova za što kvalitetniji društveni život građana kroz razvoj kulture, poboljšanje zdravstvenih usluga i statusa pojedinih društvenih grupa
Prioritet 7: Izgradnja i rekonstrukcija sportske infrastrukture
Opis projekta: Izgradnjom ovog centra proširili bi se sadržaji sportske dvorane i poboljšali postojeći, te značajno unaprijedila sportska infrastruktura.
Namjena i cilj projekta: Projekat ima za cilj osavremenjavanje i modernizaciju sportske infrastrukture, te promovisanje zdravih stilova života
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Unaprijeđena sportska infrastruktura• Povećan broj osoba koje koriste sportske sadržaje
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj sportsko-rekreativnih objekata• Povećan broj korisnika sportskih sadržaja
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat, strateški partner
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 3.000.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti, sportisti
Period implementacije: 3 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat: 32. IZGRADNJA REZERVOARA U GRADIOŠNICI SA CJEVOVODIMA
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 3: Obezbjedenje kontinuiranog vodosnabdijevanja i unapređenje komunalne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture
Opis projekta: Izgradnjom rezervoara stvorice se uslovi za kontinuirano vodosnabdijevanje naselja Gradiošnica tokom čitave godine.
Namjena i cilj projekta: Ovim projektom omogućice se kontinuirana isporuka vode stanovnicima Gradiošnice tokom cijele godine.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvodenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšano vodosnabdijevanje• Kvalitetniji i unaprijedeni uslovi života u prigradskim naseljima
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj objekata za vodosnabdijevanje• Povećanje količine vode do potrošača
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• DJR, Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 1.600.000,00 EUR; Direkcija javnih radova
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti
Period implementacije: 3 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**34. ODVOĐENJE OTPADNIH VODA****Područje i nivo prioriteta: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture****SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 3:****Obezbjedenje kontinuiranog vodosnabdijevanja i unapređenje komunalne infrastrukture****Prioritet 1:****Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture****Opis projekta:**

Izgradnja tercijalne kanalizacione mreže za naselja Mažina, Tripovići, Gornja Župa.

Namjena i cilj projekta: Ovim projektom poboljšaće se odvođenje otpadnih voda u navedenim naseljima.**Aktivnosti:**

1. Eksproprijacija
2. Sprovećenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
3. Izvođenje radova
4. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Poboljšano odvođenje otpadnih voda
- Kvalitetniji i unaprijeđeni uslovi života u gradskim i prigradskim naseljima

Izlazni indikatori:

- Broj objekata za odvođenje otpadnih voda

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 845.079,00 EUR; KWF banka

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti

Period implementacije:

4 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 35. ODVOĐENJE ATMOSFERSKIH VODA NA SELJANOVU
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 3: Obezbjedenje kontinuiranog vodosnabdijevanja i unapređenje komunalne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture
Opis projekta: Izgradnjom atmosferske kanalizacije riješio bi se problem plavljenja podrumskih prostorija u stambenim zgradama.
Namjena i cilj projekta: Ovim projektom poboljšaće se odvođenje atmosferskih voda u navedenim naseljima.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšano odvođenje atmosferskih voda• Kvalitetniji i unaprijedeni uslovi života u gradskim i prigradskim naseljima
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj objekata za odvođenje atmosferskih voda
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 220.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti
Period implementacije: 1 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**36. IZGRADNJA SEKUNDARNE I TERCIJALNE KANALIZACIONE MREŽE GORNJI KALIMANJ I MARIĆI****Područje i nivo prioriteta: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture****SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 3:****Obezbjedenje kontinuiranog vodosnabdijevanja i unapređenje komunalne infrastrukture****Prioritet 1:****Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture****Opis projekta:**

Izgradnja sekundarne i tercijalne kanalizacione mreže za naselja Gornji Kalimanj i Marići.

Namjena i cilj projekta: Ovim projektom poboljšaće se odvođenje otpadnih voda u navedenim naseljima.**Aktivnosti:**

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Poboljšano odvođenje otpadnih voda
- Kvalitetniji i unaprijedeni uslovi života u gradskim i prigradskim naseljima

Izlazni indikatori:

- Broj objekata za odvođenje otpadnih voda

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 320.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti

Period implementacije:

2 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 37. IMPLEMENTACIJA DUGOROČNIH INVESTICIONIH MJERA ZA TIVAT
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 3: Obezbjedenje kontinuiranog vodosnabdijevanja i unapređenje komunalne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture
Opis projekta: -TV-N-WW2 – Proširenje kanalizacione mreže u naselju Gradiošnica. -TV-N-WW3 – Proširenje kanalizacione mreže u naselju Donja Lastva. -TV-N-WS-5 – Izgradnja distributivne mreže za rezervoar za vodu Gradiošnica. -TV-N-WS-7 – Zamjena tranzitnog cjevovoda za turistički kompleks „Plavi horizonti“ -TV-N-WW-5 – Proširenje sekundarne i tercijalne kanalizacione mreže u naseljima Mažina, Tripovići, Gornja i Donja Župa. -TV-N-WW-6 – Proširenje sekundarne kanalizacione mreže u višim zonama u naselju G. Kalimanj. -TV-R-WS-08 – Zamjena distributivnog cjevovoda u Donjoj Lastvi. -TV-R-WS-09 – Snabdijevanje rezervoara Tivat i rezervoara Gradiošnica iz rezervoara Podkuk. -TV-R-WS-10 – Zamjena potisnog i distributivnog cjevovoda u Radovićima (druga visinska zona). - Zamjena vodovodnog cjevovoda u naseljima: Bonići, Kukuljina, Mažina i Radovići. - Ugradnja rešetki na fekalnim kanalizacionim pumpnim stanicama PS Seljanovo i PS Kalimanj. - Automatizacija PS Plavda – agregat, hlorinator i mjerači.
Namjena i cilj projekta: Ovim projektom poboljšaće se odvođenje otpadnih voda u navedenim naseljima kao poboljšanje vodosnabdijevanja.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšano vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda• Kvalitetniji i unaprijeđeni uslovi života u gradskim i prigradskim naseljima
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj objekata za vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda .• Povećanje količine vode do potrošača
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• DJR, Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 7.482.000,00 EUR; KWF banka
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti
Period implementacije: 4 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**38. UREĐENJE I KOMUNALNO OPREMANJE LUČICE KALIMANJ****Područje i nivo prioriteta:** Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 3:

Obezbjedenje kontinuiranog vodosnabdijevanja i unapređenje komunalne infrastrukture

Prioritet 1:

Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture**Opis projekta:****Čišćenje podmorja,** opremanje komunalnom opremom stvorice se uslovi za kvalitetnije korišćenje lučice.**Namjena i cilj projekta:**

Ovim projektom omogućiće se kvalitetnija usluga u lučici.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Kvalitetniji usluga u lučici

Izlazni indikatori:

- Povećanje broja vezova

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 300.000,00 EUR;

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti

Period implementacije:

3 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 39. PROŠIRENJE GROBLJA BRDIŠTE
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja komunalne infrastrukture
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 3: Obezbjedenje kontinuiranog unapređenja komunalne infrastrukture Prioritet 1: Izgradnja vodovodne i komunalne infrastrukture
Opis projekta: Ovim projektom poboljšće se oblast komunalne djelatnosti i prateće infrastructure, i obezbijediti odgovarajuća površina za nova grobna mjesta.
Namjena i cilj projekta: Proširenjem groblja povećaće se broj grobnih mjesta.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvodenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Povećan broj grobnih mjesta• Poboljšana komunalna infrastruktura
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj grobnih mjesta
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 400.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani
Period implementacije: 3 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**40. NABAVKA KONTEJNERA ZA ODLAGANJE OTPADA****Područje i nivo prioriteta: Upravljanje otpadom****SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 4:****Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti****Prioritet 1:****Upravljanje otpadom****Opis projekta:**

Nabavka kontejnera za odlaganje otpada na odabranim lokacijama unaprijediće se sistem selektivnog odlaganja otpadom.

Namjena i cilj projekta:

Unapređenje komunalne infrastrukture sa ciljem povećanja stepena zaštite životne sredine.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Povećan broj lokacija sa podzemnim kontejnerima
- Povećan stepen zaštite životne sredine

Izlazni indikatori:

- Broj kontejnera za selektivno odlaganje otpada

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 120.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti

Period implementacije:

3 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 41. RADOVI NA EKOLOŠKOJ REVITALIZACIJI PROSTORA BJELILA
Područje i nivo prioriteta: Sanacija ugroženih lokaliteta
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 4: Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti Prioritet 2: Sanacija ugroženih lokaliteta
Opis projekta: Izvođenjem ovih radova stvara se povoljniji ekološki ambijent sa aspekta uređenja kanalizacionog sistema kao i stvaranja uslova za održavanje morskog biodiverziteta na području Bjelila.
Namjena i cilj projekta: Stvaranje uslova za bolji život sa aspekta ekologije i očuvanja životne sredine.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (очекivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšana komunalna infrastruktura (kanalizacioni sistem)• Veći stepen zaštite životne sredine (morskog biodiverziteta)
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Broj priključaka građana na kanalizacioni sistem• Broj biljnih i životinjskih vrsta na području Bjelila
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 150.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti
Period implementacije: 3 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**42. SANACIJA NEUREĐENOG ODLAGALIŠTA ORPADA NA LOKACIJI SINJAREVO I GRABOVAC****Područje i nivo prioriteta:** Sanacija ugroženih lokaliteta

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 4:

Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti

Prioritet 2:

Sanacija ugroženih lokaliteta**Opis projekta:**

Izvođenjem ovih radova stvara se povoljniji ekološki ambijent sa aspekta uređenja prostornog zemljišta.

Namjena i cilj projekta:

Stvaranje uslova za bolji život sa aspekta ekologije i očuvanja životne sredine.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izrada elaborata
3. Izvođenje radova

Projektni ishod (очекivani rezultat):

- Poboljšana komunalna infrastruktura
- Veći stepen zaštite životne sredine
- Veći kvalitet vazduha

Izlazni indikatori:

- Broj saniranih deponija
- Povećanje biljnih vrsta na području Sinjarevo

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 150.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti

Period implementacije:

3 godine

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat: 43. RADOVI NA IZMJEŠTANJU DALEKOVODA U GRADIOŠNICI
Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje električnom energijom
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 4: Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti Prioritet 3: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje el. energijom
Opis projekta: Izmještanjem dalekovoda na lokaciji u Gradiošnici stvoriće se uslovi za realizaciju projekta izgradnje vatrogasnog doma i omogućiti uredno snabdijevanje električnom energijom kao i unaprijediti oblast zaštite životne sredine.
Namjena i cilj projekta: Poboljšanje pogonske sigurnosti elektromreže u cilju urednog snabdijevanja el. energijom svih građana.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Veća pogonska sigurnost u isporuci el. energije• Nesmetani uslovi za realizaciju planiranih objekata na postojećoj lokaciji
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Povećanje kvaliteta snabdijevanja električnom energijom
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 90.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani
Period implementacije: 1 godina
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Projekat:**44. IZGRADNJA NOVE JAVNE RASVJETE**

Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje el. energijom

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1:

Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti

Prioritet 3:

Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje el. energijom

Opis projekta:

Izgradnjom novih pozicija javne rasvjete stvorice se uslovi za dalji razvoj pojedinih djelova opštine i znatno povećati stepen energetske efikasnosti.

Namjena i cilj projekta:

Proširenje javne rasvjete u prigradskim naseljima i korišćenje savremene tehnologije u cilju povećanja energetske efikasnosti.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Veća pogonska sigurnost u isporuci el. energije
- Ravnomjerni razvoj svih djelova opštine
- Povećanje stepena energetske efikasnosti

Izlazni indikatori:

- Povećanje kvaliteta snabdijevanja električnom energijom
- Broj novih sijaličnih mesta

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 120.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti

Period implementacije:

3 godina

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat:**45. RADOVI NA ELEKTRIFIKACIJI VELIKOG GRADSKOG PARKA**

Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje el. energijom

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1:

Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti

Prioritet 3:

Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje el. energijom

Opis projekta:

Elektrifikacijom velikog gradskog parka stvorio bi se povoljniji uslov za šetnju i rekreaciju turista i građana, te bi se spriječilo uništavanje parkovske infrastrukture.

Namjena i cilj projekta:

Poboljšanje pogonske sigurnosti elektromreže i stvaranje uslova za bezdjednije kretanje građana i turista, kao i veći stepen energetske efikasnosti.

Aktivnosti:

1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Veća pogonska sigurnost u isporuci el. energije
- Nesmetani uslovi za realizaciju planiranih aktivnosti

Izlazni indikatori:

- U povećanje kvaliteta snabdijevanja električnom energijom
- Broj novih sijaličnih mjesta

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 207.000,00 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici:

Građani, turisti

Period implementacije:

1 godina

Monitoring i evaluacija:

Tehnički nadzor

Projekat:**46. IZGRADNJA FOTONAPONSKE ELEKTRANE NA KROVU ADMINISTRATIVNE ZGRADE OPŠTINE**

Područje i nivo prioriteta: Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje el. energijom

SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 1:**Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti**

Prioritet 3:

Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za snabdijevanje el. energijom

Opis projekta: Projekat izgradnje solarne elektrane na krovu administrativne zgrade Opštine je pionirski, ne samo u Tivtu već na širem području. Instalirana snaga FN elektrane je 30 kW i projektom je predviđeno da se proizvedena električna energija koristi na način definisan Zakonom o energetici po principu razmjene energije na mjestu konekcije. Na taj način će se proizvedena el. energija prioritetno koristiti za potrebe objekta, a u trenucima kada ona prevaziđe potrebe objekta, vršiće se njena predaja na elektrodistributivnu mrežu. Postaviće se dvosmerno električno brojilo i svakog mjeseca će postojati pregled količina predate i preuzete el. energije sa elektrodistributivne mreže. S obzirom na veličinu krova, koji je sada gotovo potpuno neiskorišćen, u budućnosti ostaje mogućnost proširenja instalirane snage FN elektrane.

Namjena i cilj projekta:

Namjena i cilj projekta je doprinos povećanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, koji je jedan od strateških ciljeva i države Crne Gore. Pored ekonomskog parametra koji će se postići, i koji je neupitan, izgradnja fotonaponske elektrane ima za cilj kao jednako važno i približavanje građanima mogućnosti i modela po kome će koristiti energiju sunčeve svjetlosti. U tom smislu projektom je predviđeno postavljanje displeja na pažljivo odabranom mjestu koji će prikazivati benefite instalirane elektrane u realnom vremenu. Na taj način će građani i posjetiocci Opštine Tivat imati uvid u trenutnu proizvodnju FN elektrane, ali i iznos novčanih sredstava koje je „prozvela“ instalirana elektrana na dnevnom, mjesечноj i godišnjem nivou.

Aktivnosti:

1. Sprovodenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla
2. Izvođenje radova
3. Tehnički prijem radova

Projektni ishod (očekivani rezultat):

- Veća sigurnost u isporuci el. energije u administrativnoj zgradi Opštine Tivat
- Ekonomска korist, tj. uštede izražene kroz iznose računa za utrošenu električnu energiju u objektu
- Interesovanje građana za realizaciju sličnih projekata na krovovima svojih objekata i u krajnjem realizacija takvih projekata

Izlazni indikatori:

- U povećanje kvaliteta snabdijevanja električnom energijom
- Broj objekata ove vrste

Odgovorna strana:

- Opština Tivat

Ukupni budžet i izvor finansiranja:

- 56.508,63 EUR; Opština Tivat

Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti**Period implementacije:** 1 godina**Monitoring i evaluacija:** Tehnički nadzor

Projekat: 47. PROGLAŠENJE VRMCA ZAŠTIĆENIM PARKOM PRIRODE
Područje i nivo prioriteta: Proglasenje zaštićenim parkom prirode
SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJ 4: Unapređenje oblasti zaštite životne sredine i povećanje stepena energetske efikasnosti Prioritet 4: Proglasenje zaštićenim parkom prirode
Opis projekta: Sprovođenjem niza aktivnosti tivatsko područje Vrmca bi se proglašilo zaštićenim parkom prirode pa bi se na taj način omogućila i kvalitetnija ponuda ovog vida turizma, kao i veći stepen zaštite životne sredine.
Namjena i cilj projekta: Stvaranje uslova za bolji život sa aspekta ekologije i očuvanja životne sredine kao i unapređenje turističke ponude.
Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none">1. Sprovođenje tenderske procedure, odabir izvođača radova i ugovaranje posla2. Izvođenje radova3. Tehnički prijem radova
Projektni ishod (očekivani rezultat): <ul style="list-style-type: none">• Poboljšana turistička ponuda• Povećanje broja posjetilaca zaštićenom lokalitetu
Izlazni indikatori: <ul style="list-style-type: none">• Povećan broj lokacija u okviru turističke ponude
Odgovorna strana: <ul style="list-style-type: none">• Opština Tivat
Ukupni budžet i izvor finansiranja: <ul style="list-style-type: none">• 20.000,00 EUR; Opština Tivat
Ciljne grupe/korisnici: Građani, turisti
Period implementacije: 3 godine
Monitoring i evaluacija: Tehnički nadzor

Napomena: Dio gore navedenih finansijskih pokazatelja je dat okvirno prema raspoloživim podacima i isti je podložan promjenama u skladu sa fluktuacijama tržišta. Takođe, za određen broj navedenih projekata će se izvori finansiranja obezbijediti iz sredstava evropskih fondova, strateških partnera i državnih institucija.

**AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEŠKOG PLANA RAZVOJA
OPŠTINE TIVAT 2019 - 2022. ZA 2019. GODINU**

Naziv projekta	Očekivani efekti	Vremenski okvir	Nositelj projekta i odgovorna lica u sprovođenju projekta	Ostali učesnici u sprovođenju projekta	Ukupna potrebna sredstva u 2019. godini	Učešće budžeta Opštine	Učešće budžeta Crne Gore	Ostali izvori finansiranja
1. RADOVI NA IZGRADNJI OBJEKTA DNEVNOG CENTRA ZA DJEČU SA SMETNJAMA U RAZVOJU I OBJEKAT CRVENOG KRSTA	<ul style="list-style-type: none"> Unaprijeden život lica sa smetnjama u razvoju. Savremeniji objekat za potrebe lica sa smetnjama u razvoju. Unaprijeden zdravstveni sistem zaštite. Unaprijeden život lica kojima je potrebna socijalna zaštita i pomoć. Savremeniji objekat za potrebe lica kojima je potrebna socijalna zaštita i pomoć. 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije	/	750.000,00	750.000,00	/	/

2. IZGRADNJA SAOBRAĆAJ- NICE MRI	<ul style="list-style-type: none"> • Rasterenost gradskog saobraćaja. • Bolja komunikacija od kompleksa Luštica Bay do centra grada. Unapređenje poslovnog ambijenta za potencijalne investitore. 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; urednik Direkcije javnih radova.	Direkcija javnih radova	2.000.000,00	500.000,00	1.500.000,00	/
3. IZGRADNJA SAOBRAĆAJ- NICE MRI II FAZA	<ul style="list-style-type: none"> • Rasterenost gradskog saobraćaja. • Bolja komunikacija od kompleksa Luštica Bay do centra grada. • Unapređenje poslovnog ambijenta za potencijalne investitore. 	2019	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije javnih radova.	Direkcija javnih radova	3.000.000,00	300.000,00	2.700.000,00	/
4. IZGRADNJA SAOBRAĆAJ- NICE ZA LU- ŠTICU (NASTA- VAK NA MRII)	<ul style="list-style-type: none"> • Bolja saobraćajna komunikacija od poluostrva Luštica do centra grada. • Unapređenje poslovnog ambijenta za potencijalne investitore. 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije	/	300.000,00	300.000,00	/	/

5. IZGRADNJA I REKON- STRUKCIJA TROTOARA KAO I MO- DERNIZACIJA LOKALNIH puteva	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšana saobraćajna komunikacija. • Bezbjednije i jednostavnije kretanje pješaka. 	2019.	Opština Tivat; Predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije	/	1.500.000,00	1.500.000,00	/
6. IZGRADNJA ŠTALIŠTA BIELANII FAZA	<ul style="list-style-type: none"> • Unapredena turistička ponuda. • Poboljšana saobraćajna komunikacija. • Rastercenost saobraćajne infrastrukture. 	2019.	Opština Tivat; Predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	JP Morsko dobro Crne Gore	1.100.000,00	1.100.000,00	/
7. IZGRADNJA KRUŽNOG TOKA NA ULA- ZU U TIVAT (GRADIOSNI- CA)	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšana saobraćajna komunikacija. • Rastercenost saobraćajne infrastrukture • Unapredena turistička ponuda. 	2019.	Opština Tivat; Predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	450.000,00	450.000,00	/
8. IZGRADNJA KRUŽNOG TOKA KOD STARE ZGRA- DE OPŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšana saobraćajna komunikacija. • Rastercenost saobraćajne infrastrukture • Unapredena turistička ponuda. 	2019.	Opština Tivat; Predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	430.000,00	430.000,00	/

9. REKON- STRUKCJA OBJEKTA „ŠO- PING CENTRA“	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđen život građana. • Poboljšani uslovi rada zaposlenih i svih korisnika prostora. • Savremeni objekat za potrebe građana i NVO. 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	300.000,00	300.000,00	/
10. IZGRAD- NJA OBJEKTA NA LOKACIJI UKOVICA BARAKE	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđeni uslovi stanovanja bivših radnika MRTZ „Sava Koračević“, zapošljenih u lokalnoj samoupravi i Ministarstvu odbrane. • Savremeni objekat za potrebe stanovanja. 	2019.	Opština Tivat; NVO „Arsenal“; Ministarstvo odbrane; predsjednik Opštine;; ovlašćeni predstavnik NVO; ministar. Ministarstva i NVO „Arsenal“.	Napomena: način izgradnje I vrsta finansiranja će se utvrditi nakon dogovora Opštine, Ministarstva i NVO „Arsenal“.			
11. IZGRAD- NJA OBJEKTA ZA CENTRAL- NE DJELATNO- STI (GARAŽE / POSLOVANJE / NA LOKACIJI POLICIJSKE STANICE	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđeni uslovi rada policijskih službenika. • Poboljšane mogućnosti za efikasniji rad. • Obezbeđenje dodatnih poslovnih prostora na lokaciji koja se može smatrati ekskluzivnom. 	2019.	Opština Tivat; strateški partner; predsjednik Opštine; Vlada Crne Gore – nadležno ministarstvo.	/	1.000.000,00	200.000,00	800.000,00

12. RADOVI NA SANACIJI I OPREMANJU MOBILIJAROM IGRALIŠTA I SPORTSKIH TERENA	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđena sportska infrastruktura. • Povećan broj osoba koje koriste sportske sadržaje. 	2019.	Opština Tivat; Predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	150.000,00	150.000,00	/	/
13. IZGRADNJA REZERVOARA U GRADIOŠNICI SA CJEVOVODIMA	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšano vodoznađivanje. • Kvalitetniji i unaprijeđeni uslovi života u prigradskim naseljima. 	2019.	Opština Tivat; DŽR; predsjednik Opštine; direktor Direkcije javnih radova.	/	/	600.000,00	/	/
14. IZGRADNJA SEKUNDARNE I TERCIJALNE KANALIZACIONE MREŽE GORNJIKA-LIMANI I MARČIĆI	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšano odvođenje otpadnih voda. • Kvalitetniji i unaprijeđeni uslovi života u prigradskim i priogradskim naseljima. 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	320.000,00	320.000,00	/	/	/
15. ODVOЂENJE ATMOSFERSKIH VODA NA SELJANOVO	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšano odvođenje atmosferskih voda. • Kvalitetniji i unaprijeđeni uslovi života ugradskim i prigradskim naseljima. 	2019.	Opština Tivat; Predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	220.000,00	220.000,00	/	/	/

16. PROŠIRE-NJE GROBLJA-BRDIŠTE	<ul style="list-style-type: none"> Povećan broj grobnih mjesta. Poboljšana komunalna infrastruktura. 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	150.000,00	150.000,00	/	/
17. NABAVKA KONTEIJNERA-ZA ODLAGA-NJE OTPADA	<ul style="list-style-type: none"> Povećan broj lokacija sa podzemnim kontejnerima. Povećan stepen zaštite životne sredine. 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	40.000,00	40.000,00	/	/
18. RADOVI NA EKOLOŠKOJ REVITALIZACIJI PROSTORA BJEGLA	<ul style="list-style-type: none"> Poboljšana komunalna infrastruktura (kanalizacijski sistem) Veliči stepen zaštite životne sredine (morskih biodiverziteta). 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	50.000,00	50.000,00	/	/
19. IZGRAD-NJA NOVE JAVNE RASVJETE IZAMJENA POSTOJEĆIH STUBOVA RASVJETE U CENTRU TIVTA	<ul style="list-style-type: none"> Veća pogonska sigurnost u isporuci el. energije. Ravnomjerni razvoj svih djelova opštine. Povećanje stepena energetske efikasnosti. 	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	40.000,00	40.000,00	/	/

20. IZRADA ELABORATA O OPRAVDANO- STIIZGRAD- NJE OBJEKTA DOMA ZA STARE SA IZRADOM TEHNIČKE DOKUMENTA- CIJE	• Unaprijeđen kvalitet života određene društve- ne grupe. • Savremeni objekat za potrebe stanovanja.	2019.	Opština Tivat; Predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	20.000,00	20.000,00	/
21. UREĐENJE IKOMUNAL- NO OPREMA- NIE LUČICE KALIMANJ	• Kvalitetnija usluga u lučici.	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije.	/	200.000,00	200.000,00	/
22. IZRADA TEHNIČKE DOKUmen- TACIJE ZA POTREBE REKON- STRUKCIJE, DOGRADNJE I NADOGRAD- NJE VRTIĆA I ŠKOLA	• Povećanje funk- cionalnih i estet- skih karakteristika objekta. • Unaprijeđeni uslovi obrazo- vanja.	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine; direktor Direkcije za investicije.	/	20.000,00	20.000,00	/

23. KULTUR-NO-UMJET-NIČKE MANIFESTACIJE	• Unaprijeđen kulturno-umjetnički proizvod. • Povećan stepen interesovanja posjetioца kulturno-umjetničkih dogadaja.	2019.	Opština Tivat; predsjednik Opštine.	380.000,00	380.000,00	/	/	/
UKUPNO:				13.1200.000,00	7.520.000,00	4. 800.000,00	800.000,00	800.000,00

ANEX 1 PROJEKTI

PRIORITET I: URAVNOTEŽEN I ODRŽIV RAZVOJ		Status projekta	Komentar	Ukupno utrošeno novčanih sredstava za real- izaciju projekta	Ukupno utrošeno novčanih sred- stava iz budžeta opštine
Mjera 1.1	Održiv razvoj opštine kroz donošenje prostorno-planske dokumentacije				
1	Projekat 1.1	UP Pržno II	Nerealizovan	0,00	0,00
2	Projekat 1.2	DUP Donja Lastva	Realizovan	29,500,00	29,500,00
3	Projekat 1.3	DUP Gošići	Realizovan	9,900,00	9,900,00
4	Projekat 1.4	DUP Mrčevac	Realizovan	24,900,00	24,900,00
5	Projekat 1.5	DUP Seljanovo	Realizovan	27,000,00	27,000,00
6	Projekat 1.6	DUP Gornji Djuraševići	Realizovan	7,840,00	7,840,00
7	Projekat 1.7	DUP Mažina	Realizovan	14,000,00	14,000,00
8	Projekat 1.8	DUP Gornji Kalimanj	Realizovan	28,914,00	28,914,00
9	Projekat 1.9	DUP Župa-Česljari	Realizovan	13,680,00	13,680,00
10	Projekat 1.10	UP Krašići 1, 2, 3	Realizovan	3,666,00	3,666,00
11	Projekat 1.11	UP Milovići	Realizovan	1,666,50	1,666,50
12	Projekat 1.12	UP Kostići	Realizovan	1,666,50	1,666,50
13	Projekat 1.13	UP Bogišići	Realizovan	1,666,50	1,666,50
14	Projekat 1.14	UP Meštirovići	Realizovan	1,666,50	1,666,50
15	Projekat 1.15	UP turistički kompleks Lepetane	U realizaciji	2,250,00	2,250,00
16	Projekat 1.16	DUP Golf Ekonomija	Realizovan	17,000,00	17,000,00
17	Projekat 1.17	Dup Lepetani	U realizaciji	1,650,00	1,650,00
18	Projekat 1.18	DUP Krašići-izmjene-dopune- Stari Krašići(revizija dijela DUP-a Krašići)	Realizovan	2,588,25	2,588,25
19	Projekat 1.19	DUP Krašići	Realizovan	11.308,00 €	11.308,00 €
20	Projekat 1.20	DUP 22 Servisna Zona Luštica (Luštica Dev.)	U realizaciji	0,00	0,00
21	Projekat 1.21	DUP 22 Luštica (Luštica Dev.)	Nerealizovan	0,00	0,00
22	Projekat 1.22	UP Thalasso (Luštica Dev.)	Nerealizovan	0,00	0,00
23	Projekat 1.23	DUP Donji Radovići-Is-tok	Nerealizovan	0,00	0,00
24	Projekat 1.24	UP Lepetani	U realizaciji	0,00	0,00

25	Projekat 1.25	UP Donja Lastva	Realizovan		4,600.00	4,600.00
26	Projekat 1.26	UP Turistički kompleks "Park" Donja Lastva	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava, projekti davno realizovani	0.00	0.00
27	Projekat 1.27	UP Gornja Lastva	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava, projekti davno realizovani	0.00	0.00
28	Projekat 1.28	UP Djurdjevo Brdo	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava, projekti davno realizovani	0.00	0.00
29	Projekat 1.29	UP Petkovići	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava, projekti davno realizovani	0.00	0.00
30	Projekat 1.30	UP Gornji Krašići	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava, projekti davno realizovani	0.00	0.00
31	Projekat 1.31	LSL Vrmac	Nerealizovan		0.00	0.00
32	Projekat 1.32	Donošenje novog programa privremenih objekata	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00

Mjera 1.2	Korišćenje obnovljivih izvora energije i poboljšanje energetske efikasnosti					
33	Projekat 1.2.1	Izrada jednogodišnjeg plana i trogodišnjeg programa unapređenja energetske efikasnosti	Realizovan		3,466.48	3,466.48
34	Projekat 1.2.2	Izrada Lokalnog energetskog plana 2013-2022	Realizovan		2.975,00	2.975,00
35	Projekat 1.2.3	Poboljšanje energetske efikasnosti u javnim preduzećima i ustanovama	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
36	Projekat 1.2.4	Izrada studije izvodljivosti korištenja obnovljivih izvora energije na javnim objektima ili zemljištu u vlasništvu Opštine Tivat	U realizaciji		0.00	0.00
37	Projekat 1.2.5	Pilot projekat postavljanja solarnih panela na izabranoj lokaciji	U realizaciji		0.00	0,00 €
38	Projekat 1.2.6	Osnazivanje kapaciteta edukacije i promocije održivih energetskih rješenja u Jadranskoj regiji- izgradnja EKO PARKA	Nerealizovan	Za realizaciju ovog projekta nijesu odbrena sredstva iz EU fondova	0.00	0.00
39	Projekat 1.2.7	Edukacija građana o značaju i mogućnostima korišćenja alternativnih izvora energije i načinima (mjerama) povećanja energetske efikasnosti	Realizovan		4,000.00	4,000.00
Mjera 1.3	Očuvanje biodiverziteta, zaštićenih područja i zaštita životne sredine					
40	Projekat 1.3.1	Izrada i donošenje lokalnog akcionog plana za biodiverzitet	Realizovan		3,070.00	3,070.00
41	Projekat 1.3.2	Donošenje studije zaštite i plana upravljanja za Vrmac	Nerealizovan		0.00	0.00

42	Projekat 1.3.3	Donošenje plana upravljanja za Solila	U realizaciji		0.00	0.00
43	Projekat 1.3.4	Ekonomска valorizacija i zaštita područja prirodne i kulturne baštine	Realizovan		293,945.05	0.00
44	Projekat 1.3.5	Izrada studije očuvanja autohtonih proizvoda kroz njihovo brendiranje i ekonomsku valorizaciju	Nerealizovan		0.00	0.00
45	Projekat 1.3.6	Izrada plana, pošumljavanje i ozelenjavanja područja koja su stradala od požara i drugih elementarnih nepogoda	Realizovan		3,837.15	3,837.15
46	Projekat 1.3.7	Zaštita i spašavanje na moru	Nerealizovan	Za realizaciju ovog projekta nijesu odbrena sredstva iz EU fondova	0.00	0.00
47	Projekat 1.3.8	ORNIBA Zaštita ptica na Balkanu	Realizovan		160,026.00	0.00
48	Projekat 1.3.9	Lokalna rješenja za integrисano upravljanje marinama i priobaljem	Nerealizovan	Za realizaciju ovog projekta nijesu odbrena sredstva iz EU fondova	0.00	0.00

PRIORITET II RAZVOJ KOMUNALNE INFRA-STRUKTURE U OBLASTI VODOSNADBJEVANJA, FEKALNE I ATMOSFERSKE KANALIZACIJE I ČVRSTOG OTPADA			Status pro- jekta	Komentar	Ukupno utrošeno novčanih sredstava za real-izaciju projekta	Ukupno utrošeno novčanih sred-stava iz budžeta opštine
Mjera 2.1	Unapređenje kvalitetnog vodosnadbjevanja svih djelova Opštine					
49	Projekat 2.1.1	Nastavak Izgradnje vodovodne infrastrukture, faza III	Realizovan		5,381,000.00	3,954,000.00
50	Projekat 2.1.2	Izgradnja glavnog projekta rezervoara za Gradiošnicu, Đuraševiće, Đurdevo brdo	U realizaciji		36,000.00	36,000.00
51	Projekat 2.1.3	Izgradnja cjevovoda Đurdevo brdo-Pod kuk	Nerealizovan		0.00	0.00
52	Projekat 2.1.4	Izrada plana reorganizacije ViK	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
Mjera 2.2	Obezbjediti dugoročno rješavanje problema fekalne i atmosferske kanalizacije					
53	Projekat 2.2.1	Nastavak izgradnje kanalizacione infrastrukture, faza III	Realizovan	Projekat realizovan zajedno sa projektom br.49		
54	Projekat 2.2.2	Izgradnja zajedničkog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) za opštine Tivat i Kotor	Realizovan		10,266,962.52	6,160,177.50

55	Projekat 2.2.3	Unapredjenje upravljanja atmosferskom kanalizacijom	Nerealizovan		0.00	0.00
Mjera 2.3	Stvoriti uslove za trajno rješavanje problema selektivnog sakupljanja i odlaganja čvrstog otpada					
56	Projekat 2.3.1	Izrada lokalnog plana upravljanja otpadom	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
57	Projekat 2.3.2	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta	Nerealizovan		0.00	0.00
58	Projekat 2.3.3	Pilot projekat ugradnje podzemnih kontejnera	Realizovan		88,411.00	88,411.00
59	Projekat 2.3.4	Nabavka kontejnera za selektivno odlaganje otpada	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
60	Projekat 2.3.5	Edukacija lokalnog stanovništva o značaju i neophodnosti selektivnog sakupljanja i odlaganja čvrstog otpada	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
61	Projekat 2.3.6	Izrada plana reorganizacije JPK	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00

62	Projekat 2.3.7	Sanacija nekadašnjih sanitarnih deponija Grabovac i Sinjarevo	Nerealizovan		0.00	0.00
63	Projekat 2.3.8	Kampanja o značaju kućnog kompostiranja	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
64	Projekat 2.3.9	“Nula otpada” za događaje i festivalе u jadranskom basenu	Realizovan		107,930.00	0.00
PRIOTITET: III MODERNIZACIJA POSTOJEĆE I RAZVOJ NOVE PUTNE INFRASTRUKTURE, IZGRADNJA NOVIH, REKONSTRUKCIJA I SANACIJA POSTOJEĆIH OBJEKATA			Status projekta	Komentar	Ukupno utrošeno novčanih sredstava za realizaciju projekta	Ukupno utrošeno novčanih sredstava iz budžeta opštine
Mjera 3.1	Poboljšati postojeću i izgraditi novu saobraćajnu infrastrukturu					
65	Projekat 3.1.1	Donošenje višegodišnjeg investicionog plana	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
66	Projekat 3.1.2	Izgradnja bulevara kroz Tivat	Nerealizovan		14,296.00	14,296.00
67	Projekat 3.1.3	Rekonstrukcija obale “Pine”	Realizovan		2,008,717.19	2,008,717.19
68	Projekat 3.1.4	Riješevanje problema javnih parkirališta	Realizovan		10,000.00	10,000.00
69	Projekat 3.1.5	Izgradnja nadzemne garaže na odabranoj lokaciji	Nerealizovan		0.00	0.00

70	Projekat 3.1.6	Nastavak izgradnje trotoara kroz Radoviće i Đuraševiće	U realizaciji		39,561.92	39,561.32
71	Projekat 3.1.7	Izgradnja mosta preko potoka Seljanovo za dječiji vrtić u Donjoj Lastvi	Nerealizovan		0.00	0.00
72	Projekat 3.1.8	Izrada projekta rekonstrukcije postojećih i izgradnja novih prilaza za potrebe kretanja lica sa posebnim potrebama	Realizovan		10,000.00	10,000.00
73	Projekat 3.1.9	Izrada plana i sanacija tzv "šumskih puteva"	Realizovan		4.480,00	4.480,00
74	Projekat 3.1.10	Rekonstrukcija puta pored srednje škole prema Grads-kom parku	Realizovan		183,000.00	183,000.00
75	Projekat 3.1.11	Izrada projektne dokumentacije i izvođenje radova za "lungo mare" DSL Sektor 29 i Sektor „dio 27 i dio 28“	Realizovan		15,000.00	0.00

76	Projekat 3.1.12	Izgradnja biciklističkih staza i punktova duž cijele Opštine	Realizovan		120,000.00	0.00
77	Projekat 3.1.13	Unapređenje bezbjednosti saobraćaja u lokalnoj zajednici u funkciji razvoja turizma u prekograničnoj saradnji	Nerealizovan	Za realizaciju ovog projekta nijesu odbrena sredstva iz EU fondova	0.00	0.00
Mjera 3.2	Aktivnosti na izgradnji novih, ali i rekonstrukciji i sanaciji postojećih javnih objekata u kontekstu podizanja kvaliteta usluga i stvaranju povoljnijih uslova za što kvalitetniji život građana					
78	Projekat 3.2.1	Izgradnja autobuske stanice	Realizovan		5,748,000.00	2,424,000.00
79	Projekat 3.2.2	Poboljšanje kvaliteta života osoba sa posebnim potrebama – djece, kroz uspostavljanje dnevnog centra za njihov boravak	U realizaciji		10,000.00	10,000.00
80	Projekat 3.2.3	Završetak radova na izgradnji dječjeg vrtića „Bambi”	Realizovan		1,247,081.14	247,081.00
81	Projekat 3.2.4	Izgradnja otvorenog bazena „Belane”	U realizaciji		0.00	0.00

82	Projekat 3.2.5	Projekat "Švedske barake"	Realizovan		10.500.000,00	10.500.000,00
83	Projekat 3.2.6	Projekat "Lukovića barake"	U realizaciji		64,800.00	64,800.00
84	Projekat 3.2.7	Rekonstrukcija DTV "Partizan"	Realizovan		300,000.00	300,000.00
85	Projekat 3.2.8	Izgradnja operativnog centra za potrebe ViK-Vatrogasne jedinice-JPK	U realizaciji		11,625.00	11,625.00
86	Projekat 3.2.9	Rekonstrukcija i radovi na uređenju domova kulture u Lastvi, Gradiošnici, Đuraševićima	Realizovan		237,571.88	237,571.88
87	Projekat 3.2.10	Sanacija i uređenje igrališta u Donjoj Lastvi, Gošićima	U realizaciji		5,000.00	5,000.00
88	Projekat 3.2.11	Sanacija i uređenje terena oko vjerskih objekata i groblja u mjesnim zajednicama	Realizovan		115,687.87	115,687.87
89	Projekat 3.2.12	Uređenje pjace u Radovićima	Nerealizovan		0.00	0.00
90	Projekat 3.2.13	Izgradnja ograde oko velikog parka	Realizovan		94,113.63	94,113.63

91	Projekat 3.2.14	Izgradnja nove i produženje postojeće javne rasvjete na pojedinim lokacijama duž Opštine	Realizovan		125,025.17	125,025.17
92	Projekat 3.2.15	Uređenje fasada zgrada	Realizovan		27,000.00	27,000.00
93	Projekat 3.2.16	Izrada projekta uređenja prostora oko sportske dvorane „Župa”	Nerealizovan		0.00	0.00
94	Projekat 3.2.17	Nadgradnja objekta "Šopingcentra"	Nerealizovan		0.00	0.00
95	Projekat 3.2.18	Izgradnja višenamjenskog objekta za oblasti dječije i socijalne zaštite na lokaciji sadašnjeg Crvenog krsta	U realizaciji	Projekat se realizuje zajedno sa projektom pod brojem 79	0.00	0.00
96	Projekat 3.2.19	Idejno rješenje valorizacije postojećih skloništa	Nerealizovan		0.00	0.00
97	Projekat 3.2.20	Idejno rješenje sanacije fortifikacionih objekata sa prilaznim putevima i stavljanje u funkciju unapređenja turizma	Nerealizovan		0.00	0.00

98	Projekat 3.2.21	Izrada planske dokumentacije budućeg sportskog kompleksa na lokaciji nekadašnje kasarne Lepetane	U realizaciji		5,000.00	5,000.00
PRIORITET IV: KONKURENTNA PRIVREDA, PRIVLAČENJE INVESTICIJA I STVARANJE STIMULATIVNOG AMBIJENTA ZA DALJI RAZVOJ TURIZMA I KOMPLEMENTARNIH DJELATNOSTI						
Mjera 4.1	Repozicioniranje turističke ponude Tivta u pravcu stvaranja prepoznatljive turističke destinacije za nautički, kulturni i sportski turizam		Status projekta	Komentar	Ukupno utrošeno novčanih sredstava za realizaciju projekta	Ukupno utrošeno novčanih sredstava iz budžeta opštine
99	Projekat 4.1.1	Donošenje strategije razvoja turizma	Nerealizovan	Ministarstvo od. raz. i tur. sugerisalo je nadležnom organu da umjesto strategije razvoja turizma donosi jednogodišnje planove pripreme turističke sezone	0.00	0.00
100	Projekat 4.1.2	Izrada projekta brendiranja Tivta	Realizovan		40.000,00	40.000,00
101	Projekat 4.1.3	Obnavljanje stare i postavljanje nove turističke signalizacije	Realizovan		2,254.00	0.00

102	Projekat 4.1.4	Razvoj sportsko –rekreativnog i manifestacionog turizma u naseljima duž zaliva	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
103	Projekat 4.1.5	Una- pređenje turističkih proizvoda i usluga kroz njihovu specijal- izaciju/ diversifik- aciju	Realizovan		362,580.75	0.00
Mjera 4.2	Razvoj održive poljoprivrede i komplementarnih djelatnosti na tradicionalnim osnovama i razvoj ribarstva i marikulture					
104	Projekat 4.2.1	Stimulisanje razvoja visokospecijalizovane i neškodljive industrije-formiranje biznis zone	Nerealizovan		0.00	0.00
105	Projekat 4.2.2	Una- pređenje seoskog turizma kroz donošenje strategije ruralnog razvoja	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
106	Projekat 4.2.3	Promovisanje Tivta kao grada maslinovog ulja	Realizovan		2,845.00	2,845.00
107	Projekat 4.2.4	Osnivanje udruženja poljoprivrednika	Nerealizovan	Nije iskazano interesovanje poljoprivrednika za formiranjem udruženja	0.00	0.00

108	Projekat 4.2.5	Una-predjenje ribarstva i marikulture	U realizaciji		0.00	0.00
109	Projekat 4.2.6	Razvoj ruralnih sredina kroz eko-turizam i ekopoljoprivrednu	Nerealizovan	Za realizaciju ovog projekta nijesu odbrena sredstva iz EU fondova	0.00	0.00
110	Projekat 4.2.7	HALAL Adriatic	Nerealizovan	Za realizaciju ovog projekta nijesu odbrena sredstva iz EU fondova	0.00	0.00
Mjera 4.3	Smanjenje biznis barijera i stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta za privlačenje investicija /stranih i domaćih/ te unapredjenje razvoja preduzetništva, malog i srednjeg biznisa					
112	Projekat 4.3.1	Obezbeđivanje subvencija, smanjenje naknada i poreskih olaksica za pojedine privredne grane	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
113	Projekat 4.3.2	Unapređenje funkcionalisanja mikrokreditnog fonda za kreditiranje preduzetnika, mikro i malog biznisa	Realizovan		40,500.00	0.00
114	Projekat 4.3.3	Edukacija preduzetnika o važnosti uvođenja standarda kvaliteta	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00

115	Projekat 4.3.4	Biznis centar-logistički centar za privrednike	Nerealizovan		0.00	0.00
116	Projekat 4.3.5	Promocija investicionih mogućnosti	Realizovan		2,332.00	2,332.00
117	Projekat 4.3.6	Organizovanje zajedničkog učešća opštine, privrednika i investitora na domaćim i međunarodnim sajmovima privrede	Realizovan		1,000.00	1,000.00
118	Projekat 4.3.7	Kampanja o podizanju društvene odgovornosti preduzeća	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
119	Projekat 4.3.8	Razvoj klastera i promovisanje značaja klasterskog udruživanja	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
Mjera 4.4	Razvoj ljudskih resursa					
120	Projekat 4.4.1	Nastavak akcija zapošljavanja pripravnika u javnim preduzećima, ustanovama i privrednim subjektima na teritoriji Opštine	Realizovan		213,551.83	213,551.83

121	Projekat 4.4.2	Unapredjenje znanja i vještina ljudskih resursa kroz organizovanje obuka u regionalnom centru za obuku kadrova	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
122	Projekat 4.4.3	Uspostavljanje baze podataka postojećih i neophodnih kadrova za sve privredne subjekte na teritoriji Opštine i izrada informatora o deficitarnim zanimanjima	Realizovan		3,400.00	3,400.00
Mjera 4.5	Povećanje efikasnosti rada lokalne uprave i javnih službi s posebnim akcentom na jačanje kapaciteta strateškog planiranja i korišćenja dostupnih fondova EU, kako u javnim ustanovama tako i u preduzećima					
123	Projekat 4.5.1	Povećanje efikasnosti rada organa lokalne uprave i javnih preduzeća i sprovođenje edukacije lokalnih službenika u skladu sa planovima obuke	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00

124	Projekat 4.5.2	Fazno uspostavljanje tzv. „e uprave“ kroz projekte povećanja efikasnosti rada nadležnih službi lokalne uprave u pružanju usluga elektronskim putem na koji način bi sve procedure bile pojednostavljene	U realizaciji		0.00	0.00
125	Projekat 4.5.3	Dalje unapređenje i usavršavanje funkcionisanja GIS sistema	Realizovan		28.000,00	28.000,00
126	Projekat 4.5.4	Formiranje opštinskog tima za pisanje i upravljanje projektima EU	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
127	Projekat 4.5.5	Uvođenje „sistema 48“	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem sredstava, program održan kao donacija	4.888,00	0.00
128	Projekat 4.5.6	Unapređenje aktivnosti koje vode intenzivnijoj međuopštinskoj saradnji	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00

129	Projekat 4.5.7	Razvoj mehanizama za saradnju i koordinaciju između lokalne samouprave, privrednih društava i organizacija civilnog društva	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
PRIORITET V: POBOLJŠANJE KVALITETA ŽIVOTA KROZ DALJI RAZVOJ KULTURE, SPORTA, OBRAZOVANJA, ZDRAVSTVA I SOCIJALNE ZAŠTITE			Status projekta	Komentar	Ukupno utrošeno novčanih sredstava za realizaciju projekta	Ukupno utrošeno novčanih sredstava iz budžeta opštine
Mjera 5.1	Unapređenje uslova za dalji razvoj kulture i sporta					
130	Projekat 5.1.1	Donošenje strategije razvoja kulture	Realizovan		3,600.00	3,600.00
131	Projekat 5.1.2	Izrada programa razvoja sporta	Realizovan		3,600.00	3,600.00
132	Projekat 5.1.3	Stipendiranje mladih talentovanih sportista, klubova i promovisanje sportskih manifestacija	Realizovan		1,183,988.23	1,183,988.23
133	Projekat 5.1.4	Realizacija projekta "Što mjesto čini sjajnim"	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00

134	Projekat 5.1.5	Očuvanje tradi- cionalne kulturne baštine (folklor, tradicio- nalnih muzičkih instrume- nata i sl.)		Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
Mjera 5.2	Unapređenje uslova obrazo- vanja, zdrastvene i socijalne zaštite					
135	Projekat 5.2.1	Prevenci- ja, rano otkrivanje i lječenje bolesti koje su prepoznate kao pri- oriteti	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
136	Projekat 5.2.2	Una- pređenje uslova i kvaliteta rada u Domu zdravlja Ti- vat-stvoriti uslove za nesmetani povratak doktora specijalista	Realizovan	Nije bilo potrebe za trošenjem novčanih sredstava	0.00	0.00
137	Projekat 5.2.3	Opremanje škola infor- matičkom i audio-vid- eo opre- mom	Realizovan		78.000,00	78.000,00
138	Projekat 5.2.4	Socijalna kohezija i kulturna razmjena kroz institucionalne i ljudske intervencije	Realizovan		38,460.00	18,460.00

		Ukupno projekata	136			
		Realizovani projekti	89			
		Projekti u realizaciji	18			
		Nerealizovani projekti	29			
		Procenat realizacije	65.44%			
		Procenat realizacije zajedno sa projektima koji su u fazi realizacije	78.68%			